کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

شمارهٔ ثبت کتاب ۹۱۲۲۸

کتاب: مجموعه نظم و نثر

مؤلف: ....

مترجم: ....

شمارهٔ قفسه: ۱۵۶۸۴

۱۲۶۰۸

۲۳۵۲

۲۹

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران
کتاب: مجموعه نظم و نثر
مؤلف:
مترجم:
شمارهٔ قفسه: ۱۵۶۸۴
شمارهٔ ثبت کتاب: ۹۱۲۲۸
۱۵۶۸۴
۹۱۲۲۸

سنه ۱۲۹۱ در بروجرد در اردوی [illegible] ظل السلطان [illegible]
در [illegible] الکریم میرزا رشید خان [illegible] از [illegible]
[illegible] [illegible] نصرالله [illegible]
[illegible] والله [illegible]
از [illegible] عراق [illegible]
میرزا رشید مزبور [illegible]
آنها [illegible] منجنیه [illegible]
[illegible] امروز روزگار منجنیه

دعای عرفه

یا الله یا رحمن یا رحیم یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی دینک

اشاره بایه مبارکه یثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت

اللهم انی اودعتک یقینی و ثبات دینی و دار [illegible]

و قرار [illegible] یحفظ الودائع فرده علی [illegible]

و عنه [illegible] برحمتک یا ارحم الراحمین

[illegible] آقای [illegible]

در [illegible]

[illegible]

اشعار ترکی

وطن گهری قوناقچی عمران [illegible] دولکی چه شمشیش [illegible] قوق گوزه [illegible] اودر

ایرلشیر مطلب [illegible] آهسته گیرل تیز رفتار اولایش [illegible] دالی دولا گور

نصرت اله [illegible] جمشیدی [illegible] تخت [illegible] تخت جمشیدی گوروب [illegible]

ارسال [illegible] رحیم

[illegible] بردم [illegible] دولتدور [illegible] [illegible]

[illegible] یاتمالو [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۲۹۹

[illegible]

ار وجوق همدرد یوق دیمن قهر طالع زوال

و بجلالر که بنم واردور غم تهوا قولوال   جرخ زناکار جهدن کولالرا عنادلر اوناز

این قطعه [illegible]

علیه الرحمه [illegible]

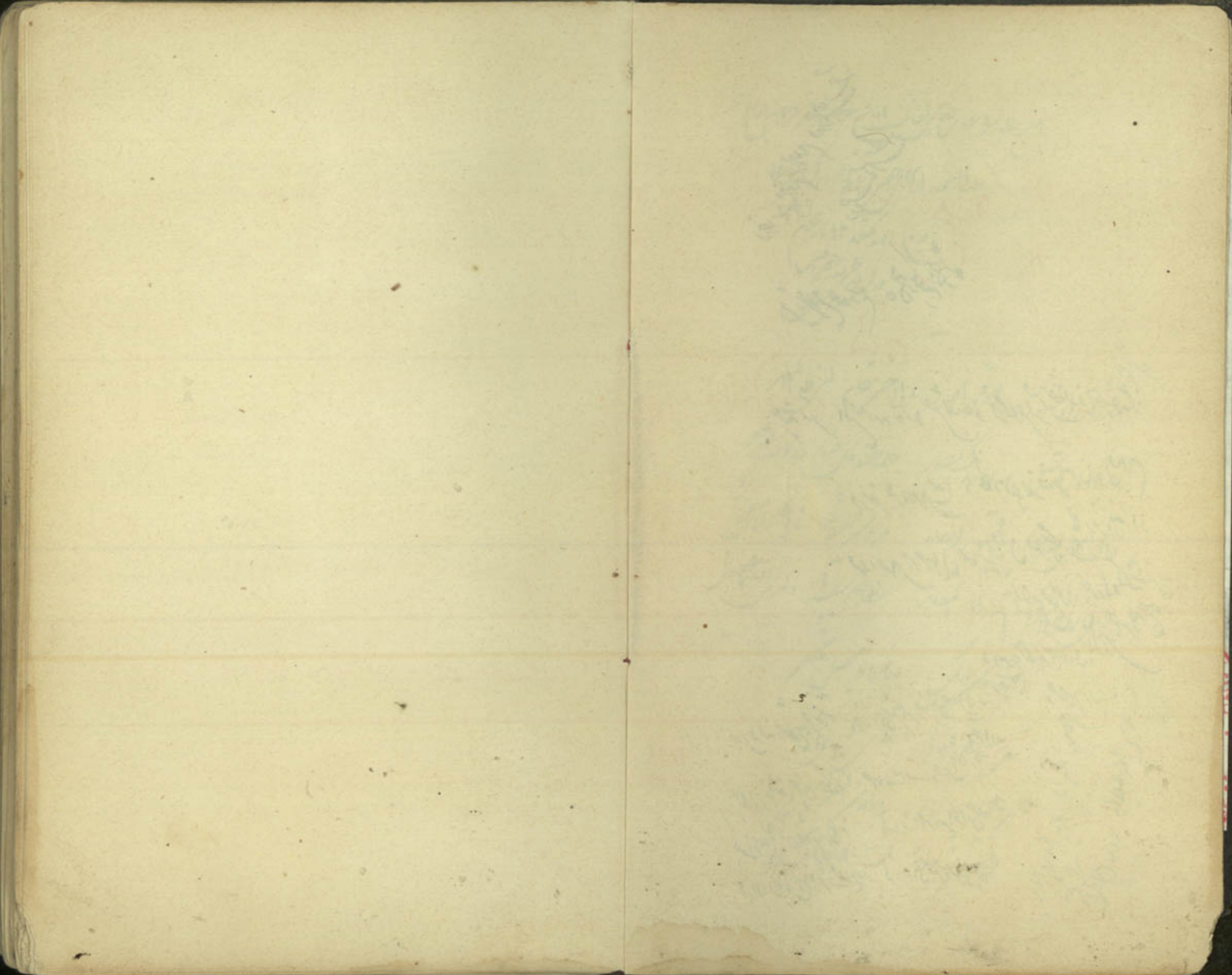
۱۲۹۹

[illegible] ۱۲ [illegible]

[illegible]

[illegible] سلطان [illegible]

[illegible]

كم آمر بسبقه جرّته — وبطرف لوالده داهية حسرته

وجيش ... كرته — وكبير ... ازلته ...

ومستشيط ... جمرته — الى ... فلذت ... غضبه

وكم امير ... عشرته — انقذه ... صفت ...

وحق ... ظلته — لولا ... لعلت حبه ...

[illegible]

ومن البلية ... كنه

... للبيب ... عيش للاحمق

١

والتوكل على الله والتسليم

بسم الله الرحمن الرحيم

ولرب نازلة يضيق بها الفتى ذرعاً وعند الله منها المخرج
ضاقت فلما استحكمت حلقاتها فرجت وكان يظنها لا تفرج

تعودت مس الضر حتى ألفته وأسلمني حسن العزاء إلى الصبر
فصيرني يأسي من الناس واثقاً بحسن صنيع الله من حيث لا أدري

إذا أنا لم أقنع من الدهر بالذي تكرهت منه طال عتبي على الدهر

عبد الرحمن [illegible]

يا من يرى ما في الضمير ويسمع أنت المعد لكل ما يتوقع
يا من يرجى للشدائد كلها يا من إليه المشتكى والمفزع
يا من خزائن رزقه في قول كن امنن فإن الخير عندك أجمع
ما لي سوى فقري إليك وسيلة فبالافتقار إليك فقري أدفع
ما لي سوى قرعي لبابك حيلة فلئن رددت فأي باب أقرع
ومن الذي أدعو وأهتف باسمه إن كان فضلك عن فقيرك يمنع
حاشا لجودك أن تقنط عاصياً الفضل أجزل والمواهب أوسع

فصلى ربنا [illegible]

ولكاتبه

إلى الله فيما نالني أرفع الشكوى ففي يده كشف المضرة والبلوى
خرجنا من الدنيا ونحن من أهلها فلا نحن في الأموات فيها ولا الأحيا

إذا جاءنا السجان يوماً لحاجة عجبنا وقلنا جاء هذا من الدنيا

[illegible] كاتب الوزير

جرى قلم القضاء بما يكون فسيان التحرك والسكون
جنون منك أن تسعى لرزق ويرزق في غشاوته الجنين

لأبي الصقر

كل رزق ترجوه من مخلوق يعتريه ضرب من التعويق

يا رب أشكو إليك ضراً [illegible] [illegible] فيه أبو جعفر وزير

[illegible] ٢

[illegible]

[illegible] ٢

[illegible]

ولكل قسم

ابن الاعرابي [?]

اذا لم تنل الا الناس تلتمس فكيف تنضى الله دار الودع
فتوسعة الناس البرايا اذكروا اذا ذهب تذكرا الا ... [illegible]

محمود الوراق

شاد الملوك قصورهم وتحصنوا من كل طالب حاجة او راغب
فارغب الى ملك الملوك ولا تكن يا ذا الضراعة طالبا من طالب

كلثوم العتابي [?]

اذا عرضت لك في حاجة اذا كان النجاح في ركبه
فلا تسأل الناس من فضلهم ولكن سل الله من فضله

اذا كان شكري نعمة الله نعمة علي له في مثلها يجب الشكر
فكيف بلوغ الشكر الا بفضله وان طالت الايام واتصل العمر

الهي لم اعرض لسخطك نعمة فضلك عم نقص الخلق بالشكر
فمن كان ذا عذر اليك وحجة فعذري اقراري بان ليس لي عذر

الهي لقد احسنت عودا وبدءا الي فاوزعني الذي لا اشكرا
ولو ان لي في كل منبت شعرة لسانا يقول الشكر فيك لقصرا

ارى اشياء مما اتقي فاخافه وما لا ارى مما اتقيه اكثر

الهي لك الحمد الذي انت اهله على نعم ما كنت قط لها اهلا
اذا زدت تقصيرا تزدني تفضلا كأني بالتقصير استوجب الفضلا

سبحان رب العزة العلي الصمد لم تتخذ صاحبة ولا ولدا
قد قضى على كل شيء ... فمالي وبه الخلق اجمع

كل يرتقي اليه برغم من جلال وجهه وسناه ... لكن ابدع القدرة اعلم منه يعال مبدع الاقدار

لك الحمد يا محمود المحمود ربنا تبارك ... الهي ... الملك ... [illegible]

الهي ... فعفوك عن ذنبي ... [illegible]

الهي اذا لم تعف الا عن محسن
فمن لمسيء بالهوى يتمتع

لعلي بن الحسين عليهما السلام

يا من يجيب دعا المضطر في الظلم يا كاشف الضر والبلوى مع السقم
قد نام وفدك حول البيت وانتبهوا وانت يا حي يا قيوم لم تنم

ادعوك ربي حزينا هائما قلقا فارحم بكائي بحق البيت والحرم
ان كان جودك لا يرجوه ذو سفه فمن يجود على العاصين بالكرم

لعلي عليه السلام

الا ايها المقصود في كل حاجة شكوت اليك الضر فارحم شكايتي
الا يا رجائي انت كاشف كربتي فهب لي ذنوبي كلها واقض حاجتي

اتحرقني بالنار يا غاية المنى فاين رجائي ثم اين مخافتي

لابي طالب عم النبي ص

لقد اكرم الله النبي محمدا فاكرم خلق الله في الناس احمد
وشق له من اسمه ليجله فذو العرش محمود وهذا محمد

سبحان رب العزة الواحد الصمد لم یتخذ صاحبة ولا ولد قدّس عن کل شبه و ضد خالق بی مثل و احد

ذات او بری عارف و علم بر آرا و کیف و ماهی در علم پاک از آنها که جاهلان گفته پاک تر زانکه عاقلان گفته

کل ما یخطر بالبال فهو هالک و جلال در عین و ثنای او لم اسمع امر به لیک منه سبحان مسرع الاسرار

اسبح هر آنکه او زینت عقل و حال ادراک آن ذات است حول ادراک در شأن فهم شک ما سبحانک ما عرفناک حق معرفتک

نعم او خارج از درون و برون ذات او را در اشتغال عقل حکم و سخن او فهم او بی نهایت است از دو ادراک

انجام عقل و نفس و خرد که بر آن بود کار سازی حاصل بود دایم بحر و بر عارف و ذاکر آن

کیفه ام لیس المراد کیف کیفیة الجبار و القهار هو الذی امرع الا ان مشیة که حکم او را ثمر است

کاف کن در مشیت او صنع سرش آهن و عالم نسخه او در نقش خمیر دلی که آدم از

روح را فیه نفخة است طبع را حرکه جسم زد

دانا در هر شی شاهد صدق است و صادق صانع بی بهانه انال دانا مراد صنع الطاف الصنایع

قال صانع الطبع صانع حکمه قدرت در او بر همه نام دارد مکنت صنعت و صانع غایت سایه نور او بالرای

تعمیر آن ... مطلق کمی را نظر ... و جلیقه ارق نقش درس معمار و دربار ... سر حقیقت دسته کار او ... منجنیق

منجنیق تعقیش از سر گفتم نیز فرح در آن بر آسمان بو می چو طفل از آن خوانا شرح منبه که در کوی آن دوری دلکار عشق

در حکم جاودان تقدیم عقب ستاره لطف داده وطن آن دو دار و جوق

سبحانه شرق صبح طلعت شمس ... جلال علم السر و البیان نهان لیس الخال بها فلال

دانه الطیر تسبیر و ادی در دوام ثبات الجبال داه الوحش بالفلاة را ها در هفتار و در تلال الرمال

حمد ما خود را هم نه که مقام آن ... که آسمان باوری ره یاری حاله که در کعی زمین روی

چو کنج ... دهر آن در دامن آن دل ترش این ... در گنج او را که بگوید در دراز سر دامن لا بر ...

جان را ده تن که ... کتی کبری و کبر اشد در ... سمعی سالی ال خالص در ... هلاک

سر از آدم چو جنبش ... که در آن ... در عالم بر کنار بر کن

در حیه ... که بود ... چون او گرد از ... کز آن ... در کوشش اوست

سبحان بی کرانی از خودی جوهانه که ... کرانی بی

در تعریف حال و حقیقت انسان و مرور ... عالی

هبطت الیک من المحل الارفع ورقاء ذات تعزز و تمنع الفت ... و ذات ... و صعدت ... اسم ... و ذات البرقع

محجوبة عن کل مقلة ناظر وهی التی سفرت ولم تتبرقع وصلت علی کره الیک و ربما کرهت فراقک و هی ذات تفجع

وانقضها ... تهوی ... دیار ... حتی اذا اتصلت ... غم سمع ... بالخروج ...

عقل ما را شیفتن صبحت من العالم والطول الخضع ... ادا وکر عهود الحمی به انحی ولم تقطع

ونطق ساجعة علی الرسالتی درت ... الرباح الاربع ... اشرک کشف دها نقض عن الاوج الفسیح المربع

حتی اذا قرب المسیر الی الحمی ودنا الرحیل الی الفضاء الاوسع ... معارقة لکل مخلف عنها حلیف الترب غیر مشیع

سجعت وقد کشف الغطاء فابصرت ما لیس یدرک بالعیون الهجع ... تغرد فوق ذروة شاهق والعلم یرفع کل من لم یرفع

فلای شیء اهبطت من شامخ سام الی قعر الحضیض الاوضع ان کان اهبطها الاله لحکمة طویت عن الفطن اللبیب الاروع

وتعود عالمة بکل خفیة فی العالمین فخرقها لم یرقع فهبوطها ان کان ضربة لازب لتکون سامعة لما لم تسمع

انعم برد جواب ما انا فاحص عنه فنار العلم ذات تشعشع وهی التی قطع الزمان طریقها حتی لقد غربت بغیر المطلع

وکانها برق تالق بالحمی ثم انطوی فکانه لم یلمع

تبارک الله من لا یقضی ... بر له

ولا بصوره الاوهام والفکر

فنحمد الله ثم نحمد الله علی ما ازداد من النعم ونشکر الله ثم نشکر الله علی ما هو ما لنا من النعم

لا لا لیقول لکان الذی صیعم ادنی الی الشرف من الذل ... مکان

سبحان من خلق الخلق من ضعیف مهین فساقه من قرار الی قرار کالنطف فی ... العلقة الی المضغة ... حتی ... ما ... جعل

الا ... لعین

در مدح بعضی نظر ازد که مبادات ... باب صور نگارد که چه قرایت این حرف زرگی ارد داد ... اگر کسی ... در ابیات

گر مهر و رخ مه ... دو رفت

در گونه چهره خاک ... رفت

که از درخشان شمع آینه رش که از فرخت این آینه کینه کش رگ گوهر شبچراغ از حسن همیشه در دست ... در دو چشمه

که از دل سنگ آتش نهاد که از دیده خاره چشمه گشاد که از آب در گل نقش بند کرد که ما ... هر گرد

چو مشک ... ابر کرد لعل ... رنگ کرد معادل که ... شاد منم ... دارد که داد

بجز داد ... نیاک ... آواز ... ک

ای عجبا کیف ... الاله ام کیف یجحده جاحد فهی کل شیء له آیة تدل علی انه واحد

وله فی کل تحریکة وتسکینة ابداً شاهد

نیستی ... سرا سر ... ش ... در ... ریش ... ش

... راکه ... پرده ... دارد ... عنکبوتی ... پاره گوشت که ... قطره ... که درد ... ۱۵

... هو ... بهما ... حلال آب

معمم الرب والمولی ... الله الاله

دو ... حضرت ... الله ...

من نصفه نطق الکتاب ... رست ... دالدلا ...

رقم اولدی تحته حال اعو تحته حالی امرله الان او هپیا اوم محتشم لفظ ه تا صفوان رحم لفظ

گر ومش له رشی اوه عجم است مع صفر شب رحم است

نیر حون اهو دیل او
ارحمهن ارکم دیلر او

نبی ربی یا لا اولاد حمیته انا العربی فی البلاد واکدا له قدر لا تغت ربان لیس علا الیوم له عوا

اغز علیه للنبوه قائم من الشهود موج شهید وضم الاله اسم النبی اسمه
اوان فی حمص المولا الشهد

ارد که رقیب حال خود کرد

نام نورد لف نام خود کرد
ایر

نبی آن لعه ایکی دیره مرادم اولادن شا سه للاحق تعبیه دارسه صورت نیرادیاد طوع طالع الصعید المهنه

قادر تابش نور اولت لوح محفوظن ربت ارت اول مفتاح گنج خانه جو او مصباح ایوان دهو

پرتش مغز افسر اجمش کرد صورتی دیوار ابروی گرو

خواجه کرده هواسی درار است خاک اش جمع راج است اتاش السواد سمات اتاش دیده ارمیرا است

واکرم من تحت العرافه کلها ومن دهاصلا دغا حجه ا وانام کفا ادا اجتنبه فیضهم حیا بها معهدا

والصلا انهم فی الحرب هرابیفه ادا الدسه العادی من القوا عودا

ایش نیت صبح میراد اش بی حد ادم اللها

ان الکل

الی ارسل السیف تصاربه مهند من سیوف الله مسلول

شمهک برالیلی مرامه انور دو جهان من ما الملاصطر

رایک منقب ابروه پای ار سوه رجوب طلعت او خندم خودشور

شق نور ایرعن در طلعه لیشمس بیتاب عن اثر دها الظلم

یکی شامله طیبها زهرا نفوح والروض برسم و شمیعا بو الفری نقش الله العباد به فضحم الله سیعه تسعود مسئول

وکل شی نهایم عنه محتنب واموره بحول الله مفعول من دوم تعت الافر لوذ شب سهیا دلا غرقه الحرجل

لا علیه امرد بهم واسه قوم علی کرم الله الا محمول

ای ال کلمه ابخیرت عالم همه زیر رقه طوطی شکر بار لطفت حاجتها همه در سرکرشه

در معراج حضرت صلی الله علیه

فسلوا من وقعها ای بعین الی المسجد الاقصی لنزداد ادوددا وصلی الانبیا کلهم وتاه الکرتیه باسعهای

داوی الیه الله اسرار وحیه واعطاه ٢٠ الراون ملکا مقطرا والکم لم لیعیشه الله داهم دل کا نقام مع اطهاتش

ای ١٥ احمد السید الذی علی سلک الجود امن جمهور ١٩

ای ارسور شاه احمد وی قمه عرش که کاهه ای طاق نهم رواق بالا تشمعه الوشه کلاه

ام قصد دیدی ازاکاب بعماری خرنیه دریاهه مه حاشک کرد ان سهرت شه طره رحم ساب

ای جرخ لعود شده دلهر دو کمر دل سرفی لقا

عصی کالنور فیه سر بهبه | رغم کالنار تشب پر بهبه

سلام کمسک عرفه ونسیمه | نسیم الصبا جائت به [illegible]

سلام کمسک الراح تحیه | [illegible] ومنع المعشوق الوصول

سلام کما [illegible] | و ارسلها صبا الدهر [illegible]

سلام کما ارسلهم سحرة | [illegible]

صلی الله علی ام آمنه آمر جائت به بسط الیمان کرمها | [illegible] صلوا علیه وسلموا تسلیما

صلی الله من یحف به عرشه | [illegible] ان [illegible] تحیه [illegible]

هر دو سال که [illegible] | و تعالی کما [illegible]

سلام کروض المزن [illegible] | سلام کمسک [illegible] الشذی

سلام من یکتب علی الطرس عطرات | کما [illegible] والقلم [illegible]

هم النجباء الغر من ال احمد | [illegible] علیهم سلام [illegible] طاهر [illegible]

[illegible] | [illegible] وصبرا [illegible]

والا [illegible] محنت [illegible] | [illegible] [illegible]

[illegible]

وما الدهر الا طرفة [illegible] | [illegible]

هر که خواهد که شادمان باشد | چاره اش [illegible]

من یأمن الدهر لم [illegible] | لم [illegible] فاخطط مع الدهر [illegible] | واجرِ مع الدهر [illegible]

اگر سپهر نگردد بحال خود [illegible] | دگر زمانه [illegible] روی تو [illegible] باز

لا تیأسن اذا ضاق امر | فرب امر [illegible]

اذا الحادثات بلغن المدی | وکادت تذوب لهن المهج
وحل البلاء وقل العزاء | فعند التناهی یکون الفرج

بهر کار تهور مکن از شتاب | [illegible]

اذا اردت رکوب امر فادخل | [illegible]

[illegible] | [illegible] ان لم [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] بزرگی [illegible] | [illegible]

اذا لم تستطع [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

هر [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

در تعریف سادات

و خدای نقادی یافت که بعد از تعظیم او امر آخر کار حلقه در ته

و اتباع سنن نبوی صلی الله علیه و آله و سلم و توقیر و تبجیل سادات که برگ و بار

شجرهٔ طیبهٔ نبوت و انوار و ازهار روضهٔ پر نور رسالتند و غرائب اشعار در نعت

آل یس

و لیس وراهم مرتع لراتع — و لا لشرف بعدهم باق

غرقهٔ یم خوش است اولاد و طوفان — راه گم کرده بود سفینه در زورق

جست سفینه چراغ ای محمد (ص) — آل که اهل بیت مطهر و مصدق

بار شود نسبت ... — حال ... عالیه پاره در اهی

هم ای میراث النبی اذا اعتزوا — و هم خیر سادات و خیر حماة

ائمهٔ حق و الدعاة الی الهدی — و سادة اهل الله ذات الثقات

اذا فخروا قوما اتوا بمحمد — و جبریل و التنزیل و التورات

العلماء سادة

در تعریف علما

العلماء سادة و الفقهاء قادة و مجالستهم زیادة و ریادة

و علیه در تعریف علما گفته بود — درد ار بکرمه و تاج فخار

هر آنکس که دانش نهد بر سرش — همی تاج تقلید کند بر درش

تعلم فان العلم ازین للفتی — من الحلة الحسناء عند التکلم

و لا خیر فیمن راح لیس بعالم — بصیر بما یاتی و لا متعلم

هر روز صبح ... عداوت ...

۱

بسم الله الرحمن الرحیم

اللهم یا صبوح ... یا کاشف الغم

یا احد یا صمد یا فرد یا ودود یا ذا الجلال

یا رحمن الدنیا والآخرة ورحیمهما یا رب الارباب

لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفواً احد یا مفتح الابواب

یا مسبب الاسباب یا مالک الرقاب

والهی ... یا رحیم یا سمیع ...

... اللهم ... یا ارحم الراحمین آمین یا رب العالمین

توكل وتسليم

من استعان بغير الله في طلب   فان ناصره عجز وخذلان

حسبي الله رب العالمين توكلي   وفي كل احوالي عليه معولي

مع الله في كل الامور توكلا   وانجس اصحاب العباد توسلا

انه لا تنام مهام الانام كفيل وهو حسبنا ونعم الوكيل

عسى الهم الذي امسيت فيه   يكون وراءه فرج قريب

اذا بلغ الحوادث منتهاها   فرجٌ بعده يكون فرجا قريبا

وما من يد الا يد الله فوقها   وما ظالم الا سيبلى بظالم

ذكر محمد المظهر للاشيا اجرا   ادخار لطف رسول الله [illegible]

به هر حال در [illegible] سوگند   دل را به رب [illegible]

العيش معشر الكك [illegible]   [illegible] لست الملوم انا الملوم لاني [illegible]

الرزق عن قدر [illegible] ولا يزيد [illegible]

وإذا السعادة لاحظتك عيونها نم فالمخاوف كلهن أمان
واصطد بها العنقاء فهي حبائل واقتد بها الجوزاء فهي عنان

لا بد من زمن الإله فربما تعد القطا وتخضر الغياب

[illegible]

إذا شئت أن تحيى سعيدا فلا تكن على حالة إلا رضيت بدونها
ومن طلب الأعلام أن يعيش لم يزل حزينا على الدنيا رهين غبونها

لعمرك ما شيء أعز لديهم [illegible]
وليس رزق الفتى من حسن حيلته لكن جدود بأرزاق وأقسام

كالصيد يحرمه الرامي المجيد وقد يرمي فيحرزه من ليس بالرامي

قالوا [illegible] دائما [illegible]
فأجبتهم [illegible] المغلق

كم نعمة [illegible] ضربت [illegible]
[illegible] الهلال لسيره [illegible]

لعمرك ما كل التعطل ضائر ولا كل شغل فيه للمرء منفعة
إذا كانت الأرزاق [illegible]

إذا اشتد [illegible]
[illegible]

ولم أر [illegible]
[illegible]

[illegible]

في المدح والهجو والتقاضا والتهاني

سألت الناس عن خل وفي فقالوا ما إلى هذا سبيل
تمسك إن ظفرت بذيل حر فإن الحر في الدنيا قليل

فكأنما الأبواب [illegible] ولكنما [illegible]
[illegible]

جود الكرام إذا ما كان عن عدة وقد تأخر لم يسلم من الكدر
إن السحاب لتكدي [illegible] نفع [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] ليس على الله بمستنكر أن يجمع العالم في واحد

در التقاضا

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
ألم تعلم أن [illegible]

وله في مدح الممدوح [illegible]

وشيع ارواح المعادين جنا الى حيث [illegible] فان خطوب المهالك ضامن [illegible]

[illegible] الى [illegible] اذا [illegible] مرض [illegible]

[illegible] في مدح [illegible]

[illegible] ادام [illegible] الخصيب [illegible] فان [illegible]

[illegible] ويعلم ان [illegible] [illegible] ولكن [illegible]

[illegible] ابو نواس [illegible] گفت [illegible] که

[illegible] گفت [illegible] گفت [illegible]

[illegible] فان [illegible]

لم [illegible] الا [illegible]

[illegible] اگر [illegible] بود [illegible]

[illegible] الايام [illegible]

[illegible]

وله في مدح الممدوح [illegible]

اذنب الله [illegible]

ليس منه [illegible]

ابو القاسم [illegible]

[illegible] الى [illegible] كسوت [illegible]

[illegible] الله [illegible] صنوف [illegible]

[illegible]

[illegible] السعد [illegible] الى لا [illegible]

ان [illegible] قطعت اليك [illegible] وادا [illegible]

[illegible] يا قوم [illegible]

[illegible] الا [illegible]

[illegible] الشمس [illegible]

نقاشها

اذا اليك بادرت للظفر لنظر الفقير الى الغني المكثر ... ليس يقصر ... [illegible]

اشرف والدهر الذي تعهد ... الا البرق ... لم يمطر

عبد الله ابن المعتز

يقول في قومس صحبي وقد اخذت منا السرى وخطى المهرية القود
امطلع الشمس تبغي ان تؤم بنا فقلت كلا ولكن مطلع الجود

مسلم ابن الوليد الانصاري الشهير بصريع الغواني

يقول صحبي وقد جدوا على عجل والخيل تستن بالركبان في اللجم
امغرب الشمس تبغي ان تؤم بنا فقلت كلا ولكن مطلع الكرم

ابن المعتز

يقول اناس ان مصر بعيدة وما بعدت مصر وفيها ابن طاهر
وابعد من مصر رجال نراهم بحضرتنا معروفهم غير حاضر

عم الخير مولى ما تبالي اذا رايتهم ... بمطلع ام ... [illegible]

لو اختصرتم من الاحسان زرتكم والعذب يهجر للافراط في الخصر

وكان ملك ... [illegible] ... النفس ... [illegible]

في المدح والهجو

رضاك شباب لا يليه مشيب وسخطك داء ليس فيه طبيب
كانك من كل النفوس مركب فانت الى كل النفوس حبيب

ما فخر فانك من سلالة ... عقدوا عمائمهم على استعجال
كل الانام بنو ابيك وانما بالفضل يعرف ... الاول

از كلام ... سعد الدوله در حلب گفته

اثر عليك ... [illegible] ... الذي ... [illegible]

... [illegible] ... الملك ... [illegible]

مروان ابي حفصه در مدح برامكه

عند الملوك مضرة ومنافع وارى البرامك لا تضر وتنفع
ان العروق اذا استسر بها الثرى اشر النبات بها وطاب المزرع
واذا جهلت من امرئ اعراقه وقديمه فانظر الى ما يصنع
ان الكرام ... [illegible]

رثيه ... [illegible] ... در مدح فضل ... [illegible]

ما زلت في غمرات الموت مطرحا يضيق عني وسيع الراي من حيلي
فلم تزل دائما تسعى بلطفك لي حتى اختلست حياتي من يدي اجلي

ابراهيم صولي در مدح فضل ابن سهل

تفيض ابن عيسى يد تقاصر عنها السحب فانها للندى وبطونها للامل

ظاهرها معراج ... الطوارق فباطنها للندى وظاهرها للقبل

لعمرك ما الاشراف في كبر عدة ولا عظموا للعضد الا صبا ... اذا ما بر ... خاشع

تواضع لما زاده الله رفعة وكل جليل عنده متواضع

لك الكف ... عرض البسيطة ... فصار ... ان يموج ... فكنت ... في الظلام ... ثم اشار ... المشتر

فبشرت آمالي بملك هو الورى ودار هي الدنيا ويوم هو الدهر

لقيته فرأيت الناس في رجل والدهر في ساعة والارض في دار

هي الغرض الاقصى ورؤيتك المنى ومنزلك الدنيا وانت الخلائق

برای اقطاع در مدح ابی دلف قاسم بن عیسی گوید

ايا طالب الكيمياء وعلمه مدح ابن عيسى الكيمياء الاعظم لو لم يكن في الارض الا درهم ومدحته لاتاك ذاك الدرهم

... ابی دلف ... در عطای ... الف

ايا رب المنايا والعطايا ويا طلق المحيا واليدين لقد خبرت ان عليك دينا فزد في رغم دينك واقض ديني

... الله ... الا ... مع ... تعم ... ما خط لا كاتب في صحيفته كما تخطط لا في سائر الصحف

يرى الراح فاعطى وهي جارية حتى اذا وقفت اعطى ولم يقف

متنبی در مدح کافور اخشیدی

قواصد كافور توارك غيره ومن قصد البحر استقل السواقيا فجاءت بنا انسان عين زمانه وخلت بياضا خلفها ومآقيا

اری لی بقربک عینا قریرة وان کان قربا بالبعاد یشاب وهل نافعی ان ترفع الحجب بیننا ودون الذی املت منک حجاب

اقل سلامی حب ما خف عنکم واسکت کیما لا یکون جواب وفی النفس حاجات وفیک فطانة سکوتی بیان عندها وخطاب

وان مديح الناس حق وباطل ومدحك حق ليس فيه كذاب اذا نلت منك الود فالمال هين وكل الذي فوق التراب تراب

وما كنت لولا انت الا مهاجرا له كل يوم بلدة وصحاب ولكنك الدنيا الي حبيبة فما عنك لي الا اليك ذهاب

فتية لم تلد سواها المعالي والمعالي قليلة الاولاد

ام الكرام قليلة الميلاد

تميم يجب الالاف مستترا تستعدي عطاءه ويعتذر لم يدع كل جار تقبيلها لولا نداه لعفا البحر

ابن عنين در مدح ملك عادل گويد

قوم زكوا اصلا وطابوا محتدا وتدفقوا جودا وراقوا منظرا العادل الملك الذي اسماؤه في كل ناحية تشرف منبرا

ولعل ارض حسنة من عدله الصافي الحال تراه فيه كوثرا عدل يبيت الذئب منه على الطوى غرثان وهو يرى الغزال الاعفرا

سيف صقال المجد اخلص متنه وابان طيب الاصل منه الجوهرا ما مدحه بالمستعار له ولا آيات سؤدده حديث يفترى

بين الملوك الغابرين وبينه في الفضل ما بين الثريا والثرى ملك اذا خفقت [illegible] في الروع زاد رصانة وتوقرا

ثبت الجنان تراع من وثباته يوم الوغى اسد الشرى يقظ يكاد يقول عما في غد ببديهة اغنته ان يتفكرا

يعفو عن الذنب العظيم تكرما ويصد عن قول الخنى تكبرا لا تسمعن حديث ملك غيره يروى فكل الصيد في جوف الفرا

در مدح رحمه ولقاها

لهفي قرى [illegible] سمو وفخر الملك ليس له دوام اتح بحبابه واحكم عليه بما اتلفته ان الضماء

اعيدت الى جسم الورى ارواحها وما كان يرجى بعثها ونشورها اعادت زمانا عز عن كل [illegible] وهز اردان [illegible] وظهورها

عن الحق ان يجابها [illegible] ويرد عنها مردودا مستعيرا اذا ملك الحسان ليس كفوءا اشار عليها بالطلاق مشيرها

ولما كان في اروع العظم [illegible] مريد الكنوز الى [illegible] [illegible] فاسموا [illegible] المخرد

لئن شرفت ارض بمالك رقها فمملكة الدنيا بكم تتشرف بقيت بقاء الدهر امرك نافذ وسعيك مشكور وحكمك منصف

ودمت في حفظ البسيطة مثلما تمكن في امصار فرعون يوسف

ابو محمد خازن در مدح صاحب ابن عباد

نعم تجنب لا يوم العطاء كما تجنب ابن عطاء لثغة الراء

واستكبر الاخبار قبل لقاءه فلما التقينا صغر الخبر الخبر

كانت مسائلة الركبان تخبرنا عن جعفر بن فلاح احسن الخبر ثم التقينا فلا والله ما سمعت اذني باحسن مما قد راى بصري

في الهجو والمدح

١٤

فلا زلت تستجدي قبيلا وترتجي   فكفك دسته عن الخطب مثلف

عبد الصمد بحتري در خطاب ابن حمو مكور ... اصلاح احوال بحيى بن اكثم ميرود

تكلفني اذلال نفسي لعزها   وهان عليها ان اهان لتكرما
تقول سل المعروف يحيى بن اكثم   فقلت سليه رب يحيى بن اكثما

لولا المشقة ساد الناس كلهم   الجود يفقر والاقدام قتال

ان المهالب قوم ان سألتهم   كانوا الاكارم آباء واجدادا
كم حاسد لهم يسعى ليفضلهم   وما نالها منهم ولا كادا

ان العرانين تلقاها محسدة   ولن ترى للئام الناس حسادا
ان المكارم ارواح يكون لها   آل المهلب دون الناس اجسادا

والله ما ندري اذا ما فاتنا   طلب اليك من الذي نتطلب
ولقد ضربنا في البلاد فلم نجد   احدا سواك الى المكارم ينسب

فاختر لعادتك التي عودتنا   اولا فارشدنا الى من نذهب

ما ادري ابوابهم مهجورة   وكان بابك مجمع الاسواق
حابوك ام هابوك ام شاموا الندى   بيديك فاجتمعوا الى الارزاق

اني رأيتك للمكارم عاشقا   والمكرمات قليلة العشاق

يا واحد العرب الذي اضحى وليس له نظير
لو كان مثلك آخر   ما كان في الدنيا فقير

در مدح و جود و ثنا

هذا كتاب فتى له همم   ألقت اليك رجاءه بمهمة
فتى الزمان برى عزيمته   وطواه عن اكفائه عدمه

افضى اليك بسره قلم   لو كان يعقله لكاتمه

فتشبهوا ان لم تكونوا مثلهم   ان التشبه بالكرام فلاح

الى الملك القرم وابن الهمام   وليث الكتيبة في المزدحم

كأنه ربيع في الثمار محلة   وكأنه معنا لقرب صيانه

يا ايها الملك الذي مراكبه   تهتك قيصر بالعساكر
ارجوا ان تسعد لسيب لتعطي   كيف لسود اللوعة البحار

يا ابن خير ملوك للارض قاطبة   وان حسبت معالي مونهاسب

فلا الجود يفني المال والجد مقبل   ولا البخل يبقي المال والجد مدبر

هو من قوم البر ... يعلو   وامرك عالي صاعد كصعود

وجعلت عنوان السماحة طلقة   وكذا الكتاب عنيفة عنواله

اذا كنت لم ترحم لرفع لجمة   ولم يك للمعروف عندك مطمع
ولا انت ممن يستعان بجاهه   ولا انت يوم الحشر ممن يشفع

فعيشك في الدنيا وموتك واحد   وعود خلال من وصالك انفع

وكالشمس تعشي الطرف نوراً ... وليس لها إلا الكسوف نصيب

لقاؤك فينا نعمة الله عندنا ... فأنا بإذن شكره لنشتبها

تجلّى لعينيك الأمور بأسرها ... كما صح في الرحمن أسمع شاهد ... سحاب كميناه وليس كمائه ... درّ تؤ لخاصية جرى كماء به

ربيع طوال الأزمان كله ... كما زاد طوال الدهر حتى تحرّ

وسلّك إلى أمر الفضائل اعتاقا ... وإلى شيخ المعرفة زادوا تمتّعاً

ولكن صلينا تمتاع ابن شور ... والأرض بقعاع ملبس

نجوم سما كلما غاب كوكب ... بدى كوكب تأوي إليه كواكب ... فهات لهم جائهم وجوههم ... دجى الليل حتى نظم الجزع ثاقبه

وشواد فاصيص ولا كنانة حنتة ... فلا خاطرك غير ابن عباد

ولا بال من ليطلق غضنته ... تبرع لا لا إياه ورهن حباد

ومورد كلمات عطلت زهراً على رياض ... وردا فوق جيد

ومادكة ابن العم حكمه بها ... وابن العمه اخيرا انه لا ابد

وقد تعرف مرحبا ل دلوان ... شمس الدين محمد ابن الحسين

ولكن الم كريم القاع ... أيام ... [illegible]

بعض قم ...

تقضي بصبر موالية الصفا ركا ... تجري بكتب أعاديه المقادير ... فالجود والعدل ينطق كتبه ... معادي الملك محمود مقصود

وكل فضل طراه الدهر محرز ... آيات عليائه في الأكوان منشور

يا من جمع الحسن بعض صفاته ... والخير موقوف على ... [illegible]

جاهز في المكرمات الكابر ... أزهر في المأثرات أوائل

متشابه بين آلهم والورى ... مردود بين ... [illegible]

لهم أوجه غرّ وأيد كريمة ... ومعرفة عند الله لهم ... وارد به ... ومركونا ... [illegible]

أما في هذه الدنيا كريم ... تزول به عن القلب الهموم ... أما في هذه الدنيا مكان ... يسر بأهله الجار المقيم

الطاهر الآثار والأخبار ... والآداب والألباب والأكرام

كن جم ... وهو كاتب شاعر منجم

تمت صنائعه فما يزرى بها ... [illegible]

ليس في الفتيان من ... [illegible]

سبحان من جعل العوالم كلها ... مجموعة في فضل ... [illegible]

نعم المعين على المروة للفتى ... مال يصون عن التبذل نفسه ... لا سيما ... [illegible]

ولو ارمته يد الزمان بسهمه غدرت اليه بهم وذلك ازمه

الدر والدرى فاعجبه فخصصنا بالبحر والاجلال

فاحسن وجه الدهر وجه محسن وايمن كف فيهم كف منعم واشرفهم من كان اشرف همة واكثر ما على الكلى معظم

يقبل رجليه رجال اتتهم يقبل في الاسلام الرفيع انامله

وورآء ذلك للعفاة منافع يطلب تبطل الدنيا الرطفاء ومواهب دماء في دمن [illegible] وما تراود على الحجب [illegible]

في جاور في المهمة ومن حارس اليه ومع كمال الكرم ذا التقى لعفو بلا كدر وعفو بلا قدر وجه بلا وعد وعد بلا مطل

لا راحة لو لا بعث رحمة على البر صار البراهين في البحر

لو انا لم اهتز للجود والهوى فمن ذا الذي يهتز للامر [illegible] وردت دا [illegible] لمال العلا [illegible] وبالملك ثما احترز في ضبط ذلك

فجود بمنى عادة عرفت بها وكل يمين لم تكن كتمالك

في كمال فيه سطوة لليث اذ سطا ومنعه الغيث الكريم اذا اعطى

ابو محمد خلاوى دو مرح [illegible]

شمس لهن الليث داهنة ومغرب آبها لهن للظهر ليس بغارب ولكنما شمس المعالي فلا قدها شارقها ليت لهن بغارب

ان قعوا ان [illegible] الجبال مهام جانب

دوقطار [illegible] اهمل لرد ار الذين ترجلوا فمن لنا ربهم رهين قبورا [illegible] ودالت [illegible] الخير كان [illegible] كيف [illegible]

ومجره [illegible]

در مدح [illegible]

ومجره الدهر فاحص بهمته الجود باربه داعيه حرار له المعالي تمار والبشر نهار وللجنة ربه والجود مطار

علاه كالبدر المصباح همته ونقله الجود والاعمال سار يغالب البحر في الادراج حتى قيه الى المراح والدر المنور لطار

كهيئة روعته امر المصلحة فما يرى رضا المحظور ووار

مثل الملوك العلية تحت ركابه وظلاله بجناحه جبريل

واذا انتضى سيف العزم ومضيه امضى الحقيقة في سيف مضائه واذا رمى سهم الاجلة اذى حجلت بتبعة ابحر بحبابه

فالشمس دون رداءه والسيف دون مضاءه والبحر دون عطائه

الشمس من حساده والدهر من اعدائه والسيف من اسمائه

امن الشهر عن مثل خصاله غرخسنة وابائه ومضائه يهديك

دانى الجواب تقص اعجبه المهى ولازى ذا الاسهب المواضى

ومن قال ان البحر والقطر اشبها نداه فقد اثنى على البحر والقطر

واعط ولا تمن اذا اجز كان

واشعه لمال رهو الزر تحف على الوادي البلاد وعراجل

وما تاك كلام الناس عن كرم ومن يسد طرق العارض الهطل

يبالغ عابر الجو حتى يقول نوال كفيه للالالى

ز [illegible] والاد [illegible] در مدح [illegible] ر [illegible]

[illegible] العرب الاسد [illegible]

دو [illegible] عزة [illegible] ار [illegible]

إذا المعنى دافع من شعبه سالكه / براه حيران ما رده وهو غالب
(هر خواه)
حاتم ارزاق شعر حوى كعبه ... / ... درب ... اسال ارد

فصار المجتبى دال الحظرا من الادراك محة الغوادي / بعوام ... بها منوا ... بشر ... ار المعاد
(خواهر ...)

واذكر صنائعه ... / للكهنى ... الاعناق

قبلت ... / للكهنى مفاتح الارزاق

ويكلم في ... حقوق مروة / ... عنه الكرام فروض

ما جرى ... الادهر معتذر / وما ... الادهر مقتدر

فلذاك ... الورى في بابه / ... الحب والرجا

... الطمع ... / ... اذ ... جواره

له يوم ... الناس ... / ويوم ... للناس ... / فيمطر ... النادى ويمطر يوم الناس ... الدم

ال... اذا ... / وان ... اذا ... ا...

زلت ... / غرباء ... في ... / ... وهم ...
(حسبهم الله)

... الله

يلين امواله كي يستغنيه بها / غزا ثوري في اعقاب ثائره / واهل ... امواله ... / ال... عرضه ...

لا يحق الوصف المطري ... / ولا ... في كل ما وصف / يعني

... در مدح ... ام ...

وما ملك ادنى مناقبه العلى / ... فيه المساحة ... / هو البحر ... البحر ... / ... كنه ...

... بغرة وجهك الايام / وتزينت ... الاعوام / ... المعالي ... / ... الافهام والاوهام

... / بموارد ... والارام / ... الاعلام ... / ... الايام

... الله ... / ... وصفه ... / ... احوال ... مقدم / ... دوام

... بعد ...

تعالى الله ... / ... في ... الاكبر ... / ... الرحمة ... / ... شمس ... الحكم

... والدهر مبتسم / ... شمس المعالي ... / ... / ... معظم

... / ... المكارم / شمس المعالي ... / ... الملك ... الحشم

هو الامام هو ... الهمام / هو البدر التمام هو ... / هو الغمام ... / ... العجم

ابو بکر خوارزمی

زف المنام الی طیف خیاله لولا طیفا لکان زاره اله ولولا نزلهم لکان لم ترع لکن الامر قد عدا لی الم

لا یف الا للمح ، ثمه ولد سؤل ام ، بهاء عن نائله الوفر عنه نواله نیهی عنه یماله والموت عنه صیاله

ذو خلق من نواله والجود من نواله والدهر من عماله وماله لمن لم یکاله کیمینه ویمینه کشماله

تجمع الآمال فی ابوابه متفرق الاموال فی آماله لا علم الا عزة فی عزه لا علم الا صالة من حاله

سمح البنان لیس ممسک لعطیه ملکنا بما الاطراف ماله ولکان ما عز ماله وبعده من صرح من خلقن من [illegible] به

هب دخت عن فضله من ذا لیفی الشکر من افضاله

ومنه

قمر ومن الیس کمهل الجم ودعم بنی الالاف بانی النعم له همة ما حسبت علوها حسبت الثریا فی الثری ابدا تجری

لا خیر عنه کسهدها ولا دمال فلقیه المقل لسر لم یعه الانال [illegible]

لا صرن قصر للوری لعکف اذ یحسب شیئا له عنه کرام الا لقائم الملک لا ان ثم فلا دین منهم بره وعراب

الملک لله اعمار الملک ودلک ان یکون له غابا

نفس عصام سودت عصاما وعلمته الکر والاقداما

وجعلته ملکا هماما

[illegible]

اهتز عرائم عتب تفرق بین الجماجم والاعناق لن عتق وهمه ملا رهبانه امر اللقا من همه کالم العلا الارض [illegible]

ما عتب الدهر او عاقبة تقی من الشبهة تفاغ دهر لا کانما جاءت فی حریان به صار الدر الثم یا ایام ذوی فخار

تجری بکل رمه فی لدو نغم فانا انی فی جنه منه وفی نار

ابو بکر خوارزمی در تهنیت ابو علی [illegible]

تهنا بالامیر تهان له وحد علا عن ان تهنا رعمی علاها کیف تهنا اله یا جمیعا ببا جنبه من ان ما تهنوها

هم فقد راه فی یوم بقاک صار الفواد بقیه عن الحیاکسی صرغ من عفا الراح کانه فهم ام المحبور [illegible]

ان ائت مضی لتبیع ماشی ولی الدهر لا لحسن بها ومضی ابن محبور لفتیح خالد والمائن ابنا الکرام تماسی

ما شرائت لا الملوک رحی یرل عنده کثی رود واقتدال لکن [illegible] فیها ان تکون وانا تعظار الحق بحال

لیبقی المرد له النعم امور رایها فی سه دو النظام [illegible] عام فلیس کسلم عام [illegible]

تقول لی دعید فی توبه خیار ولو لیس شانی وعید حسد لا الهوی یکره الصعبار [illegible] ذکالی من نقص بساوی مخلد

ومنه

اری کل ذی ملک الیک مصیره کانک بحر الملوک جداول

فان اطرت الی اتهلال [illegible] ولولا للبحر الخضم سماهه لغدا [illegible] العبیر والارام

یا ایها الملک [illegible] اول عجول ثبت الکرات وشرها دان عظمت فی الخطوب وملت

ان ام فمن البنی [illegible] کان الا رایس [illegible] حجیج انا [illegible] جلال وعجب

يفنيه ويستغنه عني وحمدا

فاكرم لهفة المستغيث

فرمطلق الكفين بالجود الندى غياث من الملهوف [illegible] هو الملك المعدل [illegible] صاحب [illegible] وجد [illegible] الدهر من العطر

الناس لولا عرفهم فهم الثرى والملك لولا عرفه فهو الثم

وانما المرء حسن فكن صنيعا حسنا للورى

فيمطر الدهر من كفه الندى يقطر يوم الباس من سيفه الدم

المرء والملك منصور الاسلام همه والعز والمجد معقود لسان شيمته له سحابة في فرط وجهه علي الوالى [illegible] الاراذل في قلمه

[illegible] اذا ما لك المجد [illegible] واشرق [illegible] الاعلام [illegible] يا ملك الملوك [illegible] اوحكمك [illegible] انوار [illegible]

حرث [illegible] بحر لكانه اضحى [illegible] ملك الملوك العزة [illegible] الافلاك والادوار

هو الدهر احلاه وجها وشيمة وعقد [illegible] من الدهر العقد

اضاف الى التدبير فضل شجاعة والراى لا للشجاع المدبر

وخلقت كفاه الالارزاق [illegible] له عنه الريح [illegible] لتجريه [illegible] واسرار [illegible] افواه واضحة [illegible]

احسن لما ان [illegible] فظلما [illegible] اللآلى احسان

صارت بأبي الارض

صارت بأبي الارض في ايامه معمورة الاطراف والارجاء فاضحت ايام من بريه الليالى فصار المقتضى المرة الكبرى

مناقبه الغر تنبئ عن [illegible] ومنقبة الاعلى [illegible]

ط ارى سمائك في الاعداء انفذه ركن اضطلاع بهامات عشت مهدوم [illegible] الهدى [illegible] فلاد [illegible] ولازال جليك المحروم

لقد اعته المكارم كان فيها بمنزلة الجبال من الوهاد وان ذكر الاكارم كان فيهم [illegible] كانوا كالرماد

تقولون انى [illegible] فعز [illegible] برده فقلت كلا لا مثاله [illegible] فانه [illegible] فاده

وان [illegible] فلم كان [illegible] دون [illegible] فما [illegible] السماء [illegible]

فانفق فال المال بركة [illegible] فيا [illegible] والمنزوع يعذب [illegible]

يصبح الجود يمسي عاكفا في [illegible]

الملك والدين والرياسة والامر والنهى والسياسة نظام [illegible] التعدي [illegible] فعليك كالافعال [illegible]

[illegible] مقر المعالى [illegible] لعمرى [illegible] [illegible] العلماء [illegible]

[illegible] افاضل وشعرا واعيان انس وغيرهم اوازه [illegible] ما [illegible] از اطراف [illegible]

[illegible] انعام واحسان روى باو نهادند [illegible] اهل قدم [illegible] جمع [illegible]

و اسم عام این طایفه خالد برمکی خالد لقب این جماعت سرو سالار خلفای عباسیه بودند

زیرا که وزیر فضلا و اشراف و عمال ملک بوده و اول کسی که او را وزیر نام نهاد و بسیار از دوام لطف او

بر سلاطین مستغنی [illegible] محکم آن سلسله بوده [illegible] که او را [illegible] گفته اند

کرام یک از [illegible] خالد بزرگترست [illegible] در حق [illegible]

[illegible] شرف [illegible] و این حساب [illegible]

صفا خالد فی محمد [illegible] فمنه المعطوف [illegible] و کان [illegible] الاکلام [illegible]

فمنهم المرور [illegible] و لکن [illegible] الکرام [illegible]

لبنی العباس [illegible] و الوزارات [illegible] الکتاب [illegible]

[illegible] ثم [illegible] ثم [illegible] الا [illegible] القطب

فضل ابن صالح وزیر هارون عباسی و کریم مفضال و مال [illegible]

و دگر [illegible] خالد [illegible] او را [illegible]

گفت اگر فضل [illegible] کریم [illegible]

دلایم [illegible]

و لائمة لامتک یا فضل فی الندی فقلت لها هل یقدح اللوم فی البحر اراد لینثنی الفضل عن شیمة الندی ومن ذا الذی یثنی السحاب عن القطر

مواقع جود الفضل فی کل بلدة مواقع ماء المزن فی البلد القفر کأن وفود الفضل لما تحملوا الی الفضل وافوا عنده لیلة القدر

و گویند او اگر چه کریم و افراد [illegible] اما بسیار متکبر بود

یکی از شعرا در حق او گوید

ابا جعفر [illegible] فما قربت [illegible] غمامه [illegible] القطر

فلو کنت تعطینا المنی بزیادة لتنقصها مثل التجبر والکبر

یا وزیرا من الوزراء الوزیر [illegible] کالدر اذ نظم فی عقد النحور

متنبی در مدح ابی الفضل ابن العمید

من مبلغ الاعراب انی بعدهم شاهدت رسطالیس والاسکندرا و لقیت کل الفاضلین کانما رد الاله نفوسهم والاعصرا

نسقوا لنا نسق الحساب مقدما و اتی فذلک اذ اتیت مؤخرا

[illegible] و لا تلق [illegible]

قرن فاق السلک کرما جوادا عز ابا مجد انجاب ترى العلم منه غيث جود وفى يوم الكريهة ليث غاب

لقد اهلکت صارمه بحرب اریک البرق فی کف السحاب

عمیدالدین اسعد ابزری در مدح سعد اتابک در تهنیت خلعت خلیفه از تکلی سلطان ملکوه

قد قیت العین بابن هاله غرا لواء المعالی وسما بهر عالیا فضحی بروض الشرف منها وامسى بصدر الممالك عالیا

صدرا لك المحض الموافر غادرت دیا را لاعادی مقفرات خوالیا مقد المعالک الرءال بعوالیا مطلعه دار الشرف الزمان موالیا

رفاخت جلال منک کم عوالیا لقد ظن اسمالک المهدی عالیا وجایک من دار المعالی خلعة بعلیاك اکبر مفخرا معالیا

کما لعطرات الناز لات من السما اذا ما علت البحر صرن لالیا

این رباعی را در اظهار شفقت و ضراعت الالکتاب گفته

ای وارث تاج و ملک داشتر سعد نخشای خدای باد بال و سعد بر زن که بخوان خرای ابهم الحق الله اربعه

پس اول بار چرش تاج از مر عمر در قلعه اشکنان مقید و محبوس گشته

و الطبر حاس قطر و اما
للعاتهن تحبس فی القفس

مجتبی الله خسرو

در بدایع وجوه

و در مجلس قصیده مطلع آن اینست من ملعق جمامات مطی حتمت ذات لیل زحضرار گفته

حول اوراق تجدید از وجوه و کاتمه لعمر وا شرف لسرکن انوار سطوع وتوالد شبت کرد

بعد از آن ظلم زرش سر به بحبوحه اقبال فریادند و دو حیله برش حلال ها

قصیده را بنام المستنجر صفی الدین ابوالخیر مسعود ابی القاسم السرانی این اللطائف اوست ابدا

بعضی آن لعدم رنا خبر داشت و در جه علو لفظ و دراطه معنی معلوم بشه الا لیحب الحال

مرتب گفته فضلا و بلغا اطراف مطالعه و نیز اگر وال رسم عشق حاذق خوان

مولانا قطب الدین محمود ابن الامام صفی الدین مسعود الکازرونی شیعه آن است

و بلاغت و در ازحیث قصیده غرا از جمله افصاح و بیان باید تشعر

بغی الظبا بزغ الکحیلات و الکمل

بلغت سمار المجد غرا ذرعه روبرا فما فوق الشمار منزل

ذو عزم الخطب العظیم فانه برجی العظیم لدفع کل معظم

ای طرهٔ چوگان از نافهٔ تو بوئی — همه کار عالم در عرصهٔ تو گوئی

از حسن تو بر چمن زده خرگاهی — از هر رخ چراغ ماهی در لطف تو بر رخ ماه ... از لطف ... ای

سلاله فلک ... الارض ال حضرت

له ذکره بین السلاطین بنجخوا

و تعوذه صدیه الملک خضعا — اذا صطفت حوله لحول و سرحوا

[illegible]

حسن بهم خیال از بر تو — هر کس رقم از در تو — همه کس بروی قبالی — من ... ندهم ...

چو که بروی که تو کشتم بر — از که ... داشتم که

نقل بعض ... این ... جواب ... — ... نامه و این ابیات ... نوشت

... العهد ... بر ع القسم ... الدنیا ... اذا ... باین ... الفتی

... انوار ع ... الارض ... و العلم بالملک ... ملک ... الدین

حسن ... در ... این ... نوشت ... الکتاب ... قالت ...

... الکلام ... و ابن ضعیف ... که ... از ... که ...

حضرت ... رفت و قصیده در ... ، در ... از ... بنشت

درج در حکم دقائق

این ابیات که بعد از ... نوشت

، فلا اقول الا رعت وجل لی ، دار صیت ... المقصود ... علی الارض ... آمین ... الجواد بالله لم یکن

فاحتر لعلک ، اقول فانی لابر مجبر هم ولا لم اسعد

الخصر ... ده ... درهم ، و قبلها و ان ... بعض ... الا که و او

و حمد وم مولی الاعظم سلطان المحققین صدر الاسلام و الحق و الملة و الدین شیخ الوری ع ابهر

... اللطیف البصری ... علیه ع ... در بعضی از ... حتی ذکر که در ... ابر ...

قصه ... که حمل ... از ... که ... درج

این ... و ... و ... دهی کار

حسنت ... الکه الدرجة الاولی — فاقضی ... فانی ابد ... علیک الطلب

... مسیح ... و قبله — و ان ... بعض ... الاخره

وعملک ... از ... اول سلطان ... فاله

دلف ... از حسن ... که

و ... اذا ... از ... بصره ... الجواد ع العلاف لا هم — ... الکرم

گوینه عمرو بن لیث که معتصم بود داد در ایام متوکل اوراست واحمد بن الخصیب الکاتب شیخ بود
حاجب [illegible] و گفت حسن ابن سهل برادرست و آن ایام امر عمرو حسن بود و کار او در [illegible] جاه
احمد بن خصیب گفت رسم دارم سر او بگذارد عمرو ابن لیث برخاست و گفت ای امیر حق الله
در ذمه من حقوق نعمت داری و در کمال نعمت بسیار آمدم [illegible] امیر
قرین مکافات [illegible] وقت [illegible] را اگر امیر خصلت دهد روانه دخول او
در مجلس امیر باشم معتصم گفت یا احمد [illegible] مولی [illegible]
بار کنم [illegible] قرآن [illegible] بعد از آن [illegible] زانوی ادب [illegible]
دعوت [illegible] ادب منع کند عمرو [illegible] در روی [illegible] حسن [illegible]
در آورد [illegible] عمرو [illegible] سلام کرد معتصم گفت [illegible]
دخول تو [illegible] عمرو [illegible] برگاه [illegible] الله گفت [illegible]

ابن [illegible]

بر درگاه امیر جهت طلب دنیا نیامده‌ام دیگر بار بیامدم تا هم درگاه شما [illegible] خدا را دل
خوشحال به دیدار آل پیغمبر قوی شود و الحمد لله شرط بجای آوردم نعمت الهی که به برکت
پدر بر بعد از آن برخاست و عادت [illegible] واحمد بن الخصیب [illegible] بود
از خشم و کینه آتش در افتاد و جمال حسن بن سهل رفت عمرو هم با او روان شد
چنانکه از لفظ خلیفه عادت شده بود حسن بن سهل بعمرو گفت [illegible]
دعای ملک [illegible] المیمون [illegible] گفت کدام زبان [illegible] عمرو گفت
شنا گفتی [illegible] صعب [illegible]
انعام [illegible] گفت جزاک الله خیرا [illegible] عمرو [illegible]
از او حسن [illegible] در [illegible]
عرضی گشته [illegible] حسن قصیده [illegible] عرض [illegible]

وفات یافته و این قصیده دیگر از اوست که امام حسن [illegible] گفته
ای خدا انه رزق از بهر خدمت تو قصیده گفته در رجال مشهور گشته
دیش از ائمه [illegible] در کتاب گفت بیع ازان [illegible] کهف الدلالم
وافازکو

قولوا لحامل اللحى — غداة الخميس لا ترولوا
خفوا ثم مضوا به لمجلس — مفود السهك ماء وعود
من مبلغ الامير في الكربات — به حه مختبرة في الوك
تفه بي كواسط الطعام — ذوي نحر جارية تبكيك
يا ام ساده زهر الفحم — اصبح الدين هم الخبوك
والرياض اخوك الحبيب — فيه كل بكرمه وفيك
اسم ادا حط الى المرل — شهر المياه وادى الصرما

ملس انجح عليه الزمال — مطلع لعبرك يا ام الملوك
يا من كمال الحسن المتعال — في الوغا ادا اصطدمت ما بركم
لا والمضطرب الى الغفي — مطلب بواك شاء احمك
لم انحب على حال الزمال — املوك اداورودك قاصريك

گویا عمر گفت این قصیده قصید نداشت و در زمان او خارج از کتاب ... گفت
رجس مسخوانیم و دیگر از چشم او برفت بعد از آن گفت حلا برای بر
لقیم بمارشه و دلال عیب رفت حسن ابن بهای بر روی رحم فتاد بعد از نون
گفت بنده ابن علقمه خاطر رباشم و نیه الصم و ان بنی ...
لقیم جعلت فداک ابن علقمه گفت گفت علقمه ابن علاثه که اراد کار را
حطیئه ادلوم گفت دیش ازان دو که شد و قصیده این آن

لعمرك نعم المرء من آل جعفر بحوران أمسى أعلقته الحبائل

فإن تحي لا أملك حياتي وإن تمت فما في حياة بعد موتك طائل

وما كان بيني لو لقيتك سالما وبين الغنى إلا ليال قلائل

این قطعه حسن این ابیات شنیده از حال مرد حطیئه بود نصیب که از اولاد مراد

هم از دلم تخلصم بود بعد از آن آنچه رزق بود هم وارث آنچه گفتم

دختری که گرد [illegible] گفت [illegible] آنچه گفتم که در [illegible]

[illegible] که از کمال [illegible] بسیار [illegible] از رزق

[illegible] بعد از آن [illegible] گفت آنچه [illegible] از الفقه

[illegible] ده هزار درم [illegible] دادگفت

یک نیمه [illegible] و یک نیمه دختر که رزق [illegible] گفتم که او بعد

[illegible]

[illegible]

إذا ابو القاسم جادت لنا يده لم يحمد الأجودان البحر والمطر

فإن مضى رأيه أو حد عزمته تأخر الماضيان السيف والقدر

وإن أضاءت لنا أنوار غرته تضاءل النيران الشمس والقمر

من لم يبت حذرا من خوف صولته لم يدر ما المزعجان الخوف والحذر

ينال بالظن ما يعيي العيان به والشاهدان عليه العين والأثر

عبدالرحیم بوازیجی در اربل رفت و شرف الدین وزیر بود از اهالی اربل شرفی

[illegible] مشکه [illegible] کمال [illegible]

رساله در وزیر [illegible] و کمال الاول [illegible]

ام ابیات [illegible] وزیر نوشت

یا ایها المولی الوزیر ومن به [illegible]

[illegible]

ما علم المصطفى الامانة [illegible] منع الكمال لكل الاوابل

در عدم العهد في زمانك والمجد معاد الخلاف والبدع [illegible] والكل في شرع الديانة الا الرجال كلهم شرع

ايها المدعي الحوادث والايام عن ظلمها غير تدع [illegible] ومن له الهم مكرره لا محيف منها ولا جزع

والى عدل لا ادري ذرهم [illegible] فما كلهم زهادا ما شبعوا اذا ادرك فرادته صلوا وما لوا الى ما جمعوا

وطالما قطعوا حبال اعراضا اذا لم معنى قطع [illegible] يعدل احداثهم كانهم عقارب كلما يلسعوا

فمنهم الملهى والمراهن والانع والكهل واليفع [illegible] فوقعوا الى ما سلف وقد الطمع نفس والحكم الطمع

اري لي تقربه لملك عيشا قرة

ولا كان قربا بالبعاد وثاب

اهل ما غير ان رفع الحجب بيننا [illegible] اني علمت ملكك حجاب [illegible] حسبنا منك شكم [illegible] كما لا تحمل جوار

دع التقش حجاب وملك فطانة [illegible] بمال عنه وحجاب [illegible] وان [illegible] حق وطلب وهو ملك حق [illegible] كدا

[illegible]

اذا انت مكنت العدو [illegible] وكل الورى فوق قرار تراب [illegible] لكل الا الاجهاب لكل [illegible] وصحاب

ولكنك الدنيا الى حبيبه فما عنك الى الا اليك ذهاب

ابيت يحيى كل جهل ومنكر ويحيى كل فضل وجود [illegible] المدح بها وزد فيه الا [illegible] والعدد احمد

[illegible] كأن شمس الضحى والشمس طالعة ان لا ارى [illegible] ولكن في البصر النجم تستصغر الابصار رؤيته والذنب للطرف لا للنجم في الصغر

منصور قصيده در [illegible] از اكبر [illegible]

الغياث الغياث يا احرار [illegible] اما نحس [illegible] لا حبس [illegible] الاعصار

الكل [illegible] مسيرة [illegible] تخشى الاحجار [illegible] الكبير [illegible]

[illegible] كانهم [illegible] كانما [illegible] منزل

تحجب [illegible] حرام [illegible] اللهم [illegible] واحبوا

[illegible] مثال الجبال [illegible]

در ... وجه

در تهنیت عید: یا ماجد قدرا ... ان الصیام بطلبی ... المرء ... وبوم الهیبة ... فی العرف ... العید

ان کنت تعنی للسیادة فانتقم ... المراد ... لمعنی الکتابة ... وبعض حروفها ... الکلام ... علی ...

وقالت الا ... لوکنت ... ارث ... المروق ... علی ... وصله ... صلاح

الیک ... ان لم ... منه مجیر ...

در تحسین ... شاعر گوید:

انی ... ... معتق

واذا ... فقهق ... فی ... واذا ... فیض فیهق

لو کان ... النفس ... بنجم ... والنار تعلق ... لکن ... الغنی ... مفرق ... النوق

... عن ... ایس الاحمق

در طلب ...

... واذا ... امر کا ... ان ... ما ... امرکا

... فاجعل ... فی ... امرکا

... المعروف ... المعروف ... اذا ... لم ... کل ...

والوا ... فانه للمکرم ... الحر اذا ... بمطال

عالی

... عوضا ... المواّل ... رجع السوال ... برال

قطعی ... الاخ ... لا ... غضب الاله علی ... لیس ... ان

... العرف ... لم ... العرف ... فان ... مال ... بالذل ... الکبار

لیس ... الکبیر ... انما الذل ان ... الصغار

ان ... الاس ... وعن ... اذا ... الکرم

المعنی ... من ... والائمة ... فی ... من ان ... فضل ...

و ...

... فوق ... کرما ... ثاله

کل ... ... خاک ... طی

وللة ... فیها ... الکلا ...

ان ... اذا ... من ... الحرث

... فرده ... وعادته

... ...

بها یا لو نفثت الطبیب دما   الیها لم یکن للطبیب طبیب

بها اذا هبّت بحر تبر عبقت   الیه وان هبّت بشر بانت

اوس نوی که اورد دل همه نیکوئی   چون دل وصال دهیم اراده تو

ان المعلوم دع الیس ترزع ارض الفلاه   لا امن البلاد واهلها

لا ان الیال وصال امر ام دال

حال من تتمنه محنت قرنود   تاب نوده باقی دگر شده نود

در بحر

بر اکثر مهما نوادری را   اگر ادبحوی بجوی بر شی دولت

وادا ها قلبت لقی   علمته کیف یصطنع

ان المخطلین براورس   کلما احاره ...

تمام کار آمد

و ابا عنه دهری ... احبه   وانی ... صعب الایام ... جمیع الهم ... ارما

در با کان مروه الدمور لا   مجبو بها بعنا یاشبه یکیف

از ان کلها

ای آن کاکلها که در عالم   ... زد بال هر دکران شد   چون ... خرشه ... اشه

دکان ... تهدی النفوس تاج   ولا کان ... الغلوب تصابر

... ان ... نیا به کیس ... الغروح

... ان الصحبه ... الی صفوف کالزلال المبرد   فلا عوش ... للنبت والثری ولا ... الغمام الغمام القصری

تقلب قلبی ... الوادی ... المورده   ... خوارح ... جوارح

دا عمده ... غزار ... [illegible]

دغایه جهد ... ایدوم ... الیبالی ادریح

همه ... دکوی ... همه خیال ... خواشم ... خواب

دبرا ... رلا رد ... علی سکیتی لا ادکس ... ولا ارف

وبرا ... لوبلکت لغنیته   لالی سالت الله ... و ... قصی

رفاک ... رخ ... داده ... دیدم   ... ... دیده ... مور

من کان ... بهم ... غنجا   فالمبر ... الشمس ... قلت اعشق الکل ... ادب

الوی ... ... فیه

د تعرف ... شهر

بها ماشکت ... دیدن ز دنیا   دحیران ... فواخ المعانی

در مراثی دحو
۱۳

شرف تتابع کابرا عن کابر کالرمح انبوبا علی انبوب و علا النجم الزاهر من اسلافه کالغیث تونیا علی ترتیب

و کم الشیمة لا تکن لها لنجیب قد تم لیس بنجیب

هنر زیرت او کند جوهر او ارجی شرف ز گوهر او کشیده چو نور از نار

نعم الاله علی العباد کثیرة و اجلهن نجابة الاولاد

شرف کعقد الدر واصل بعضه بعضا کانبوب القنا المنآد

لو اختلفت اخلاقه الغر لم تکن معیبا و لا خلقهم الناس عابا اذا شبت الی الحسن خلقه من کان ابا اذ که لک ...

با دل و دلبند تو بخت جهان فروز چون دگران بهره نثار بر همه عالم جواد و در همه گیتی فرید در همه ... بر همه ... سوار

لا عجب من صنع الله ما ثبت تلک القنا فی لحم و لا عصب

والعاطفون اذا تحنی ما من عاطف والمطعمون زمان ما من مطعم

تنها منم ز حلقه در حلقه ... ز ... هر ذره که در جهان ... دل ... خود دار

زلت الی ... غیرهم من الاباطح ... فمن ... والخ قهم ... حسبهم ...

وار دو دهر ... اشعار ... هم تو پسر زماد ... جهان

ولقاد ان

ولقد ذم ام الطباع و ... یهب التمام لمسلة المهلاد وادا سطی مهند الحسن فیهم الا نشیه مراء الاجداد

کیف جحود الناس الارمغم ینادی بها اعلامهم فی جهودها

از جمال ز هنر شد نیکوش از خصال پر هنر دیر ... و انشرا کند که جز قرلیتة نیست که دارد اصیل ...

واجه زان اباء له غررا و صار من بعده فیهم غرة الغرر

جمال بعه ... کی ... تو ... جانی نز دعوض ... جمال بتو جوهر

بیض الوجوه کریمة احسابهم شم الانوف من الطراز الاول

ای جو ... باج ... کامی فالی المعنی لونک تشفع

نه قطره ... که از ... مرا ... تو دارای ... اغرب

تری الی الذی ... من ... الا ... ما ...

ودر ... اگر دولت ... ام ... کرام ... شیم

و ... از ... زمانه ... المعه لم ... تشیع ... هوا ... وسیله ... کیفیة ... المطلم

دکم من ... نظم الشعر ... ثنا ... المصلام ... والقم وقد ... افریقیه ... جمال الاداره المتهندم

ولیس لانی ... المحه ...

الکف الرتف ودق طاتها ولا تجود به الا بما کتبه

فلک بحر والقعاقع لالی ولا غرو ان لتودع الدرر البحر لکن من فلک بحر ذکره فجد کل البحر القلاده والنحر

رحیب قریب العشم طال عمره علی عقب الایام طال کدر العمر

واذا النفس لاح احکام رایته ولا الشمس لکانه لم تولد

وبها ومار لارد فتنه صلاح لذ اصناف البر ...

هات ... عالم ... جنته

چو مهر ش رخ فلک ... چو آرایش در جهان ... در جهان ...

السلطان ظل الله فی ارضه

اضاف ... ولو ... اذا ...

از غم لعل تو نرگس ... در دشت

... طشت زر داند

زهیر طغرل تو ... چشم ... که ... ملک ...

فهو ... تجرالها البر ... فانه ان ... صحبتها ... کف

اذا ... صاحب ... ولئن ... الالفاظ ... فانت ...

... معالی ...

ولها باطراف ... المعالی ...

من صحیح العزیمة ساحر التوصیف

... و ... المومنین

محمود ... لا ... الاطراق والعطر ... ابیه ...

تیر ... چون عزم کامکار ...

لو کلفت ... تکمله الی ... الهم

قطعه ... فاسی ... اسد ...

... چشم معالی ... چشم معالی ... بصر

دارا ... ضیا ... الشمس ...

... از ... اگر ...

گر نه تیغ او بر جهان قهر / در چشم کوکنار رکب شود سهر

اگر نهیب او بر زمانه زند / قطار بهیه ایام گسسته مهار

عزم [illegible] مثل البرق [illegible] / و همم مضطرما والسیف ذو الآثار

[illegible] الروع [illegible] / من انقضاض نزال محتوما مع الشهر

فللشمس النهار منها وجوب / و لقلب الزمان منها وجیب

خفقت [illegible] القلب [illegible] / خفقت [illegible] السیف والهیجا

[illegible] همیشه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ادب را فضل او در گذشتار امراد [illegible] / فاز ارم او بر کار [illegible] تیغ او کلط

اقمت منار العدل [illegible] جانب / من الارض حتی [illegible] باب المظالم

در اوصاف [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] الاکدار

[illegible]

در مراثی

کر نکنه خوانش [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] عدل کسی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

بسمع مبارک [illegible] [illegible]

تا به [illegible] که [illegible] کر همه [illegible] بود / قرصه آفتاب [illegible] [illegible] [illegible]

لا [illegible] [illegible] [illegible] / ان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] که [illegible] [illegible] [illegible] تو / [illegible] قبول [illegible] [illegible] [illegible]

تحرم الاده ال [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] روح الله

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] الناس [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

دو هیه لیس نائل الهب غایتها علت و ما خلقت منها برق جم التواضع و الافتخار کم نه [illegible]

یفرد بعضی من لا یوده / و یقضی له بالعز من لا یجمه

همی بعز ترانه دو نال لی / به پایه نظیری تو دو شمال ابهه اقتدار

حایت بری که دوله اکار / کف ز جو حلقه ز در له

یموت صفات الخلق ادراک صفه / ادا رامه فهم و یعیی التوهم

کمال وصف تو چشم خود صفت ترا / محیط عارت صنیع صنائع غرور [illegible]

شعر و حرش من البحر و لا حرج

لیس من الله بمستنکر / ان یجمع العالم فی واحد

ابو نواس

ع قدر اهل العزم تاتی العزائم

تیزی به ره داری خیاط چشم ها تا تیغ کز تو قطار صحر جز تیغ کز تیزی کمان که ابرو ای [illegible]

در کاوت — ورای الرای تو ای صاحب نهند دست تو بحر و هر بر کرد احبار

کانما القطر من ... / و البرق من شره و حکم

ازله ارجو تو زین وشنا / نهر از آتش گشت و از [illegible]

من ابو العلاء

همی معضه الاکلام و کلمت به / عراه رقم شرت قریه با مرا اس

مهمانی نعال نو هرگز خراب که کرد چو تو بر سم با قص ابد روز قال زین سینه و شی متبع لطف پس الکای شادی در ان زرع

فی صفته ... الکرم ایه قهم دکر ک و الالحاد و قضیت عراکش الملاء و اجها و حزت دول الظلم بالاسناد

نیت نعمات ... عالم کمی جز تن کار از جان خرد دل لاله مطار عدل تو راه اهتمام می ز اول شه / بعاری کرد کز خار زرد خوار

ار ار عدل تو بر سر بر یار ابد / ابر شس کمینه شکال اودم قیمنه خار

در صفت دریا سلطان

همیشی مع ... کار منهج شه ملت قطاره غنه هد / در باجه متوسل الوجود علم زل یقار جها دفه دار کها دهر

از بی همت ... که ملطف صفت ار مسه جان کرد است / موراضعف خوکم کرد رست پیشه با بحر جو سنان کرد است

فلاح مل ... دل ...ام عقیب مع او امرک اشلا و لا عصر / قابل ... هم نعیت الا ... اوم الهلال لا ضعیف صرارها

ای قصر اسلام رشک تو ... ارحم در نعمان دار رشت تیغ و کلی

واد افطرت الا العالی دونها فوق الهلال عولا و تواری بحزنها واد ارت الی الهول وصدها تحت النعال دونها حبابا

راهب محض الحلم فی محض قدره / و لو شیئت کان الحلم منک المهندا

لطف ار ایه و جوه شو جسم ار صورت ام لاشان / با شت اراملک بر زمانه قهر کرکی ارپیرت شبان

دلو زتو وضعا وحلو تو هلا [illegible] کز اکه شمس [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] شرف المنصب [illegible] والحق تعطی بالرغائب

[illegible] تو [illegible] [illegible] چنان تو که [illegible] [illegible]

[illegible] الاقدار [illegible] وتعزی الافلاک کیف تدور [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] والهم [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] لعلی المعالی [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] که [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

چنان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] معالم الهدی ومصابح [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

مبارک [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] بالرجال

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

عدد ۳

که هر که دید بر کرد اما میان او / ای آنکه دل تو [illegible] کوهر

هو البحر من ای النواحی اتیته فلجته المعروف والجود ساحله / تعود بسط الکف حتی لو انه دعاها لقبض لم تجبه انامله

ولو لم یکن فی کفه غیر روحه / لجاد بها فلیتق الله سائله

له علی العالمین نعمته / لما عدت نفسه بما ابداها / کالشمس لا تبتغی بما صنعت / منفعة عندهم ولا جاها

جهان گرد [illegible] کعبه [illegible] / [illegible] در [illegible] / [illegible] کنکاش [illegible]

[illegible] / فانت علیه [illegible]

فی کمال فیه [illegible] / [illegible] فیه [illegible] / فی حلف اصلاحه [illegible] / [illegible]

ولی را [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] در [illegible]

ادا عنه [illegible] / [illegible] / ولی [illegible] / [illegible]

در [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] نظام حرفه [illegible] / [illegible] / [illegible] محراب و منبر

ای کنه [illegible] / [illegible]

ایکلم [illegible] / اذا [illegible] / [illegible] / [illegible] ۳

[illegible] / [illegible]

[illegible] / کشته [illegible] / بطریق [illegible] / [illegible]

ملکا [illegible] / [illegible] / [illegible] من [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / از [illegible] / [illegible]

[illegible] من [illegible]

[illegible] / [illegible]

در تعریف [illegible]

اکرم به [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

وان لغت — اولو عشرته | احبوا انصاره نصرته | وحبوا مغانيه دهرته | كم ادب باتتعب ابرته
دمترف لولاه دهر حيرته | حبيش هم بر منه كرته | ببرادم ارتقته حررته | مشيفها تعلطر حبرته
اسر محوبه فلادسكيرته | ولم اسيرا لقسه اسرته | ابره جن ضقفت مسرته | وحن مولاه حسه قطرته

نعناک از احمر وندا ک لالي جهم | تاهي بحضرتی لمی تنفز نبرنی الظلم

يا خير من هي لخطب فادح | ويكي عقد الاربات المتاد

در مدح او در دعای دولت
ضه العالي له مراده نور اي برهوش | نبرزان منقوش رنت زالی توبال | زه سعد دوباي دهر زنده | بسعد برابر هم تو بر حال

در تعریف سلام شاه

فضادم تيال الملوك باير | دكره في يم اللهم اردها مها

تو چاه ای دبر مه شور فرتو فاک | زبسکه پیش تو شاه ای بر تا منه جبینی

در سوهش | الهي تبرز في اهرارها حبت | لهم بعنده في احرارها مكا | تو طاق لالهي الموه حرمها | الشمس والقمر والعيوق والفلك

در تعریف خلعت
زهی تو جمع الممي طرارا | ابوالخطاير الكحوله البحر | عن الرياض لهان شقيقه ابهر | ومن ابادي بتصوب الغارمن اتطلر

در مدح ... ردار

در مدح اردار الفخر مشتهر | منهج باتقسه غير محتفل | وجاه اللطف ولالاعلاه ذلكه | يرى البحور والاعلام شامل
يسمو بها دره والاعناق خاضعة | لكاهر بعيان العم مشتعل

تهنيت حقد تاكرم | كه نبرنی تو ای جلوه شاه | سعر بادشاه ز ملک ها راه | دولتی باد از ملک همراه
بنی از بخت هر چه جوید چی | بالا ارجع هر چه حاجی خواه

ضع کاند الربع بر کی | ومواسم وبهم وبخوف | تهرب عيون الناظرين وارث | حتی انکاد البرق منها تختطف
لونالت الشمس النيرة حسنها | ماکانت الشمس النيرة تكسف

در حجو و تحنيش
فالجرات اوذا فات عزاره | تری ادادیه البحرین بالرتبه | لو ابا حجوه منه تيب انقلبه | ولا يحل عطار الیهم اولاهم
اگر نیم رشق تو گهر باشد | دگر سحاب زجود تو مای تعظیم | کمینه نفخه الا بر احکهش تبت | کهینه قطره اکی در احود تو هم
اما سیاهم نرده معرفته | وانما الرة ذكرها

در اعلی و معادلت رجوش
الحاق هر دو عالی که هزاج و مجب | اقبال هر دو روشن کرده چشم ملک و دین | ملک و دولت را لادر دلمود تهنیت | دس دو را کهنه دو کف با حزین

در تعریف دو بزرگ ... القدر

کالفرقد من اذا ما نظر / لم یتغیر بوضع فرقد عن فرقد

در رزم برکت الهی و در بزم بخشش / [illegible] گسولی و جهانی سوالی

فیقطر یوم الجود من کفه الندی / ویقطر یوم البأس من کفه الدم

جام زرین شهی حمایل دست [illegible] / تیغ سر با [illegible] [illegible]

له کبر بالمشتری و سعده / و سورة بهرام و ظرف عطارد

کیوان [illegible] تر از [illegible] / [illegible] [illegible] / در شهر [illegible] / [illegible] [illegible]

مریخ کر [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

و زهره [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

اما از [illegible] [illegible] / از [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

ان [illegible] [illegible] / الی المعالی [illegible] / [illegible] [illegible] / اذا [illegible] [illegible]

و زد [illegible] / [illegible] [illegible] / و اطلع [illegible] / کانه [illegible]

[illegible] الزهره [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible]

زحل [illegible] از مهر [illegible] / [illegible] [illegible] / مشتری [illegible]

تیغ مریخ آتش داده / دشمنت را زده [illegible] جگر / نه عجب گاه [illegible] / سایه چون [illegible] حلقه [illegible]

کرده اند رخ مجلس تو زهره [illegible] / در [illegible] عطارد [illegible] / [illegible] فلک [illegible]

از پی روشنائی شب تو / [illegible] [illegible] قمر

صفت شهر و [illegible] سلطان

شهر [illegible] / راه [illegible] شهر خوبتر از [illegible]

اذا ما [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] عالم [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

حزم گران رکاب کوشه ز آفتاب   عزم سبک عنان گرشته آسمان   کوس [illegible] کشته ایکا بر   [illegible] تیر نیز ازکجا

ضمان علی الآداب انی طالب   وختم علی الایام انک غالب   وما انا بالمبتغی [illegible]   [illegible] تعیین الیه العواقب

رواتب محدود بغیر دائم   وصوب سعود جعل ثاقب

در بشارت ورود ممدوح بمطلوب

در تهنیت

ورد البشیر بانه یاتی غدا او بعد غد   فبقیت مسهوا اخاف ملازمی حزن ورد   [illegible] بشرت [illegible] الی الابد

ورد البشیر باقر الاعینا   وشفی النفوس فنلن غایات المنی

از شهر آوازه این تهنیت افتاد   در گوش زمانه زسعادت خبر نو

یا طالع السعد اطلع وجهک الانا   حییت غانک الان قرانا

بحر الزمان وساعة الاقبال   ونلی المنی واجابت الامال   والنجم من برج السعادة طالع   والجد فی حلل العلا یختال

همه هستی و دهان از دهش است داد آن   پادشاه زمین و شهریار زمان

گر صبا تحفه برد گرد سپاه تو بچمن   چشم نرگس شود آن روز پر از کحل بصر

[illegible]

در مراسل

در هدیه و پیشکش

بیتم جابو که است پیشکشم   که هست من بقدر هوش   نه و لائق نثار تو لیکن   کار من نیست با جهد خویش

ای [illegible]   مقصود من سر ایست که در راه آفتم   گر ز آنکه التفات بهر مختصر کنی

ولکنت اهدی ما قدرت وقدرکم   لکنت اهدی لک الدنیا بما فیها

در مراجعت حال بخویش

فیا حسن الزمان دهر کنا   نهب الی دود لابد صدره   وکان الدهر بعد رقبا   فهو وقاده والسکن غدره

اگر حمل نظام بر نظر [illegible]

احوال بنده از قلمی گر شود [illegible]   واسباب عیش بنده ز طالعی گر خوش   ای جست دوام بود مطلعه الطاف   هستی گرچه شاد و نهم دوش

از جان او سلطان بکرد بر   ز علم آن حالی گرفته تو   ز هر گز [illegible]   بنده بدست آمد حالی گرفته

جهان بکام و جهانی بنده بطوع داعی   امید بانه دولت تو بخت جوان   فرج لوای یمن و بعون لیل و نهار   سپهر [illegible] زمانه از دعا

فالعهد لی منبسط والحق مرتجع   والشعب ملتئم والجو منتظم

ومن   ومن بیع ظلما ذو حربی یعرف   الا انف اوتیمن خرزان اخیبا

والعدل به علی الانام جناحه   فتعم الحمایة للاصول الاصول

ای حاجت بخش حال بخت که از هوا او   در غنچه باد که نه پیچ داری

شاهان سرافراز زمانه بروردی / راه قمر بعدی پر زند بر بال

از کل من ذی الملک ایمن بضهره / کاش تجره داشوک صد اول

لب حوالیه هر آن که دللی دست / زود بوعکلی که دللی / بر که حاکم اولان قرق خانه مغل / ... [illegible]

لعه حقت الافاق انوار ذکره / دسا سیر الشمس فی المشرق والمغرب

گذشته است قال اذ نه کردال / رسید ایت نعات ادنه کوز

حلق ارنه فرش داده است / هر راه و تیغ کلاه دلکر

رسول خاطر او بود جام لمحبر و / بغیر دانش ادبعض تاج گوهر دلال

و ما نهضت لا ... طلبه / الا ... و ... الظفر

تعلو ... الملوک اذا کلع / ... الاهتک حبیبی / ... [illegible]

اصبحت ... تهم تحی ... / قدم العجوب ... المهموه

بروز بارش ... ازو به ... / ... [illegible]

قضی لک الله بالزمان ... / ... [illegible]

قرن ملک الزمان ... بلاد ها / ونظم من احوالها ... [illegible]

کاردو ... خیال ... که ... / ... [illegible]

الناس ... / ... [illegible]

الحیان ... / ... [illegible]

تصور ... / ... [illegible]

امیر ... علیه النقی / جواد ... لا یحجب

میری کرم ... / ... [illegible]

اختر ... / ... [illegible]

بنده ... / هم ... [illegible]

در رجعت الشاه از سفر

اهلا باشرف اوبة واجلها — لاحتی دنی قدوم بلاد بعلها

ازین عالم نشانی حالی کنه در فرد باز — سوی دار الملک دور اسبجو دوران

اعطی فاض الوری لکی همته — لم یرضها اصابه ام الدنیا — وکیف تنبع فی الاعطاء همته — من دون همته الدنیا وما فیها

بس بخشش سخاوت اورا — زاده کوه و داده دریا — گر جهان نیست عطا به بر — از کف خویش شمرد سخا

ملک او غیر لیوم نوجه — غیث الحمام بدم الاعمار — قسمت سرا و بارش بسماحه — فی الناس قسمی شرة ودر فاد

چو خیزان لبو که هر ادان لبو — چو چشم الدواع کیوکفن — درم ار کف او بزی گدا ات — شهان ار ان ماه ولاه ازهن

کالغیث یحیی ان همی — والسیل یردی ان طمی — والدهر یصمی ان رمی

شر الهلال یروح اما لها — نعم العدی قسرا — وانا مفعما

شر الشهاب اصاب فیها مغضبا — بحرالقیه — واضاء فیها مظلما

او کالغمام

او کالغمام الجود ان بعث الحیا — احیی وان بعث الصواعق اضرما

او کالحسام اذا تبسم متنه — عبس الردی فی حده فتجهما

با عهد و با کار و با نشانه و با بهر — تا جهان بر پای باش شاه را دایم کار

اگر نشانه ولایت اگر بهر خواسته — وانچه بخشد یا دشمن وانچه بخش بر حصار

خسروا پیش او کمر بنهد — همچو دریش خسروالا حجاب

ولا حر الا اذا عهد بجوده — ولا عبد الا و هو فی عدله حر

لو فکر بین الغیوب بریه — الی معقل منها فهی بقاله — صوا عق ارار لو انقض بعضها — علی زمن انقض اودار عابر

فالعدل منتشر والعزم مجتمع — والامر مقتبس والرای مقتبل

تو حشمه جامه ظلم و کینه خانه کرد — بر روی نیاز دوده بهم آب

سایس البریه قوم باجه نفس — عم البریه بنز جاش لطف — رافه بالخلق نحوها عطف — ونحنه لم یکن صفوها کدر

به عاد اعلام العلوم عوالیا　　و اصبح اشمال الثناء عوالیا

ز رزق ای هنر گرانه عاجز بود

ستانند در این بقعه در مثال آن

از بهر جست تو زبان تو از عقیق　　لذر دهان غنچه گل سرخ بهار

یقول لی الدهر حین داسا　　ولکنه ودی الزمان هو فانی　　فان تسعا ودیث الدهر غانی　　ولا زالت عمائب المهمه جائب

کاهر لا اری لا

دست سروار دعای تو بکند　　الف [illegible] لوی آن　　در کمر خویش که تیغ ببندد　　نی شکر [illegible] آب [illegible]

ز حرص هر کس او سر کوی همی آید　　تو قبه مولد از ارحام مادر اطفال

لعمه خلعت لدی الدنیا دلالت　　فهی مرتو او قرتقیه　　قد بخلل الا [illegible]　　غدا بصا [illegible]

ربکه بردر تو سجده [illegible] سوگ　　جمال نیست [illegible] را از افهام جباه

حیث جباه البیض ثم تربه　　وکم سببه حبر العطار　　وخطی المهول القسنة تقصر دونه　　ولطول فیه الس الشماء

داور الملك [illegible]

دانوا الملك ظهور شعارهم　　لما بوک دها علیهم عار

پیاله وار کسی کت میان تبت بهر　　قرابه وار همه خون زخم لبالب

بهر بلاد که شمع اث ازعیت او　　سواد لیلی بپوشد رخ بیاض نهار

فکم له عنه اهل الارض من نعم　　انی علیه بها اهل السموات

سکون ارتعبته وطنیه عیش البریة من رعبه　　والسنة الناس محموعته علی شکره او علی حمده

علیم باعقاب الامور کانه　　بمختلسات الظن یسمع او یری

ز هر علمی خبر دادی مر علم غیب آن　　رخوا گر مبحث [illegible] خبر بعدی

دلکان اسرار القلوب لطیله　　بغیو بهن جرائب الانباء

شریعت پیش تو [illegible]　　از انکه [illegible] ربو بار قبت [illegible] انعام

درگه

ایادی لا استطیع کنه صفاتها ولولا اختصاصی جمعها لکفتکم

ور در تنم بجمله همه اعضا زبان شود هم شکر نعمت تو نیارم تمام کرد

اگر عنایت لطف تو نیست که از رست نعیم منت هر راحتی که حاصل تو عجب نبود اگر نه با وجود همت تو زبیج در حضرت تو خشک طمع را

لو ان کفک لم تجد لمؤمل لکفاه عاجل وجهک المتهلل ولو ان مجدک لم یکن متقادما اغناک آخر سؤددک عن اول

در تعریف جود و عفو

یا اکرم الناس جد الا الناس واحسن الناس اعضاء لذی الباس

از بس عطا دهی کوئی که بی بیش است وز بس که عفو کنی گوئی در بی غضبی

در تعریف هلال

ولکان من قبل رعانا و یحرسنا لا تهتدی الینا الشیب والهرم

جمال اهل شرف از عدل شاه کامل مرد مرحمتگر نه حقایق لاله نه زرنبی ایشان
ورای دشمن او کسی کرامت خسته همی ماند با نعمت همی از آن اختر

ببلاد بنی عامر

در ایراد رجو

جواد کفی عادل دل که در قیمت زنگ و ظلم نیامد نصیب او الا که جام امان تو بهر کس که تهی شد زنغ بر رعایت عالم را خطا

هو البحر الا انه البحر زاخر سوی انه الضرغام لکنه الوبل هو الشمع بعد الشجاع المنجد ابرع کلوا بعد الحی بلا یخل

کفش خلایق فیض سخا خورد و خود رزق است ارزاق عالم جبال و بحور دل چنانکه بکینه کینه که بر بنای راه لطف امانیش دهد

در نام نیک و بزرگی

سخن هزار باهی اگر کار تو با گنج دانش برابر بکار

ولیس منه الاقوت یراه قبیح مؤنة لا اقتنی ز اعز العرض شخص فرق ضیاع سخاء لمن وعی

هم سر خلق شیر کرمانی از کرد دارای هم تیغ خلق از لرنه از اجداد هم تیغ چون تیغ لعل درین سخا زنغ بر احوال سر کرد یکی بشمر

آسمان که ماه شانه کند سایه ریش مرغ خورشید در ظلم نیز الفت سها

ولها لذی بدت الفرح وان حقد خطبیلا دهر عنانه لم اندار تت المجود جانب تشهدی غایه نقضها اعظانه

راح لا حوهی بونا حیتی الاغ کو صحبت مکارم پیرش

ان المکارم اخلاق عرفتها والمکرمات حدیث عنک مسطور شهود

اول بودت کان تهی دست در صحبت و کوش اسان کر

در مدح الدوله قاسم ابن عیسی

یا طالب الکیمیاء وعلمه مدح ابن عیسی الکیمیاء الاعظم لو لم یکن فی الارض الا درهم ومدحته لاتاک ذاک الدرهم

السابقه یکن فی علائه وبه المحبری فی ماله یتکلم

ازعل شاه جمراه خوبتر کز عدل اوبتو تشنه عالم الدولة هم شاه سلطنت هم سرکو اولی حق الاعراض همی بو غلام

در ورود سلطان

قدمت مقدم البدر بیت سعوده وابرکه هل صاحبه کمعوده

چشم و تحبیل صد نگاه ابرو نظر وکره را بر وبر بر

ظلم الکعبه لیس من اعدائه وحبا المحبوه لیس من احبابه والغیث یحلبه الغمام ارضه والثلث یفرق الطرف بعابه

من اجود البواد

در مدح

ملک اذا ضعفت الطول لعزه قسرا وفاضت علی الامه ادل بحره

ماضی الجنان یریه الحزم قبل غد بقلبه ما تری عیناه بعد غد

بوقت جاری مرقاش هصر و فعفور قرا نعو مرال مع زمان الشیه اعزالا مرد را اعیب

اخو الحزم مغلوب العزیمه رایه اذا کنت الا راء لا تتبع مراتبهم الغیوب کانها لدن درا را الغیب مر دی دمع

زعزم هر بسری کی دال مرار عالم علوی زحلم کوه طبعش بر قرار مرکز اغبر کهی حلم او شهلا کی تقی را چشم او دفع زارجو اوربا دم از ادهر ادم

ذوی جلالک ان ملکک دائم وسمتک الدنیا حکمک دائم

لدر شب ولادت ادلکف اوکار کاری تلک خودم سلمان بمی رسید

بس تند بهی وسان حیرتی کف ابرای مرال ز نوبهی

والوجه ازهر والفؤاد مشیع والرمح اسمر والحسام مصمم

در تعریف در نعت ممدوح کریم و شجاع

در شهر یار رزین درو دم سوار کرم در دل قرار رها درو جهان دار رمان که بر جواد ریم او دیار تا شمع جواهر دمی کش ادم عال

معنی ری داول زال

[marginal note, written sideways on the left margin:] اردو درو اولی را نوبت تهمی امور دارد و ... در اعراب ...

یکطرف بولاکنه برتبه نقی که نقیش مع درکی شمع طراز هیشه دولت او [illegible] هیشه نعمت او [illegible]

نه ضرر کوشش این ... طلال نه بحر بخشش او ... کران

واول رایه را المعالی هو علی بها قباب الاولی | فعال شیمة الغر من بحر نصرها ولا سماسه ان

واول لفظة فهاو ولا اغاثه مصرخ ادعی کان ولا ملک یمن ملک الاعادی ولا ورثا نری من التلال

یمون بمولاه الهادی لنفعها حتی لانه من لم یرا ... المال بلیشی دعا غیثی ... ولا لمن الملک مطعام للحرب مطعان

بها نزلام کل قلب طائش بحیث ما هجر وره الهم اشغال

جمالی بولده این قصر ملک ... دولت لکلا تقصر حوایج ... لو ... حوالی شهنشه ... محبس جو

سرانزالد ... برنهم ... زرق ... کف ... طراز ... الحسنی نظر ... الشفق ... واحمار

ضیعی ... ان ... عقیقی ... صفا

دفاق ... بیه ... ... زحمه ... زرد ...

اذا ... [illegible]

اذا کشف المنی ... عاورا کاعبة ... بالرغائب ودان ... نصره ... جوانبه ... منتحب

بحب ... کنه اقلیم ... دشمنان ... بحیل ... کنه ... تحم ... سحب ... بود ... ... اوای ... اهله ... جمهور

شره ... حشم ... جمله ... حسم ... حال ... ستاره ... نمانه ... ... جلال

بحشو ... ستاره ... مهر ... هشه ... ... بوش ... ... نور ... شیر ... جلال

ولولاه لم یعرف الباس والندی ولم یر ... کف ... تنعم الهاری

نه ... دشمن کرد ... این ... کرد ... طلال ... سم ... شجاعت ... افعال

بانصر ... این ... خورشید ... ... عدل ... اهله ... هیشه ... اقبال

کاتبر ... کوه ... تیغ ... هیشه ... هیشه ... دوران ... عال

زعدل این ... هر ... ... خزان ... تیغ ... بحور عالم ... اتو ال

نهان ... ... دیده ... زلزال

قرآن مملکة البو خلافة   ظل الهدی غاب لهم دعزین

تا نباید عقبی و قبله دین   که خورشید عقبی و ماه رجو

بهار اجتماع الفضل ربیع نوالف   و بفناهای حیث ثبت داجه   که از فرق الطیار لمان کلاه   علی الکلمه اکرام دلالاجه

بالقران اقبالی الملا   قد قضا الکی بر شانه   تلا فیا عشق اثری زنقه   صرف ازوال فا تباع و منها

داخریا و الجیلی زغوا   دا بر غضبی نه بالکان ادوی   بالقران بسوا ناظری   من بعد اخفانی عالنوع الفضی

بالقران عمرانی جانبا   من الرجال کان قرا قریها   و قفه آمنة تورث   لکبر اهل الارض طرا ما دفن

بالعشر بر معشار ما و کان   کالمحوه فی اذی بحر قلما   لا زال لشکر لها تو صلا   لفعل اد بقا فی صرف المنا

و نور انبود در حی ادا   را بیها رایت الشیرین

که نبود ما بی تیغ در دوا   که بدرد زهره شیر بر لیوان   کنند کنه قصار اهی به تیز حسام   کنند بسود املوی و تقی لیحی کلال

و اسیا فهم بالجوف والاق تری   دا بر بهم با بال و ارم تضع   لهم نفحا سطو و عفو نهده   زغاف و ایکم زلال منقح

سا ...

در ایام رجو

سع الان بهتاب آتش لوز   تیغ این چون مجره گوهر دار

هم کا کو الشو فی جو به الوغا   دع تیهم فیها الغنا و الغاب

که ان حب حبش و که ان الغف انم   که این تیغ دار کف که ان لیسم تم

تا نقیبی و فی المکارم ارتعا   تا نقبی لبود و عفاف   قریب فی الارواد بر بطر من فی الاعوام بر قرب فی الاشراف

نطق الفصاحة شعر ابی دیاف   درنا العلاد خا ہی نجبر کلی

ای کاه چون سپهر انیه قام خوش انتقام کوشد   دانه بهرام خون آشام تیغ زر کشیده رزم مطلعه نفخ من موت

قرابة   والقارم المنتضی   دا شرف الاروع الغاری

که تیغ دلان بحکم لیم زین   که بهر کش ابرات و دارش خون   بهر آتش افروزدار گهر کش   بهار شعر ملال با به ترکی

دلان یکی بیکان آتش بار زهر آب داده   دفه کش بر   در کمان سر بی رانده   زبان بیشان بعر بودهان گشت

که خونکم چنگ برانیم   نیاه دلیران ایران نیم   بسی سر جدا کرده دادم زین   که خرخ فلک تیره بود کفن

زقوان حوجا ہی کلال برکشم   زمانه برارد دمار از کشم

در نعامر — ان کنت تعرف فی الآداب مرتبتی فانی قد علا بالفضل والنعم — فالطرف والقوس والاوتار تشهد لی والسیف والرمح والقرطاس والقلم

گر چرخ لگام ما گردد — چنبر کش رمح ما شود

اذا رکبت الیافا فی کریهة تبادرت الیهات لتسقط سجّدا — وما هی الیاف اذا ما جردت ولکن فوارس هن سجدا

سمر شموس الحسان لکن قمیص سروده تمر صید — لامه فاضیه اضاة دلاص احکمت نسجها یدا داود

مرا چنین کنف گرز و شمشیر زر به پشم چه تراز او دهد شیر — کنم راز را دل فلک بر کنی چه پای کاوسم را ره داده رزی

وسیفی کالعقیقة فهو کمعی — سلاحی لا افلّ ولا فطارا

دل سپهر بدو کم از سپند انک — ز بیم صفحه تیغ چو لبه ناز من آن

لے زهی نهم الفواد بیمال عزل فی قصاد القصبال — لا نفی فی العظم الا ادا اصبح نسران فی تجیع قال

با کعبی ان سالک مخبی فمقول کالذی انزی لا یرجع — زمانه بگردد من در نبرد اوان شش گش کرم اراه کرد

کان صروف الدهر تحت بشتی — فیحیی الذی احیی ویردی الذی اردی

هش ننگان من که ...کوه — گر ... که چنین جان بازی

والله اعلم بالصواب

وانی لجرار لکل کتیبة — معودة الا تخل بها النصر

واصدر حتی تروی البیض والقنا سمرا — واسغب حتی تشبع الذئب والنسر

وجوههم سمر ذوات قضابها وادون ادهم السوابغ تبع — وکلاهما فی لغة بربریة فهو السنان کالمنارة ملمع

وکلاهما متوشح ذا رونق — عضبا اذا مس الضریبة یقطع

در نعت شمشیر

یکی گوهر فشان لولو گهر خویش چو اینه است تلألؤ عکس کوکب رخشان — تا کعبه نیز گوهر ازمن خویش چو ریشه از کنید قطره باران

وابیض لولا المار جنباته تمن فی ضریبة الحاجب — اضربت احاجم والطلا فقادره نصفوا ... المضارب

تودّ سباع الوحش لو ظفرت به — تقوی باشباب ... [illegible]

رایات شمشیر ازوران گر — بالله که فال ما تبارک

در لب چو با عروس تو پکار منو — در برج حمل ندید خود آن گرد

نغز نشاندگرد

چشم عدوش چو اکبر — شمشیر کبود او چو نیلوفر

تیر به از کمان شرر و بغرا　　دیدی که العاقول مشتی دو کو صحرا

وزان چون باد صحت [illegible] علم [illegible]　　روان چون آب و گر [illegible] کشور

از کوشش بخشش [illegible] جهان　　[illegible] اشاره و [illegible] حباب [illegible] کوهر [illegible] سلم الطال

[illegible] تفحص [illegible] و تنبش　　[illegible] نزرگ [illegible] تحجو ولا [illegible]

نجسته ه جمن ستایی زینه اگر صاد　　اوازه ستایی [illegible] در دنبال

زره دادی [illegible]　　کلاه [illegible] و کمر

والحمد معلقه الرقاب [illegible]　　حمل النصا [illegible] و زمین

طالع امراد [illegible] و زمان　　تالع [illegible] و قدر

دائمة عال دالوالی [illegible]　　والصف [illegible]

وحسن [illegible]　　ها [illegible] شته [illegible]

[illegible] رکابی [illegible]　　برابرش روزگار زنار

ای ملک تو [illegible] عالم سرکوی　　وز ملک تو تا ملک سلیمان سرموی

یا مالک الدنیا الذی

یا مالک الدنیا الذی تشبیهه　　عقم الف رضیمة الادوار

همروی [illegible] سهای [illegible] الوالت　　ورنه [illegible] ربت شتری [illegible] تعبت [illegible] نحلات [illegible]

اوالی [illegible] که [illegible] با تو سر کردنی　　[illegible] ما که [illegible] خیمه اقبال تو　　[illegible]

گرگفته عزم [illegible] رای تو [illegible] کند　　زهره [illegible] خرقه [illegible] اتش [illegible] حول [illegible] چهره [illegible]

از به حرف گلای [illegible] که [illegible] داد و رد　　گرد [illegible] ضمیر [illegible] ضیا گستری

یا من احاط [illegible] اکملا　　احاطه [illegible] الدوار بالحبب　　ومن [illegible] شمس الضحی [illegible]　　من حفظه [illegible]

[illegible] حقیقی [illegible]　　[illegible] دوام [illegible] الفلک

در عدل و امن

هشت با رایت شتابه کبک　　چشم گرگ است چشمه ی غنم

نظیت فی الارض [illegible]　　به شکفت است [illegible]

انصاف تو ای آهوی بنگال با شیر همی کینه بتوزد
در عدل تو گنجشک زرفشار بر باز همی کینه بجنبد

شد عدل تو دشمن ظلم شد عفو تو عاشق تقصیر
در عهد تو شمع گرگشته مهر وان شمع غایت تهور

هالی تو خجسته مهر صبح الحق که تماشای تو مسخر

تحاسد بين السحاب و بينه فاشتها قطرها دائم
ولو ينيل الرجا يمحکمه لا صحبت الرجا دائرة النصر

من ذا الذي کعين فلان المکارم مهامه
کرم النجحة خفقه لاتلب الطوق الحمامه

ز شاخ ها کرم آید کف جبار زمان کرار جهد که او در دو عالم تاج رود که مران بار بر از شجنه سپهر کفه او زمه زمین متعال

زحرص آنکه مرد به سلال زر آل کشند همی سوال بجانه زر به سلال السوال

دلش ملال زرانه همی زبخشش وجه کمر زبخشش وجهی نوال که ملال

کان الله لم تخلق الا لنشر العدل اوشک الصلات
حال تحسبه دریای خال ابنه ابرانی که جوشنه از جهان او بی دارنده که در

بهر صیت تو در قطع تا حق علم چو دل مرکب دیم راهی ارای
نار بنیران الشمس فی کل ذره دهر مهر والی فی البر و البحر

ز بی ... ی

هست شاهان بپیش ایوانش خم گرفته چو طاق ایوان بر

منسوخ شد حکایت کاوس و کیقباد
فسانه گشت قصه دارا و اردوان

ملک ساعد و بخت بکام دار و دیار
همه موافق دور زمانه و بخت حلال

والمجد عال والمعالی ترکم
والسیف ماض والنهی رجحی

تا خیمه ازرق آسمان پا
باد اسر خیمه تو بر جبال

رنگ تو کی تابد زهره الک پای عصیان بزبان نهفته ازور کو مال عوک است آن پا که بلعنبر بر خلاف تو سر

ملک رقاب العجم عام و باش
در ضمت صعاب العرب اوس وخزرج

شوار کشیده ز خود کشته هم سر دو ز امر تو کون
تا که در کون کمان ش همچو در کمان عمر رسی

زانکه گردون نه گرداش زنهار گوش تیغ مخ
زر سعی نقاذ کاه تیز کرون گرد این گردون زن

... و در گردن سران جهان
از کف تو بسته طوق منن

کان و فد الری شانه ارضها
شرا تعفر عنده السیحان

من عرصة تسنم الجنان بتربها منسیه لطیف نسیم ازهان خضعوا للمقوم الخطی عرصاته للمعتفین و للعلاء اوطان

جز ترا نیست بر بسیط زمین ملکی از اشه برو لیت و دین

ولکن البسیطة حیث غطاؤه لیلی و اکشف الغطاء نهار

سکه هاست بر [illegible] تا نخند صد جانی زانکه از نام تو اوزینت کنهال داده

در حیش گشاده ملکی چون دولت لب در مدحش بسته ملک عجز قلم مثال

اتاک [illegible] لکاد بی الاطراق والناس الحکام

کوی حرف ثانی [illegible] حوش [illegible] کوی کل [illegible] لاهر [illegible] ناعرو در لام روان نهاد [illegible] نور [illegible] کرد

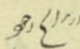
بو لعباد مشابه و مهابه و مواد الرشاد و العباد الفضیله داع امره و اعمال الکفر و الالحاد

وان و الدین الحنیف فشبه [illegible] بلا الطفاح لما رایت الدین یحق جهه و الکفر فیه تعلق و عوام

ادرته نفر عوامر الحق الی [illegible] اسلاف طیلهم

تا کنود دین به تیغ [illegible] اعمال شرع [illegible] بر نکش مصلحت در شرق و غرب [illegible] عنبر الکاری تو باد

[illegible]

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تأسیس ۱۳۰۲

در مراعی رجوع

و بقیة الملک و الاسلام قد حمیت و لا یرام [illegible] و الاسد [illegible]

ارایش خلایق و ارایش جهان در طلعت مبارک و رای منیر تو

تا خت [illegible] قهر تو [illegible] زان سوی نیست لشکر قهر [illegible]

و اطلع شمس العدل من افق البهی و للعدل من [illegible] الکفار و صبوح

ساس الوری [illegible] الظلم [illegible] و اعقب العدل فیهم رقه الاصل

در صفت عدل

نه عجب گر عدل او شاهی خویش کرد و هر رو [illegible]

از بهر استماع مقادیر عدل تو افلاک جمله گوش چو سیمین [illegible] در عهد او که یوسف مصر جهان تو بی [illegible] گرگ و میش [illegible]

مهرت [illegible] الدلم لعدر بسطه ظلم دارن رعم الزمان الظالم و صف لو [illegible] بشرها و لو ارد و العلاغ لها و الباعم

فالارض من عدل للامام و جهه و نبات [illegible]

در نهایت [illegible] نیابم کینه [illegible] در حوارت [illegible] مهر [illegible]

هر در عدل تو [illegible] که نیش ظلم [illegible]

یرعی لعدلک الوحوش فرعونها

والاسد فی عرینها فتدین

ونطقت فی الایام ممجد　　وتوشحت فی الاکمام معج

منظم شد بر احوال جهان چونانکه　مرتع آهوی جای شیر شیرا گشت　آهوی که در رزم ... چشم ... که روشن ... است

از چشم ... آنکه در ایام بهار　غار با ... ضعیف ... اوست

بزم را افزایی رزم را مکدر ... ی　داد را ... رونق ملک ... اسفندیار

کانه قمر ... ادجینه ربع او عارض ... لا ... الدهر ... ولا یعتبس الا ... لا ...

ستاره ... در ... ب ... شهاب ... ی ... کمال ... بزرگ ... فرخ ... فرخنده ... اختر ... در ... ان

سریر ملک ... کنه ... اجلال ... سایه ... فکند ... خسرو عادل　ملک کلاه ... زمان ... که ... افسر ... اقبال

خطاب خسرو انجم ... بکر دانند　مصلحت ... خسروی ... ی

اذا ضحک البرق لمعته　سما بطیر او ... منیرا

شرد کر ... دیر پروره کوه ... گنه ... خطه ... دین ... بیار ... چنبر ... تخت ... گوهر ...

بنفرا ... کیوان ... بیا ... کیوان خاتم　بیار ... کیوان ... بیار ... کیوان ...

تزینت الدنیا ... فاغتفت　سمارا ... البدر ... مطلع ...

ز ... جی نهاد افسر ملک　زانکه دارد ... در خور ملک

اتلقت ... الدنیا الی ... ما زال ... علیه ... الکرم

دل او سایه یزدان شد ... در اوج ... کمال ... یزدان ... او ... شاه جهان ... جهان ... کنند

ملک ... اشرق ... ملک ... الخلق ... الرب

تخت چون ... گرد ... تخت ... زاب ... جهان ... بیار ... گوهر ... شد

گشته ... دولت ... شاه و کمال　که ... زیور ... عروس جهان

فاحبس الزلال و قد تکلا بهذا الغور والا فاصدره ولکان الدهر بقیة زمن برا فخذ وخاوه واکس غدره

دامرک فی شرق البلاد و غربها
بحر سحارا او بحرب جبالا

با مرایا سلطان بعزم شیر کلیم
بعز حریم خدیو ملک شبی جاد

جنان داد فاش صلای جهان
کز وی نیست بزرگ آسمان

والارض ملکک والسما لک عظمة
والدهر عبدک والعلی لک دار

حاسکم للتوجه والعول ناصر
ورحمک للتعطف والخشوع قامع

تیغ تو کرد دست دلیران قلم بزخم
تا کار ملک را بزبان قلم نهاد

ولکان اقلامه مثله بعض جمع تموالیس للصادی ولعر معتبر تحت صرر وصلیل ممالک والجوالد الصادی

فلک معین شود زاب جور چون بهنه زهی کفت ابر اطلاع تیغ و قلم چو ماه کرد داش ابر کار روشن بنام کشت و هلال جهان تیغ و قلم

برجهد درج برکمال اسلاف زردی دی بیوندی شکار تیغ و قلم برهنه خونتر زر کمال لطف زارات حسود او بکر شمار تیغ و قلم

بهر دیا درج ابر المرد منه دکر زبان لال و معان لالا تیغ و قلم سر کشته جهان شطار اراد جهانکه نقش داد شطار تیغ و قلم

بودن فلک استاد.

بجهان ملک تیغ اد قلم جوهر شد جوان کرد برکس وولا تیغ و قلم خیال تشنه ور د کوهر نبال بمال که پر درد کوهرش نثار تیغ و قلم

عجب بود که چون دهن بهم زنند بلت او درجه ان خلاف تیغ و قلم بنهر و قهر تلاوه ملک و دار رو دهان عمود ان تیغ و قلم

اگر نه عدلش کار بالا دی زمانه زرد کهر بشعار تیغ و قلم جو آیت او قتیع در رزم او حکمه سپهر اگر کشته حیف دار تیغ و قلم

کل الوری بجمیع سواک ناطق
حتی لقد رت نطق الاحجار

نطق بیادت ترد لوری از دلالهم آیات سر منه زنان کت ان حتی ترکس الوان الهدات

تجاوز قدر المدح حتی کانه
باحسن ما یثنی علیه یعاب

عطارد حرشه کتاب درج تو سزد گر شو اسرار نها ورق شان تو برهان کرد جهان که حاو طلسمات برد ورق

جل عن مذهب المدیح فقد کاد و یکون المدیح فیه هجاء
عجز عن مثل ثنا زیکاد فی الناد بلاغ ذکره متکلم

حرص تا و عشق جمال سازگیت گر در جهان ما به پیرانه اثر
این دو کوی با خاکش ابوکس ... ولال در طباق دیده برکس نهند بصر

الا فردون فی تاج ام الاکفه را اثنی
ام الرجعه فی عادت لنها لبیجان

زان پایه تخمیش تخلد خاک را ارکن جهان باکوثر آتش بخلد چرخ ...
الا پایه تخت فردوس ما بی الا باکوثر اخت ... کبینه ...

ملک یملار العیون بهاء
حیی بهد و بتاجه المعقود

شمع بخت با فروزان گشت تبر برش وصف
ذکه مست حوالی شمع ... الکرم برقی شخص لاغر دل ضعف ... باب ... زاد ... بهر ...

له هیبة فیها التواضع کامن
و عزیز بها یری الکبر مسلما

انت الذی یجح الزمان مرکزه
و تزینت به بنیه الاکار

گرنه خضر دکر الدنا با تلک پس چرا
هم نگردد گرد عالم هم بماند جاودان

زان کبریا الملک دون جبینه
فقرا ذخطرا بالمهابه معبرا

هر آنکه له لکم دیدگان گنزا
لهز جبهی دا صیبه او مبتلیں است

ام لهم ادرم

در رای

هم سکندر روی بی نمت آب حیات
هم سلیمان مملکت بی نمت انگشتری

من ضرب الامثال اذ من اقضیه
الملک وانی الدهر و دهن و الدهر

تری با قیس نحو السمار بوجهه
یحتجز له الشعری و یکسف البدر

عجب بیش ازان مع امان زمین
زانسان لمر از بهم یعکسه حولا

قمری گردش نه اکارش اغراق تو
دانه انجیر زرد دام ... اب
ور که زانصاف تو معلق شعار لنگ معلق مقراض گشت ... عقاب

در تواضع

رای التواضع والانصاف بکرمه
واما القوم بین العجب والتیه
محبب من جمیع الناس اودکرت
خلائقه النغر حتی فی اعادیه

در عدل

لکن الزمان فلا تزیه مومته
للمادثات بدالاقوام تذعر
نظم البلاد فاصبحت ذلک ما
عقد بغیر العدل فیها جوهر

جهان گرد عدش که این ناز
بجنبه همی کمک در بر باز
شود گر بیا روز ده با بیش
بر بهیدن گرگ بیدار بیش

ولی ظلام الظلم منه ضاله   اشرق شاع بعدله انوار

رقت حواشیه دراق رواته   فهیره دا صیله اسحار

زغرول کای خسرو زهرشای سلطان تو زده کیکب و کوره و نور شکسته در کیهان که بمجای شاهی و دوم خانه طغرل سرکه محرم ضعیفم جهانم شمال

از بسکه دهر پیش تو سر بر زمین نهاد   دارم عجب که هنر زشب سار بجیب ترک

وصبا الدهور لکی یعد مضیها   تری نضاره عصرک المتاخر

مر بعد تو اچنین سپهر خرد و بزرگ   مسخر تو در اچمن زمانه پر دجال

بنی اورد جاری معنی مضمر لدر جارجیز   دق للی دروبار دکاه جود و دق کین شمس انور در ضمیر ربعه اکبر در لقا   موت چمن دو جام دبحر اخضر دریی

کالبدر من حیث التفت رایته   یهدی الی عینیک نورا ثاقبا   کالبحر یقذف للقریب جواهرا   جودا و یبعث للبعید سحائبا

کالشمس فی کبد السماء وضوءها   یغشی البلاد مشارقا ومغاربا

بری ای معنی داحد کلی فاخر   و قد جمع الرحمن فیک المعانیا

الو اسود دل

دررای رحو

ای تو ادنقه و دلش زاسمان بسته تری

در معالی قابلی   در معالی مشتری

ومعالی اذا ادعیها براه   لرفته جنابه اشراق

از فیض مکرمات کف راداو ساسم   در قعر بحر لولو و در جوف کان اخر   ز ارزش کف مطلم است و زمین مقر است   که امکان نیوش کاکاه پراهن

کان فیض نداه تسعنه مسکه   باب السماء ادا ها بالحیاقی

دست سخاش جوب برآید ز ابر و بحر   حول بر بهم فکنند سخاوت طمع عنان

ملک یکفیک منه انه   وصبه الدنیا فاخطر باوجه   لوس لعیشه الذی یجری به   اجتاهی نوال لنفد

حق الاوال فیه کرم   ما ابر الدنیا عطاء وصفه

جو گر ازهای رشش آب جو بخت   با صد هزار دست گهر بار مرحو   جزم طبیعه دارش گرد من جو جع   با صد هزار دیده و هزار مردود

از لعم تماشش موسد   درخش خلقت آمدی میانی   در سموم تماشش دایم   در تب محرقه آتش ترعین

کالغیث یقی الظمی بوابی   سیح یقی الاسود بیاصبب

لهر حقی از نسیم لطفش شرافه اموال معطر   ولدر عمر از سموم قهرش شرار بکن رخ عقیق اصفر

بکنار صاعقه آنکه در شعر قشت   همه ساده ان شب که درک وزاد

نسیم لطف تو در ان دامنی نفشانه   دمیه نکهت عنبر طره شمشاد

سموم قهر تو با کوه صفی محمود   بمرد آتش برجوم در دل فولاد

اخر ملقاه ه توی برزی دردی   کصارم ضم او صباب صبر   دو طبیعه شجرة ینبیک طاهرا   عن مشار کریم طیب عطر

از دل شاه کبیر دلو در صنو آفتاب   و رزمی او بز رودرزب دفرانه

تقویم ملک بکی تو داد ارائه کرت   صلاح توه کردل کار هر انه

شاهنشهی که بهر عروس جلال داد   هفت ایوان طه دهفت اختر انه

گر عنبر از جبینی تو جای کرا اهیت   چون الله کهر انگه اصفر ایند

یوز به الاحرار من کل خطه   دنا دی الی علی ذرنیه الاشاعر

نوعشی

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران
تأسیس ۱۳۰۲ هجری

در ایران رحو

بوعشیش ازما بابت جرخ ماه

بهر حمایش از جاهمان دهر ایمان

ردیهی کریم جان هرگز نکرده و کوشر   کرجات جنه ارزو کنفنه بر شیر ایل

بار اگر بهای لکال لسبه جنه خطاتر   بر بر لکال سکه بر کسرا بر دوبال

البج لو جاوزت الحکام به   خشیت الرمایا و ملاجانه

اوزعت الوحش وحی برکره   بار اعتها جابی ولا طارد

در سر لف دهلای دمن

زبر شاره بشهودی رکوش   برینه برو دیت برکوف   بدان مونه ازدی مروان کشته کلکی تکال بمی حول حلقه

و دانت لک الایام بالرغم دانشت   لک الا لی بارم شعث القصه

بسبع امارمن رفاره روشجت   من الردم فعالک سبعه اعجبه

لو کرم ح الاقصی مطبق   دعل لاقطار الاقالیم نادی

دربرابر

نو قطعه مکتوب که محراب ملک را زینت · نقطه راست تو سلف هر محراب

زغال تو کنه رنگ خال هر زبر · هر تو کنه سبک دیده عقاب

داخی سعد العدل بعه دوره · دانج سبز الجو حی تعقت

در مرجعت ودرده

ال داخر دین تری اشر منبه · کام جامی بخت علا حرف رام

جس احوال دائم مقدم · دائم آفتاب بیه دوام

جانب آینه دولت نورکش ارانک · ربع سعه تعبه نور سایه راه

فسبکر الاسلام اولیسه · داله عنه بالوفا رضیس

صبح اقی الدین اهض راهرا · کاراح روضی الملک اخضر ناحکلو

داخل وجه الدهر دبو بابه · ع الرشه مفترا والیم بالا

این ابنه دین و دولت تو سالو کردون زجهر ناشف · زاولاد ادم دکن هر دبس که از کان جهد تو کوهر ناشف

یا انکه ما در تهور کشی نزاد · دکر انکه تهمه کلاه درنیافت

در دبخ عم

دربرابر

وهر که به عبجی مشهور آینه ات ع اعراض ت ادرش عکس مبان

فسته زخم شانه کنه نور نوعی زبر · سحر آینه کور کور ملکش کران

اصحی بالدین مقترا مبایمه · دالملک لعه ثبات الشمس مشطا

داشرق العدل دالایام داجبه · ثبت بر الظلم درا ربها الطلل

ادق شرصیت معاش شتر · تا روز حشر دولت عالش با برار

بعید الصیت منبث الثرا · ثیب ذکره الطف الرضیعا

شمائل الحسن صفا رورقه · تفوق شمولا بی تفوق کمالا

درعروض حسن خلق

نسیم کل جو خلق تو نبتی ولله · لصرباال قبابر هزار دشنال

صفت منبی اصعو المهام شمائله · رزقت کما اصعو النسیم شمائله

کل صدرک جکونه دم از خاک کیاه · کر نه خلق تو کنه باد صبا را تعلیم

ز کتار اثار اخلاق ادشه · اذ ال کل تر کی العقب باش جهد

نامه که هلالش را از عشق ستاره نیم ربق در شکل هلال زینتش پای در جرم هلال پایش اق

ترسه حلش ابن رسم نعیق تا زده فرش زیر اتق از خاک در دراماتش کردت رنگ جهان رنیق

رکرده ا دلوارش حلق رکعه لو کرار شریق

لرحلال اذا قربه الکتبه الا آثار غیر مکتسبه والخط بعطاء غیر طالبه وبحرز الدر غیر مجتلبه

شتر هالکی فی طلب العلیا دلسروش فی طلبه اعلاهم ذروه واسبقهم الی البهی واطرفی عقبه

بربع قرم والحمد والحق والهبات شهد الاطنبه

رای پاکت که بر سپهر شرف مه از نور مستعار کرش عالمی را بکی زوال براد خطه را بیکی بلا ارکرش

المعالی حبابی شاه الجهال هو اول دهر البهار اثار فادا هو اجمعا لنفس مرة لعنت من العیار رکم الحان

له همه اتی من شاهها حر الرماح علی السماک الرامح

تا قرر دهمت نور سینه بر دلک کوی خطای سه فلک را اجهار کرد

و در مدح پادشاه مغفور جمعیت من المکارم اکبر الالی عون

لم یرضی بالارض دار اجناز اسمارها حتی اطمانت برفع عمر سکوان

همتش حملی هالای کردون ها از خط بجلان بردات نور را بر چرم از کنف بسته قوس را قبضه از کمان بردات

بر درت که صحرا را رور حنب ان هیجان بردات دهر تجر با تبعه برد لم لوه ها میان برداشت

حاجت الی الاخلاق من لعصبه فغدت تنبه بعونهم دکس ادی الی التعفر ابه بکفه فیدا به رحض دعاص معنیش

خیره رکاب امر بحسان نفاد او زان دم که در پاضیت کردون کی آ حور شیه در شکنه و سر خون لبیاش مرنی زم کردان دکمواری خردن مات

اوذلمی واکبر من راما نور مارت خانگاه الکیان بها الصهلان الاانها که عمرا خما فخلد اباه او دغال

کردی برت تحت ابحد عنان حرخ جز رزم کرد الی کشته حرخ نوش

خود کوهر کاش که از بن نی اجابی شراب شاه شراودنی سه کوهر کاش که از آتشی ها نعش سمند شاه عالم سپهر

دهر اتنی بالهلال تعر لیکون نعتی حاکه السابق دکره غلطاوان فراتی کالعما دار شی تعفیه عن الاحراق

وبی شرقه یراک جمیعه	غنی الهلال من اشراق محاق

اگر خورشید نعل کهر را روشنی	شد ز جرم زمین ماه و ترا اجر	زمین باران چکی گر بیاید	بکان سبزه زیر از زمین زر

وکاد یحکیک صوب الغیث منسکبا	لو کان طلق المحیا یمطر الذهبا	والدهر لو لم یخن والشمس لو نطقت	واللیث لو لم یصد والبحر لو عذبا

واذا اهتز للندی	فکانه الغیث المطر

واذا اشمر للوغی	فکانه اللیث الزئر

فمن فیض جود السحاب کقطرة	ومن ضوء عکس الشهاب کجذوة

گر کسی بکار بحر کف بر بود اره	تا روز حشر ژاله زرین دهد سحاب

من قس جدوک الغمام فما	انصف فی الحکم بین شکلین	انت اذا جدت ضاحک ابدا	وهو اذا جاد دامع العین

من نگویم که ابر مانی	که نمانی از جمله معنی	او همی گرید و همی بخشد	تو همی بخشی و همی خندی

تبدی طلاقه بشره عن جوده	فکانه برق النجم تبدی لقائه	دروار وجه تو ملامره	صادی الجوانح لا تروی ماتبه

ضیاء دولت او در دیده دل جو	غبار موکب او توتیای چشم امل

کلما یوم

کلما یوم فی یدی نرجو ورودی	کان بهر القران تعسیرا و تیسیرا	رشتم زجر گوش باهم از جبال	عالم از بخشش جواد بحر

فمن کفه موج الندی متلاطم	ومن سیفه سیب الردی متتابع

گر در صبا ز دست تو یکی صفت نهند	کز هر فشان زخاک بلاد کف چنار

وفی الناس ما خصصتم به	تفارق لکن منی تجتمع	جاه المعه والمکرمات	تواضعت فی ملکک المرتفع

گر خویش مصاهرت نیابد	ژاله ز زمین نه هوای عقیم

در تنعیش بقا عزت بینه	چون دیگر شود اسپه بر دینم

یبقی الندی برقی وجه بعفر	فاذا التقی المجال ضیقه	رحب المنازل ما اقام فان یول	فی مجهر ترک الفضاء مضیقا

ملای کار زار دشمن تو	که فاش خصم باد طبع وی ش	که از غنچه بتاند دهر مه کل	که از آب بوشه از جوشن

فمالک تعنی بالاسنه والقنا	وجدک طعان بغیر سنان

ولک تختار القسی وانما	عن السعد یرمی دونک الثقلان

ولم تحمل السیف الطویل نجاده　　و درنت عن عشه بالمهان

همه عالم کشاده چشم تا او کی کشد لشکر　　همه یکسر نهاده گوش تا او کی دهد فرمان

دالدهر عبد والاوامر طاعة　　والملک معتقنی وندرک واران

خضعت لک الکواکب تخفض مواکبک تمهل الاثر　　لا تویرن عزالی ولا الا سرحتی تسیر بالا شر

در مذهب شهنشهی معنزه توئی یا عدو　　در ست یا میش برگرفته رقعه رفشان

در ان ره کعنم

حسب الریاسه دار لا دوار له　　و قلما تکه الراضی بالقسم

در دلت همه افروخت خصمی تو　　که بخیل و بال روم وافریج است

در عز اطلعت از آن تو شاه بیمروز　　در زکام غریب از حق تو کلک طراز

آتش قهر ادست انکه بحجم بعقد ودیع بر ستن او بر داشت　　فضل و انعام ادست انکه بعفو بعقد در یا بخود از شمرات

مقصر مرضع عطائه　　وسع الاحباب حلو کالعسل　　ولد طعمان ازین شیری　　دکلا الطعمین مر ذاق دکل

تیغ گشنده دشمن او روشن　　و بروردن شهر بار ازین

امروز در زمانه

امروز در زمانه زیاس و ستات　　عیار مهر تیغ زن و شب رو جهان است

تهاب الاساد ان یا سه و هو باکن　　کما بیب باس الحجر و هو اضطرامه

درب جواز تیق و هو مغمد　　و تبقی تهال النفس ودان قیامه

و فی خمسه للمجد تتبعه النجم　　یمد علیها للعین مموقدا

باده نه از جام الله در مجلس　　تیر یا نه یا تیغ دنیره در میدان

نه در افدسی باشه کی یا دعوه　　نه در مزار سنج باشه کی تا ابدان

ز تیغش لدر اعجاز عیسی مریم　　نه تیغش لدر رهان موسی عمران

یقری مر حبته حشاشه ماله　　و لیبا الاسنه لقره ودود را

العین ان من السماح شجاعه　　ترهی وان من الشجاعه جودا

در امر دار ان

کی دل تو سینه جهان جدیت　　بیت عدل و دل ز باطه زمین

یرم علی اللصوص لکی تجر ... ویضمن للصوارم کل مال

اذا طلبت ودایعهم ثقات ... دفعن الی المنی والرعال

جانت دوهن بلا صحاب ... تصیح بهن بیدا ترانی

بر سر ملک عزم کشتی نوردت

براق شرف باره تیز گامت

در تعریف حقه

حلت من العلیاء صهوة ذخ ... یود الصعلوک انها من هامه

اذا فتح المسک الذکی فانما ... یقول ادماها انها من رغامه غامد

اذا ما طرق العصم ذوی حصیصه ... تبرا فیه والغاث باعتصامه

منازل تورد الحمام لعزه ... لما ربع من تحتها من حمامه

در مدح [illegible]

بنازم بهشت کز جهان نضرت ابن شاخ طوبی بار ... رود نضرت زهر شرفه باغ دولت [illegible] بهار

هر غنچه زنگار گل زرد و صبح ... تیغ بران مثل [illegible]

در [illegible]

ودانت له الدنیا فاصبح جالسا ... وایامه فیها یرید قیام

اگر ابنو ترا دادت منشور همه دنیا ... وگر [illegible] کرده ام [illegible] همه [illegible]

بر سر کرکمال [illegible] ... شطط درداده ایزد غلط در کرده [illegible]

ومن العراق شمیمها الاتی

تحت الی ارادتی امتثالا

دست ادار است کز [illegible] زرین جواهر ... تیغ اداکی که در جنگ [illegible] آتش [illegible]

خاک زود در چشم روز [illegible] ... آتش [illegible] آب [illegible]

امر اذا الشمس ارای ... نما دون ناویه حجاب ولاستر

... من النوی ... یقص ان العنبر یتبعه الشیر

تنبیه [illegible] ... فلیس [illegible] لذخر

در تعریف وزیر

در صدر وزارت [illegible] صاحب [illegible] کبیر [illegible] الملک محمد حسین که در کمال رتبت

اگر آصف برخیا در حیات بعلی ارش عزت از حیا رنجی ز صاحب عباد اگر زنده گشت

پس اثبات قدرش چون بار پایه رخ رجال کمال

برات از صاحب ری در جه در فضل   وز و کم حاتم طی در چه درجه

نوال سحبان باراه لا سحبه   علی خطابه اذیال فافاه

زدان کریست ز وارده شی چو جهان بجهد   خود رعایت ز نفس چو تن زوال

حیال شود خیال خلاف توجه بعقر   بقر شعور نسیم رضای تو چون حیال

گران نمی بطبع تو کلک بهک   سبک نیاید بحلم تو زمین گران

سلطان زهر کس عقد لعل ز انس   هر دیده شخص ملکی تو را اگر ده بلال

ام الوزاره ام حته الوله   لکن ممسلک لم تجبی ذا لم له

ریش ارباب ملک خطاب کنه   خاک در چشم اثبات کنه   چرخ بهست رالجام غرور   را او شتاد اخلال کنه

ودای الامور المکلات تفرقت   ظلی لها عن رایه المتوقد

بهمین نظر او

درراه دجو

پرش بعلی از خورشید را ای خرد کاش

اگر نه دامن محشر ز زبان بسحر گیرد

آسمان چون تکمیت فرزند آب   دهر از آن آهرت بزرگی

از ایار تو دهر بعجه ایار   بس بس تو جمع بقبه همی

تو ز کلک توراز دار ملک   ز نظر تو رهنمای نقال

لا ما منو آراء وطنونه   ان الغیوب لها من الاهداد

و تعودوا ابه من اقلامه   ان السیوف لها من الحساد

داد کلک بی قرارش کار عالم را قرار   داده بالی اتش مرکل فنا را ثبات

در تعریف قلم وزیر

قلم ما راه او کلک بحری بدا شاه قاسم و تشیر   ساجه خاشع تعیب در طاها   کما جی ابساط الکور

مر بی لا تزیه بحیبه الک اذا جری ولا المتکبر   و معنی العفی الطلق تخف   و کبیر الافعال و هو صغیر

کم عطایا و کم سنایا و کم حتف عیش تضم نکی الطور

نقش بالرجی نهارا حمادی اخط فهن ام التصویر

فاد مهم زمین با همه ثبات قدم بجنب حلم تو در تهمت سبکسایی

بر زمین وقار و سکون گر نهاد آن دل او به

رضوی نمی نطق تو کی نوازش که کبی بجای در آلود لسان الکن

ز ذات ساحت لطف تو یک پیاله بود که نرگس افکنه در نیت جام هشیاری

اقدام عمر فی کامه حاتم فی حلم احنف فی ذکاء ایاس

حرون اذا عارز نه فی ملمة و ان حنبته فی جانب انزل اصحبا

رزین اذا ما القوم خفت حلومهم وقور اذا ما حادث الدهر اجلب

از حلم اوست پایه حکم زمین درنگ در عزم اوست پایه دور فلک شتاب

جزل لا فعاله رفیع الذم و لا عرضه مراح العیوب

یرع قوله اذا ما اسرت عقده الغی فی لسان خطیب

لفظ تو کشته

لفظ تو کشته از لطف هنر را اشواد حفظ تو گشته آقالیم جهان را ایمان

القی القول لو فاه الزمان به صارت لیالیه ایاما بلا ظلم

و الفاعل الفعلة الغراء لو خرجت بالنار لم تک نیرانا من الحمم

شنیدی حدیث سلیمان و آصف بیا تا سلیمان و آصف ببینی

و نضا وزیر دون ملک عزته یکفیه نهضته خلق شهبار

و اصابة الافکار فیما حاولوا تفرد بکفایة الوزراء

در دولت از کفایت کلک نظام دین بیم اثر خیانه ملک شان تیغ

گر ایمان ملک جهان تیغ تیز تیز اقرت خامه او ایمان تیغ

بو دوش روان او کار دهر زملک معمور شی زکوشش او خاندان تیغ

اب را بجبین او اش نیابر فراز خاک را با حزم او با دیستگر گران

در مدح رجو

در شاهنامه لطفی ارزه

فی المهمة نطق عن سعادة جده — اثر النجابة ساطع البرهان

یتعب الیعی ... — وجاوزت العفو فما لعالی

واعجب منک کیف قدرت تنشا — وقد اعطیت فی المهمة الکمالا

بود آن طفل مثل که صاحبقران شود — نیست عجب ز وی که تعالی شه کمال یافته

ملکی ملوک دهر ملک تو یافت — ای ملک خویش بود خود را بیاب

ای نوخطان ملک آیه درکف تو داد — بی از ضبط کنان و تدبیر آن

اولی الشمس المکارم انها — ارث جوهر داد ولی الکارم

جانب ایش نفق وجفت اما لهم — شک الکعوب ا... الهادم

دست او در روز بزم گوهر بار — تیغ او در روز رزم خون افشان

باعرابی النجب

باعر ابین السحاب وبینه — فانها قطر وانها عمر

ولو نزل الزمان علی حکم کفه — لاصبح الزمان والشهاء الزر

وغیر کثیر ان یزورک راجل — فیرجع ملکا

اول لوذا الامیر ترجلوا — فمن کان منکم راجلا فهو راکب

ولان زاره الفرسان کیف صنعهم — بال یرجعوا ذو الجنیب فیهم جناب

ببوستم لبی عقده برحیت — همه باشیة دریا و در خور

کو مهر و چنین عقدی که تا حشر — بود برگردن ایام زیور

شرح بکشر تو دهم معنی چو آرم در ضمیر — نقش بر ح تو کنم خامه چو آرم در بیان

کم معال وشتیها ففک بالبدیع — فاضحت ضرائرا للریاض

هم تو بتان برح را — خاطرم آن درخت بار و رات

که ز شرح دنیا و شکر و دعا — دادمش شاخ و بیخ و برگ و بر است

نطق المديح ببابه فكونه — عقد من الياقوت غير مثقب

ادى المديح ان يكون مهذبا — ما كان منه في اغر مهذب

خرت صلائقه واعرب شاعر — فيه فاحسن معرب في معرب

لما كررت لطفت حين ينطق — حق فهم اتم ولم احوب

رتب رحبت لونك لكنها — يضيق عنها لوصف المقالة الارحب

جادی رمیه رتبة ورتبت — کانها بجبله حرت ان لی مرسه

يفنى الكلام ولا يحيط لوصفكم — ايحيط ما يفنى بما لا ينفد

ای بیان تو چو آب صاف زخیره کرد — ولا زال برعنا بیبی خطه

جان تن دو هنر کلک دمال — من اسد لا يحفظ عليه المقادر

لا زلت یا عين الزمان

لصان من حين الزمان

دور باد از چشم بد از کلک گوهر بار تو — زانکه جز لعل ز آبهاء دست او نقاش لا

بجمله

غبار که عین الغزاله راشد — ذی مفرق الشعری العبور عبیر

بجنب علم تو چشمی ز فضل بازه زار — بنور رای تو جای اعقل گشته ضرر

در فضل دیر ازکیش همی خیره ما ند — هم دانش دانسته دهم دیر لطار

در عدل

فتنه از بیم تو حول درجهان شد — چشم نخست الید مدار باد

لیک حول شبنه ابک عدل او درکو سار — اسبال درچشم باز دلیه شابی نهاد

از رشک روی ارسته زبان حاکر بصر — در رشک نام ارتب بصر دشمن زبال

بقدر الكد تكتسب المعالي — ومن طلب العلى سهر الليالي

يروم العز ثم ينام ليلا — يغوص البحر من طلب اللآلي

ای مکو طلب که کیم شاه — شهر از فتح خواسته صد بار — گشته پا به که ایم صد حرف — در دوا به که مال اوجر دار

ور سر فیها کمال در خورد در باز — دسکر بر کن جود الله — نام برس — که قدر معلم کرکمال دور باز — ملک حمشید او دار لیکها لی

من بروزه بر بسیما فی الملک جلالا و کوخ الجمال و ربعا ارضک تعیش فیه زهر الکبر و ربما ض المعالی

رفتار و پای تو بر هر دیار بر جو
راه آن رهرو کار و شتاب کند

بس هست بودریا از ان نمی آید که وجود او بحث [illegible] چنان موج [illegible] گردان [illegible]

مرحوم میرزا تقی [illegible]

وقت گذر [illegible] از آن که دور فراش [illegible] شکفته [illegible] شکفته که [illegible]

در کشور ادم و اهل شجعه و سالار در کشور [illegible] یاور [illegible]

بعلی [illegible] کز آن [illegible]

و در ایام [illegible] در [illegible] و ثوق

د لو حجبت النفس النفس و قاتها
لجرت منه ان الکون فرالها

اذا کنت نور النفس ثم حجبتها فکم تبعث النفس الرات و قتها [illegible]

فلو کان [illegible] و [illegible] [illegible]

قالوا [illegible] [illegible] و اتم [illegible]

یا ار [illegible] الشوق [illegible] [illegible] شوق [illegible]

حلف الزمان [illegible] [illegible] و [illegible]

ان کان [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] و معالی [illegible] [illegible]

نحن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

واذا كانت الملذات للسلار

فالليالي خير من الايام

عبد العمر امن المعدل جاريه وات وباد تعشق وات وزير وبكر زيبها بواديت كسيه

واد او مسموم بانار اولاد خود و در كوه وام اباكشت

راقتضى العصول منك فانعقت ولم اجار قواي ثاق ورايت العروه لبحته شملك حمه ما اهوى الاعوذ

فعلمت ان كون بعيدا ولم اش منساع الوداق رب هجر برا من خوف هجر رفراق لكون خوف فراق

يا غائبا وصاله كتابه هل من تحي من غضبك اياب لولا التعلل بالرجا لتقطعت نفسي عليك شعار ها الاكتئاب

لا ايس من روح الاله فربما تصل القطوع ويحضر الغياب

اله يعلم ما هوى بوى رسعى من فراقك يا من قربه الامل فالعت كتابك والشوق تعذبه فرقابك يشوقنا ما الفصل

وجيات اشتاق اليك رحم لتصير الجميل لا تصرت عنى سواك ولا صبوت الى خليل

مع تحمد ارجع جبرانه ابدا بوداي الهوى تعشق من حبيب لكن الفراق ارم كم من كيمياء الكلم اكون

دلهم بار

واهو ما ترى الصبا بجديه الا اركد بي من غنى اعرق كيف اسعى الى القرار ودونه تماثر شاهقة ودابب سحق

قيب

اروح وقد ختمت على فواده بحبك ان يسلب سواكا وقد ختمت شكر لطوعا تعيد لا العتيق به حرا كا

احاذر للى شق على المطا فلا تهى بنا الله فداكا لعل الله يجعله رحيلا يعين على الاقامة فى ذراكا

فلوان التعطف طرف فلم انصر بها حتى اراكا كيف ابصر عنك ودم لفائه نراك المتقض وماكاكا

ومن تعرض عنك له اوفاء يكون الناس زود ما خلا كا ومانا غيرهم في بوار يعود ولم يكد فيه اياكا

از قابوس است

خطرات ذكرك تستثير محتى فاحس منها في الفواد دبيبا لا عضو لى الا وفيه محبة فكان اعضائى خلقن قلوبا

ان كنت لى معى فالكرمنك معى برنك فيس لواعتب عن بصرى لعين تبصر بالهوى نفقده ربا طل القلب الكلاني فيطر

لكن امر ضعيف قيربه وما لي بسوى الاعزلك والهم منيف له مقلة ترى القلوب بهم الام البصر المعدارك بليف

يعيل ضيع كيف صبره كلعة فقلت وهل صبر فاسئل عن كيف

سلام علیکم مضی ما مضی فراق لکم لم یکن عارضی

کم لیال بلا لکم قد لقد العمر و لم نلتقی

الغ تقلبک فی اودی لا شأ ها تقلب اعوال شأ ها تنهید

تذکرها و فی مضی بها الارق ضمیس رحی خضر الله العیون بها

فما رأیتها لعه کم منظرا مستحسنا الا ذکرنا کم

زها من خیر موک الارض قاطبه فان جسبت معالی سودها شری

جهر هی ولو لاک فارکها نفد دیم دیدم رسنگ اش امعور

د حاف

منظم نثیر عقد اللؤلؤ المنظم من نظام نرها و نثر منظم سلک الجواهر للورود المنشور عنه اکمام الزهر

فضول کالروض المطمطر ضرب بها انسیم السحر و معان کالخمر المعلا ادارت بالنعیم السحر

و الفاظ کالکاس عرایس الازهار علی المنظر البحری و التمزج باریج نشرها الملک و العنبر السحر

و استعارات کصفوه القهوه بها طیب العیش حر و رزن الفضاء و ری در جمها کسی التعف سحر

دیم کل عجیب من کلم زاری الکلم و نعم عاضته الغنم و زری علی نسیم الصحر

کی زلودن

کتاب لوائل اللیل رمی منشه لقلت مرح حجریه دگمار تهای کلها المعانی و عنوانها و اعلا لفظها الهی کنقاعره

با کلک بکلم از نخل بطایم و در شرح عم قرآن دُر شمار آرم کفار تنم عم از امام یاسکت همه منور و در شاش سازم

و مهر فضای اطراف فضای او منطوی است و از فانی فنون علوم او مستوعی حال

زبان در نثار زبال در تر نم آمده و در گلشن سخن از سحاب غنچه بهجت شکفته

و در هر معنی دنبال حرفها لا تعد بجا نخواهد و در عضروب کلام آن کفی الکاه سوار است گیر

نشانه دار رواست وکیت صالح و صبی او صعبی داند دنبالش تحقیق کسی او

سفینه بی نهد و مطالع من و لو اداد ابد بعیه رسمی او نوادر و منکسه و در اقطار

سوال مهملی او مهلک گلها نرم دلبر سست روایت راستی قالب او

تلائج نوکی بنیه دارد در آن حرف و جای امر هار او مانند الف جای

و نوال تو نیز سا قط الحکار د

لا رحبن فما القیت من ملمن ما تقطع بر بردن در کمال ولی من البعض ما اکل الحال بر ولادان الم مع

تعدد البار رفاده اللم خلیق من ورسم خیام کلمات و اعطی للطبایع ادان اما الفوائد الدائم

باللطف اذا تعهّدت من امورٍ وكره تعهدت من هوى به ان وجدت الجهرت طالبه لعلّق فقل عدد كاهان

كتبت واقلامي من الشوق تحترق سلام من الاشواق وكن تحت رق

مشتاق راح يخفى احشاء امس حالي فيه بادٍ صبح وجوانحه

والله طلعت شمس ولا قمر الا وانت منى قلبي ووسواسي ولا جلست بلا قوم احدثهم الا وانت من جلاس

ولا ذكرتك محزونا ولا فرحا الا وذكرك مقرون بانفاسي ولا هممت بشرب الماء من عطش الا رايت خيالا منك في الكاس

رحالك بوصالك معنى مؤتلف

واما حديث الشوق فيطول شرحه

ولى كلام وليس يرتجى غير حالي ايات رسالة للروا الى حالي

اهدى من نشر الورد ودر المهد وروض الزهر ومسك تهز كلها ذوب النعم وصبر النعمان

وكنز الزهر وطالد العلم وعنبر الشحر ورقيه البحر بين ساق قنا بناطاوه الطرف

وطالعه والطائف ويعرف من تلك ترهاتها ازاحه الجبال العاليه ولطائفها الصيفيه

تلالا وعليها لبيار الملك ونوار الملابس على ما ان الخزائن كحفظ ازره اركالبه

اصل الفضل باى كان يكون فيها اهل ولا فصل الربيع لم يرجع

هذا ابرال

فصل في زمن الربيع ونفثات كلم ام زهرات حكم ورنات اعداد ام تكبار

قس اياد ورسائل الرشيد ام وشي التوجيه من تحقيق ايم انه ان تكتب لسواد العين

وترداد الفؤاد لا بالمداد على طرس حامجور لتقر الحسن من تلك السطور

كحط خالية في خد غانية

تضحك يبري العين من كلفة العمى الفطك عن السمع وعنه الصمم

وصل وصل الشباب الدائر وحصل حصول الحفاز من مقاطر الاسلام

هي مواسط الحماسة على الاطلاق ومعالم كلام اي خفوق مكارم الاخلاق

كلامٌ يرخص في الاذن بلا اذن

اليهم والدليلة الركائب ومنهم وللارض المؤمن حاجب ومنهم وللاذ فالمير محجم ومنهم فاللمه كاس

مجاسكا

معرجم

الصوار سلام على علم الهيبه ومن روى من الاشواق اخبر اتي بذكر مقيم ابر تيه ان الكلام في معناه يكفيه

لانهم نجى صلى الحجب من فان لنها في البلت بحمه ومن اشتى سالكه اقبطن قلبي والبرد فيه

فيا رسالة تفرح في الحال له تنبيه لطفه تحقق وتنبيه الاتطلب فيبلى وفكرته تطلب المنازل اللام مرا

امون على كيف اذ حثث خاطري وماء منع كيف اخلفت مطلبي ايا كنا تجني وما فيه غيره فمن كان ماخوذ منه لمونس

نعم الرضا حتى غيظ به الهوى ومن هب عني حقيق وحبي رضاك الهوى للى فيه تمد رفقة دليل ظلال الردى

وياحبذا الداراي لست مره اهل الاطلى به مانس اذا الحمر ذرنا ها دفه نسيما نفوح لنا كالعنبر المتنفس

وشئ خفاه في ذراها مادا نزي اماماتت لواذ هكر

وعين عندي ذاك الود سواره خفيت ولا لم تقف

عتبت عيني ما الخبر ماكدا المنية التقر ايها المعرض الذي لا ارى ولا خبر

ودله ما لعبري محبة منشق ولوف اذا جرب غيري تذكر فما شك عن ابن فيعماد على حاتم الا تحب ولو تر

على بنى لا اى كنه مثر وازال مجهلي ذات المخير

يغيب السرور اذا غبت عني فلا غاب البك عن مجلس فكم نزهة فيك للناظرين وكم راحة فيك للانفس

فيا غائبا لوجهه السر سبيلا لعينيا على الارض على ذلك الوجه مني السلام ولا زار حسن الدم مونس

على وعندي ما ترى من ادامها فما كان غضبانا على مودحا وما جرى شاني كالهما من الوداد الذي لا يغض

فترى دمعى يجرى ولا اتغير — يبدى لا تصنع للولاى ثبات ودالى واكثر — ان بى العذر الحزن الذى لا اكفر — [illegible] التسع [illegible]

ذا نقص العمر وحالى حاله ما تغير
لئن كنت قد بلغت عنى جنايه
فبلغك الواشى اغش واكذب

مولاى قد [illegible] ان لا اعهد ربق — حاشاك ان تنسى الذى بينى وبينك من حقوق — حاشا ذو حكم الجميل [illegible] العقوق

وانحمت [illegible] عن الطريق — وتركتنى [illegible] الى الرفق — تبعا لايام الوصال وذلك العيش الانيق

حديث [illegible] والدمع [illegible] — عن الرجال [illegible] مفصلت — قلبت [illegible] — [illegible]

فيا قلبى [illegible] — ويا [illegible] دا [illegible]

[illegible] احاديث [illegible] — [illegible] الكتب والكرت

يا غايتى [illegible] الفواد — [illegible]

[illegible] ذلك الغرام [illegible] البعاد — [illegible]

لو انى [illegible] من اذكر — [illegible] لا الحظ

اذا غاب [illegible] — فلا [illegible] — [illegible] — [illegible]

در مراسلات [illegible]

ولم لك عندى [illegible] — [illegible]

تنسب — [illegible] الكل والهواى تمحو — [illegible]

وما شوق الكل [illegible] — [illegible] — [illegible] الجواب — [illegible]

قصه [illegible] از من دل [illegible]
همه گونه [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — وقد [illegible] فراق [illegible] — [illegible] — [illegible]

سلام على المولى الذى [illegible] — [illegible] — اذا [illegible] — [illegible]

[illegible] — ملك [illegible] سليمان [illegible] داود

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

اذا [illegible] — فانه [illegible] نار [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible] العسل

صاحب ابن عباد بهر وقت خطا قابوس نوشته گویند

هزار قطعه قابوس امیر خاص ملک

دهها [illegible] در حق او گفته

فی خطاب من کمال قد تشوق حتی کمال مراده الادبار و اکمال عین قرة فی قربه حتی کمال بغیته الاقرار

کلام الامیر امیر الکلام و فوه بفوه تسحر النظام فراح بمعانیه فی نظمها فراح النجوم بایام الغمام

قد اصبحت الفاظه صور النهی و قد البت الاسماع والالباب

از منتخبات ابو نصر میکالی در پیر نفته که هر یک کوکبی بود در سمای سیادت و دری در افق علا

یکی امیر ابو الفضل و دیگری ابو ابراهیم و هر دو در علوم [illegible] و در جمیع فضائل فرد زمان

و در شهرت فضل جمل زمن و ابو الفضل در لطائف ادب باریکتر [illegible]

و قوافی عرب [illegible] جامع تر نظم و نثر او جمال دلکش [illegible] و جمله [illegible]

و از آن نوادر و ام فصول از جمله منتخبات

وصل کتاب الشیخ فاذ عنت اقلام الفضل بالاعتراف و اتفقت الالسنة فی تشبیهه

بید الامن للاوطان فمن مرح انه رقیة الاحباب و رقیه التحت و منهم انه لطیمة العنبر

و قد ثم

و قطعة السحر و سمط الدر و قلائد هو سلك العقود و نظم العقود فاما انا

فقد رکت التمثیل و سلك التحصیل و قلت هو ثمار فضل جادت بعصوب الحکم

و ثمر بطبع حاکه ش القلم و نسیم خلق تنفس عنه روض الکرم

و الصغ

وصل کتابک فکان احسن من روض الربیع و الطف من اشی الصنع فحقیقته بحلیة الاجلال

والابراع و حلیه النواظر و الاسماع و مس الخواطر والطباع و صیقل الافکار والالباب

و عیار المعارف والاداب و اجتلیت منه تمیمة فضل و تتمیمه و تمیمة عقد

و لطیمة حسن و غنیمه بر بسکه صحیفة العهد و یکل قداح الانس و یکل فرائد

کلام اعذب من قطرات المطر و اعبق من نفثات المسک و العنبر

یزری بنور الحدائق و قد عطر به الافاق انس الشمائل

جود و ابعث قلم بلقائکم فالصبر عنه لقائکم مراح

احمد امین صالحی شیرازی از قطعه جاتی که تحفه کاتب، صنایع و فاضلی بود، در نظم و نثر کمال

و در صنعت خط هم دستی رسا داشت، زرین بود، صف کرد

لکان خطها حسن صدرها ولکان مدادها سواد شعرها ولکان قرطاسها ادیم وجهها

ولکان اقلامها بعض انامها ولکان بیانها سحر مقلتها ولکان سکینها غنج طرفها

ولکان مقطها قلب عاشقها

ثعالبی

لما بعثت قلم و تحت بما لعلی و اعنت از شوق بتهها ولم اجد سبیله سبق شاعری مقلت عنبر رسوا ادرک

یا رجال و محبین لعهد بقبه امر که مدار الیها کی تسبق ما الصعف کبحنونی دون امیه ولا و فاء لکل قدر و بر محرق

اسعد بهار سنجاری ما کاردی و ادب و رفیق ازو ببین مقطع شده او و که نکو حالی ای دعوی

امیر اشعار از حرارت یاد نوشت

در اما وردش لا ارزوی تحت کل شد عنبر یهم و لا ارزده علیه فاجتلا الهلال فی اثر یهم ثم لا نظر العقل الیه بکار امی

درر السلاک

سنجاری از خط یادنوشت

اذا حققت من خلی ودادا فزره ولا تخف منه ملالا وکن کالشمس تطلع کل یوم ولا تک فی زیارته هلالا

حدیث نبوی صلعم زر غبا تزدد حبا

اذ رین کم یهدی المیاه للبحر حاملا الی الدر کمن یهدی البحر الرملا

هدیه الوسیله شعر الحکمه و تحقیر ثم هو

ابو الهدی یا قوت رومی

ان غاض دمعک والاحباب قد بانوا فکل ما تدعی زور و بهتان اجل دعوی وادای انار فی کبد عراه منهم هجر و حرمان

فما زوج شمس بمقلتی ودی طلی الحشا لتخیل الاسه ان کم کیف شئت مالی عنک مرحول ان الرسول لعقلی و بو هجران

ادیانهم ما هی نور شمس مشل فراقک ما قربه الادب فالعبث کرما و تبوعه تعزیه فرمان شده قدیما بعدار

دلو حلبت نفس لنفس رعایه لحدث منفعه ان لم تکن قدر کا

زده الکرمان بعد کوه و مکی المعلم لسعدک قهر بکسب تجمع ادراک الملک الرجاب ولم الامان حنیف سمر

اذنب اهر مصیر که دنیا لیس بشیء سوی دیانه عبذر

دلو اطلعوا اهل مصاحبهم لما ذکر نشر علم اشعار

لولا محبتكم لما عاتبتكم   ولكنتم عندي كبعض الناس

لئن كان الا مران بانه [illegible]   [illegible] قلبيهما الا [illegible]

أخي لقد شجاك [illegible]   [illegible] المعانيه [illegible]

فأمسينا كأنا ما افترقنا   وأصبحنا كأنا ما التقينا

[illegible]

وجفوة [illegible]   لا العبرة تغني [illegible]

[illegible] حيث الكم [illegible]

ليس تعتب [illegible]   لم تعتب [illegible]

لعمري لئن قرت [illegible]   فمن [illegible] عليك محبة [illegible]

[illegible] رسالة مشتاق [illegible]   [illegible]

لعمري لقد [illegible]   [illegible]

لقد [illegible]   [illegible]

بالأمس كنا [illegible]   [illegible]

او حرت دكرى [illegible]   [illegible]

گر [illegible]   [illegible]

[illegible] لم [illegible]   [illegible]

وليس [illegible]   ولكنها [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   لا يستطيع [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

همچو [illegible]   همچو بخت [illegible]

[illegible] في طلب المعالي   وليس [illegible] ادراك النجاح

[illegible]   [illegible]

والعمل في [illegible]   [illegible]

در حوائج — [illegible]

نه در غنچه کمال شود [illegible] — نه در توبه کمالی شود [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

دلم [illegible] — [illegible]

در [illegible] — اذا [illegible] — [illegible]

دو [illegible] — [illegible]

در سفر — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — چون [illegible]

[illegible] — هم [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

وطول [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

در [illegible] — [illegible] — [illegible]

چو [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

کسته دل [illegible]

چشم [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

در مراسلات و شوق و هجر

٧٦

الشوق ولى فضل بلا غير تسليه — فكيف اذا كان المطى بالهوا

راحت بشرق دواحت بغربها — فشتى التقاء مشرق ومغرب

در فراق عمر و...

وان جنايات الامور منوطة — بمستودعات فى بطون الاساود

ولولا الشوق ما عشت بعدكم — حياتى دونكم صادقت حرانا

ما در روزگار دوری نشسته ایم — تضییع عمر دایم و تعطیل روزگار

فان رأيتم سنا برق يشوقكم — فانه نفحة من نار اشواقى

وان تكلم صحوا لم يروح دم — فانه قطرة من دمع آماقى

از درد هجر حضرت دلدار حالتی — ملالت و محنت ... — اشکم روان بر رخ ...

وكان لى شرب الصبر بعدكم — فلذته ... الحر يصبر

هر جام ملال را که برکشیدم — گر دل زخسته جسمی درد ...

تبيت لعينى لا تذوق لذة الكرى — وكيف يذوق النوم ذات البصر

گوشی که در حلقه ارشوی ... — چشمی که خاک درگه ... کرده ...

...

در شوق و مهاجرت

بعد از ایام تو خوشحال دلم — کی شود آن که کشم ترشحی ...

الست تغنيا منه فرقة ارضها وانت تودين الهم عنها — ... اذا لم تكن بابها

ذكرت الطير من شوق اليكم — وكيف يطير مقصوص الجناح

اگر جز غم برادر رادرین تو زد — همه کوی و سرای تو اشارت کنم

وانى لتعرونى لذكراك نفضة — كما انتفض العصفور بلله القطر

هر زمان چون برق ابر الله حسرتی — همچو بلبل دیده گردد در ... باران

الا ليت ... العراق لو ... — او تواصل ... بلبال

از دو شب ... روی ... — چشم دل و چشم ... در ...

اذا ظننت الاذان صلت ذكرتى — اذا ... عينى ...

صد چشم گشوده ام که روی تو ببینم — صد گوش گشاده ام که نامی شنوم

فان رجع الى المحبوب ... — لقانى ... المهمات

ولولا رجاء ... — لكان ... لوادى ...

وانشد من ... — ... لما ربه ... الحسن ...

گر جدا از تو دور گردم مهرت از جان نشد دور مباد   ور دل از داغ هجر گشت دور مرهم مباد

[illegible] ز من گر [illegible]   نیز در چشم [illegible] نور مباد

ومن [illegible] الا الى الكريم   واعلاق [illegible] [illegible]   [illegible] الكرام [illegible]   [illegible]

در [illegible]   يا جبهة [illegible] الجبال [illegible]   [illegible]   الى [illegible] [illegible]

فلک [illegible] رفع [illegible]   عرش [illegible] [illegible]

لقد [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible] لا [illegible]

[illegible] دل [illegible]   [illegible] [illegible]

نظم [illegible] [illegible]   ور دل [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]

ان [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]

نظمی [illegible] [illegible]   خطی [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]   ال [illegible] لا الا [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   تمم [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]   [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]   [illegible] عشاق [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]   [illegible] [illegible]

لعاب الافاعی القاتلات لعابه / واری الجنا اشتاره ایدی عواسل / له ریقة طل ولکن وقعها / بآثاره فی الشرق والغرب وابل

فصیح اذا استنطقته وهو راکب / واعجم ان خاطبته وهو راجل

کلک تو مزین است گلشن دین / از شبه شمامه شب دار نسیم بر / کش از کشش دهن کمال / خورده او عنبر و راوی دُرر

از غنچه آگاه و نخل نخل / در فکر آگاه زنقد فکر / زرد و مرد و روضه جرات سر / [illegible]

دو اسبه سواران پیاده دولان / تنش رومی و جهرش از [illegible] دولان

نحیف الشوی بعید مالوم لرأسه / [illegible] تطیع / [illegible] / [illegible]

ذباب حسام منه انجی ضریبة / واعصی لمولاه [illegible] طایع

تعریف قلم

ان [illegible] / [illegible] / اوامر [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible]

و سیف من نبات الارض / رقاق حواشیها / اذا ذبحت ارتی ثم عاشت / دلم برای [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] اذا [illegible] / واذان [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

اذا [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

در تعریف قلم

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

چمن هر چمن دیدم چمن دل لاله رنگش

چهره دولت زرنگش شکفته چون لاله زار

زرش ور برخ هلال از چشم و رو برجهه حس

گرم هلال شمس پر دلون زرد و خرق بار

کاه رقاص کند بر تنها صحرای سیم

کاه غواص کند بر در دریای قار

از رنگش او بود مواد دین یکو حقیقت

در سر او بود نوشته شب با روز یار

باهیعه نفیه الطرس حسنا ادا ما ابرز من جیبه   ترید صنوان غیر نقم   کثره الکلام لبود طیبه

ان زردتن لا غرض خوار سیار   زرد است واز اثر جسمان گلزار

شاه حقیقت آن که ضامه وادی رسید   از عشق نیست اکه زان درد ای که   هر چند از ابر در آتش بر لبش   در عهد عصمت شاه که الان که

باهیجان حال انوبه   که ع در حرمن لمهک   تنظم در کاه دو من سکه   در آن قلب قلب و لا سیس

ارائه بقبض الطبی وصریه   روض المرح میمنه انهار   ضمت لا الونها بدائع الفطنه   کانها زهر دهر نوار

واذا العلوم تشبهت طره بها   فرزوده اعلام لها و بهار

کردوا که

گردد آنکه بود ازان لعنت اندر دل

گنجه آنکه توکل احتیاط اندر ظن

کلم کنظم العقد یحسن تحته   معانیه حسن المدار تحت حبابه

سحر بردم و لکان حیش لب از اصل که   که خویش جسه که هر دو در عدل آیات

کانها نفس الریاح تمر ضه   صبا الاصائل فی الانفاس نوار

در تعریف قلم

ه صفر دو دار ای سنه مصفره لعالیه لکن الحب منافع   به عادت عهد الملک خضر اخضرا   دلکنه ای الغیر اصغر فاقع

فمنه صد بدو الناس سیلاعه   ومنه صد بدو کالشمس صنوارع   واحسن شخوص الغراین بحبا   اروس الالاوی ضربه التتابع

له فی الحرم البنی المسطلبی مطاعم   ومن مهاب الشر کالی شارع   وطورا لمن والاه بالنفع اجمس   وطورا لمن عاداه بالضر صادع

اکنه حرف کاغذ قلم   دور بال و دورون کاه نخی

سخن کاغذ سیاه کی اوتش   چون قلم ازدش به تیغ زن

سیاه دل شد ازکی او در صفت   کسی که گشت مهرش دورون چل طومار

گر تیغ قهر دور توبیرون کشد بقتل زانسان که اهل ... در حکم کهربا ... زانسان که ... چشم ...

دعوا رحم عزیزی اعتمادها حتی اذا ... فی الشتا ... دلوا ... بعین ... الشمس

در حال بهم

گر شبی بینی بشبها کی جهان افروز ... وقت ... تعبیر ...

در ذم غضب

ز تندی پشیمانی آرد ببار تو در بوستان تخم تندی مکار

عقبی التی علی عقبی ... دار ... العصم ... الی ...

پشیمانی اگر دارد ... که تیغ زبانه تیزتر از ... دهد

هرکس که حلم ... ابر ... کشته ... از تیغ ... شمال ... بکشم

در تعریف طغرا و رقم خط

کفی الخط ... الرحمن ... الرقوم

از خط او ...

از خط ... تعریف ... صورت ... از ... خط ... زمانه ...

... الشمس

هر آنکس که ... جز ... را

دلت ... الاحرار ... بحری ... بار ...

در مذمت نقض عهد

کم من اخ قد ... اخلاقه فی آخر ... فی الاول

... شاهرت منه ... الا

... الحکیم ... نفسه ولا البصیر ... الحکیم ... الحکم ...

هر آنکس که سر در ... دشمنش ... رفته ...

... الامر ... لیس ...

نکارد چه دان که انجام او پشیمانی ... آرد ...

ولا یعرفون الشر حتی یصیبهم   ولا یعرفون الامر حتی یدبرا

موج دهد ادهم دولت بدهد او

خوش وه وه حال آن ذبیح تشنه میان

اخو قلم صروف الدهر منه   ففیه العیش والموت الزؤام

ضمیر شانه شأن جلیل   تطلع امره بحبس الالهام

اذا سکنت صاحبه المنیت   ففی حرکاته سکن الانام

در تعریف نوبهار مجلس سلطان   در جشن شاه چراغ ستاره کرده درابر

کنون هان است که شاه دهی هنر را کرده است   نگاری تر و در که برداره دینار است

لا ینطقون عن الفحش ان نطقوا   ولا یمارون ان ماروا باکثار

فلان هلاک یک دل عاجز قضا با همان قاصر   روان بر نظم شاه عاشق خوب لفظ اللین

معان لو بدت للظلام بدت   لها ولفضه لها الاقلام فجرا   لها بعید بسواد الحبر ظلمه   کما یبعد بیاض الطرس حبرا

ولفظ رق حتی لو تبدی   لباصرة لفصول العین خضرا

ام لفظ درود

ز هر لفظ تو روح ارچه ما بهر است   هزاران معنی دلفریب دارد

ز هر فصلی توقعی ارچه جواد است   هزاران گنج با توشیده دارد

کتابت لورآه الکتب قالت   سرقت الحسن من ام الکتاب

کزهر الروضة الحسناء باتت   تنشق لیلها در السحاب

چون ملکه عاشق از رهاست   جمل جواب دولت از ملاحت

جانرا عوض سرود و بالش   دل را بر ابساط دراحت

سخن هرایه کهنه است وطبع من مطرا کر   ولا بزن استادی که چوبی کهنه برآید

باری العقباوه من انفاسها ضرر   کما تضر ریاح الورد بالجعل

حکت معانیه فی اثنای اسطره   آثارک البیض فی احوالی السود

بر انگشت چو از جان دوری کردان   که جان کنده‌ام تا تو جان یابی

خداوندا جهان را هزاران سپاسی   که گوهر بیهوده گوهر شناسی

فاز به من لا یسر شیرا   وغنی به من لا یغنی مغردا

بقوان تو گفتار حاکم   ادور برابد انحشر

یموت ردی القول من فمی ربه   وجیده یبقی وان مات قائله

ای جنة فی العیش الا انها   لبست تری محفوفة بمکاره

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تأسیس ۱۳۰۷ هجری

تغزل

قالت لطالبنی بوادر نحرها   لما رأت عینی تحوم حولها   وتبسمت عجباً فقلت لصاحبی   الدر أتهمت فی ثغرها

فلئن أرق علیک من خمر لکا   وتدار ادهر من وجنتیکا   لم لا أرق لمن تعذب نفسه   ظلماً وعطفه هواه علیکا

لا کنت فی قصص الادیب   عند التعتب الحبیب   وهز عتب الشراب بعقبه   فصبرته کما الصیب

فقلت له بما التحف هذا   أهذا اللقب فی زمن عجیب   احمرة وجنتیک کست هذا   ام اصبغته بدم القلوب

فقال الراح اهدی لی قمیصاً   قریب اللون من شفق الغروب   فثوبی والمدام ولون خدی   قریب من قریب من قریب

یا بائعاً حظی منه وان بیت   الی الجحوه تحظ منه لم ابع   یکفیک انک ان حملت قلبی ما   لا تستطیع طور الناس لم تستطع

فی اصل واصل صبر وعزا

وولی قلبی وقتی امع ورائع

فانی ارجلک لعمر الهذا

وأهیف عینیه الی الغرب قطعه   وناظره الفتان تعزی الی الهند   تحری عقد الصبر من رقبة   لا عنه وصلی منه الا اسی الشهد

ویلم المعرض لغضبان اذ   تقی الواشی الیه صبراً کلها زور   فزوعی الصدغ منهول ودامه   لی امنه وصدال محمود مقصور

سکت فازور تزوری وقوس حاجبه   کأننی کأس خمر وهو مخمور

ابن منیر

لو قیل للبدر من فی الارض تحسده اذا تجلی لقال ابن الفلانیة
اربی علی بمحاسنه الف بین مجموع ومفرد

وما العین الا باب جفن تری فضاحه البدر فی الحاظ ترکی

فؤاد طرته کلیل صدوده وبیاض غرته کیوم وصاله

لولای وجه حبیب عاذلی لم تصف عیشی وقد الحسن

نبت من اجواله بعض نحیب ما بحبه ولا اللام وتحقیق کان فی معشقه لکمال الموت فیه الحمام

شکوت الیک شوقی قلبی تعبه توقد نار لیس الطرف یعیرها فقال تعالی شک الکرامه ولولا العاد لشمس احرق نورها

مضت الشمس الحبیبة غایبی ومعالی فی اللالی فی جمال ما الحبیبی الا ان ذات بینهن مبعد علی لیس فی اعمال

انی لاحسه لانی احطر الصف لما رات عشاق للقلب وما بهما طال عشقها فهما الا التصابی شیء الشغف

لا ان ابث البکی من الهوی وعلیک ان لا تسمع کیف البعید الی ساحل جنبه فصر بین جفنها کریه الاقطع

ابن المعتز

نحی ودم مینه انکه البحی عاشقا لنفسی الیها طوع امیر الطیبا رقصا وما العین ولقصا وبالطلعال الا سودا

عشق الروی

تغزل

علیک الشوق یشکی مع الصبح وبیدال الحبیب لکی نصو من تعلقت بالمسالک وبی البحص والعبرات مبتلی

ان ملکتم فکی عنوان اذ به ترکتم فکا قلوب

نصرت وجنته الکتابی وقلبت دوله الی مالی وصارت بالوجد احسوا من کان فی هجرکم ثری لی

وحکم فیه ان کحصلتم لعلی ما فات لالهالی احسنتم الی ولکن لما وتعمونی العبیر غال

لقد صرت عشکم حبوب فیاله مورد احلالی حلی ما اللکل حرام وحکم فی الحشا حلال لی

شربت الظلم بوصلکم فما لغیر الهوی مالی فما علی ادم احیا وعنه اهل الزلال

مرفق الدهر ابدا بحق جوائی که ام اذاکم یعفو وبش راوالقصیده

قالوا لبحر الهم قد حسنا شاک فالال لاشی فالهم لانفقه الزماها الا الاول فیه رشی

ایا حادی الرحیل الشمه بقده وبا بره اسفار علی لحظه تصنیبا ضع الرحل لا تجد ما لک فربما فقلت وما عادت طعنا دللاشرا

یا موش العیرا تری انت اطول لکا بها غادرت بین حرالحی نفائس تمرت بها تشاق بعینی لکی زبک وانتم سودا

فاذا انجلت بنظرة بمحبة بابها   فكأنها كف الفتى اسلمت احوالها

حتى م ارضى في هواك تغضب   والى م تجزع على تعتب   ما كان لي لولاك من زلة   لما ملك رضيت اذنب

فمتى افاني الصدود فلي   قلبا على العذاب لا ينقلب   الطفني ضمير بعد كسوه   هيهات عطفك من سوى اقرب

والسم ادفع ان تضجعني   في الهم لطيف خيالك المتناسب

تحكى عليم الذي هو مجحبه   فلانت مطو بعد الماطل   فاعلم ان تعنو الذي في الهوى   يفارقك من الهوى قد اتصل راغم

ودائر بدائع كل ان منتظره   اصاخ الان عنه الى الوصل   لعمري على الطيل لسلامي ذوائبه   فهاته الصبح ان يبدو من المحاب

اراد بالهجر حين كاتجرت به   فاسعى بالوصل روحي من الالب   فصرت فيه الى الخلاف حصة   حاربت بالانه الى الغصون من سنا

اعدتني بالجوى انار الهوى   فصح وصرى على الدمع العال   دلت عني الى الدواحي فلا عجب   والغصن الزلال مطويا على المهل

اما عاد والخفت سواكن عهده   لقد جرت في حكم الغرام على العتب   فصبيتي من بعد انس وصحبة   داهيه افعل الاحبة الصحب

فيه الى ما تفقد حميته   لو يكن دالذات في المنزل الرحب   لو انه في عيني اللدمع الكرى   شهدي الى جفن من الباز العذب

فلا هفي على ذاك اذ ان الذي عذبه   عيبه وسرع الى الغير دائمه الكلب   ومن حرت رضيني بقول محقق   تلذذي سلما اثر من حرب

ثبت على من هواك زاده   دان كنت ساهد الى الم من قلبي   لا زارت الحلف عنه كما عهدها   نعمه كيف اشهدت تلاوب

ولم تحط الوداد الذي هو بيننا   ولم يرع اسباب المروءة والحب   ولان في عينه المحاذا عهدا   تقلبه الاشواق جنبا الى جنب

ولان من رجوى للمعالي   فاشعر قلبي بالسكينة والعتب   ولا من مبلك للعدى الاخوتين   والعيني حبك السمح الرحب

واصبحت للواشي وحده قوله   وضيعت بنى بينك الكذب   فلم يرض دله مثل ارادة   كفاك الذي ما بين جنبيك من الحب

ولا في حسبك ما عشر رغبته   الا انه ان يبقى فظهر اد تصيبى   ومن دالذي تعوى على حمى بعضها   تجرعته لم ال من حبك العصب

فلا ترجع من بعد دائس صحبته   فحسبي سوى البعض اهله حسب   فلا تعسني فقطعت ما بي   وخففت حتى ما ازال من الكرب

ايا معرضا عني بعد جنابه   اما تستحي من فطاتهك والعجب   سوئك ما صنع ما ان زمانه   ما كره التقطع حبك من قلبي

اي حبيب يعرج الحسن فيه   ليس فيه لو ولا فيه لمية   انا اقربه من حبيب له الفضل   على من ان من رأسه

ان كنت كذبت الى الهوى   فانظر الى الشيء في الدنيا   لهك الشكوى ضرها الى   الا لم منه مجبرا فرح

اين معترك الاحداق والمهج   انا القتيل بلا اثم ولا حرج

اين احبابك سلطان   في ضعف سلطان

ما دا غضب لقد ازبی ولقد — بالغت ممارضه کی الذی

الست من الزلال الماء کما هو — فکیف سکنت القلب دهر جهنم

و علم العمه یا قوت

یا قوت یا قوت قلب المستهام به — من المروه للال الموع القوت سکنت قلبی و تخش تهیبه — کیف تخشی لهیب النار یا قوت

اری صرعا و لون قانع صرعا فاعجب بها واصفه — فخلقت ذلک ضرجته تعری ذا العقرب والعقه

ذا الف لیست ولی و ذا — و او و لکن لیست العاطفه

علی عطفه الکرسی ماوا صرعته — علی فاد اخری الواو تعطف

قالوا حبیبک قد تضوع نشره — حتی غدا منه الفضا معطرا فاجبتهم انی ذاک یعود صدره — او ما رایتم الجمر عنبرا

هو یک یا من له خیال — ما لی شبه احتمال قسمه الفعاله الحسن منه — ما لها انتقال

وعدک متقبل وصبری — ما منی و تره الملک حال

ذا ای جار حه اصول معتلی — سکت من التعدی تکلیف الحمد فی نصری حتم اسعی — اولیت فی کبدی حتم عیسا

ناج الدار

فقال ان المعنا ان انما انفی — تهیم بر دهم اقبال کلام

دو کلمه

تغزل

و ته کمش از حسن مر کل ازضها — بنکلب رق او لطف خیال

در جلا — چه بعی کر تخشی درکام — زا مدی بخواب لذ رادم

ما بت عن الیوم عن جفن مقله — ربات کوری اوجنابه شیدا — کان جفنی بانا با فرقع — اذا ارادوه ما ربع اودیرا

لم ادی قطه الاظفار کابره — والشمع نسرا جما نفکه مزدودا

زمان — حقار

حقت اکبری جفن کان غزاره — عنه اعتماض العین ضر غرار

مرگان من به به روی کامه در کشت از بهر جو نوز ملاز غم جو اسلال — روی جهان جو چشم جروی نشسته ام — ارفرش ماه ثانی جو بر هفته ما کان

٦ ٠ ٦

حقت غیر عی تعنفص حتی کان حوا بها عنها قهار — کان حقو بها حرمت لشوک — فلیس لوسنه فیها قرار

اول دلیل رزاد طولاد — ما اللیالی عنه لم نهار

بکیت علی خاکه بعد بعد — فارعت الهال من المحول — ولولا بکیت بعدر و دی — لا جریت العیون العیون

ز هان شحو دل بانه از دورغ — نه های نعود با نها اتبا — کر هم های بر فراش خیال — که داود بر ترتب اورا

که ارکس بر شم بر دهی — یا قوت انگشتری بر کیا

دو تیغ نشسته ثاب دارنا — تمیلج با بلثث الذهبی رشاشه

نخ گردار خم الغم از ابدان آتش — نم بر سر برا دوش مرهم الغم بجنبد

صباح بجمال بدر منیر بوجهه — مانع دو همیش از عقرب باسه

آینه داری است چشم شانه مژگان معطوف — صبح آمد خورشید جهان بهار تو

گردون گرسنه است از آرزو داد درود — کمر از کشتار از ضربت جوکاه

لیس الوشی لا بتجلدت — بل کن بالبیض به الجلال — خضرت انوار الحسن — و کن خفی [illegible] الاسلاملا

غایات رکبات الهی — بنفحات [illegible] الزهر — بر دارد [illegible] مطلوبها — قباب الراح [illegible] الشجر

برابط و چشم خوش با رخ ایران زم تو — رده آب بار بر شاه باد را تمسین

عن قبلة الله غرته — عنا و خفقت شده الافق — و ذوت الیس انها اذان — قسم و الادول انها بعرق

داله لوکات المزاهر الادهار — [illegible] و اعجز و اعشو اه — رخ جانان

چو لا بالاد برم آدمی بروزیر — اگر بتر از ماه الامل — از حال بعضه جمالی اولیعی — بر همه ایام ایل جانی

عنبر [illegible] الم حر دماهیت — کلاه هله احتر عام از جهانگان

اگر زدو بر زنان بسیار — جو او لب توانا که گسترد بر او — خوف مه لولوان از شاهزاده فال — شوخ باده دوار خیر اگر

[illegible]

خنک از دست سلاسلها — من حبه لا تنال سلسلها

سانورا ز رخ در زنخ مهر ناهی جوکان گوی — آدل و شست مراحل کمی رخ چون جوکان

آمخن بیخ در عارض صوالج — معطفه تفاح خدیه تعرب

شکسته
گرام دل که بنقیاد در کو محنت جو کنار ادر نعمه جوکانها — گرام جان گرامی که ز همه صفت شکسته تسته تسر زاران دل جو نیز اش

نفع انوار شادی حسن البودی — ورنی زحبسه السود شهری — فاد العلم فهو کسر د ایکورا — داد انتقع فهو سر اکرا

تمر من الادراک فیه شاهی — کاللهارغا رکه انسیم اداحرا

نرگس تیرانداز ابرو خدنک خنده و کشی سنبل تا زمر او بچو جان العجبی — عطر خرد بتان فلک برده ز دهش اهری — چون گیشان چه کمر بر دوش نسب

ای شکر که شیخ خلد بناش دهی — رعنای تیره کمر داده ساش تقصی — ز شب گفتن مرغ عشق دو دهش — بحت سر ز آنکه ساسبیر

صفت خط رخسار

ای عنبر نقش لب که از ماه سیاه اسیعی — ولی ده شهیش است که در از شاه اسعی — خط در انسی از عنبرین بیت جلوه — رد گشتو لاله تر غزاره ماهر

بر انگور سیم فضه عارد دمعیوجه — الیه ولم بهه البحور والشوق — دا حسن ما کان الصنف الماره — الی البعض فی اینه جنی بورقا

بلا لولواد کبیره ذقا هم — لم تستقطع نظرانه رخ جانانه شهر — کم بیدا ارض فقار لانبات له — من ارض بها الانوار الزهر

خط [illegible] نوشته [illegible] نوشته   کاغذ [illegible] خط   [illegible] نوشته

[illegible] خطش [illegible] عشق [illegible]   [illegible]   [illegible]

وکانما قمم الزمرد فوق عارضه شق

صفت [illegible] و جام

ولها نسیم کالریاض تنسمت   فی اوجه الارواح [illegible]

[illegible] عشق [illegible] لاحل [illegible]   [illegible]

رق الزجاج و[illegible] الخمر   [illegible] الامر   فکانما خمر ولا قدح   وکانما قدح ولا خمر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الظلم [illegible]   [illegible] الشمس [illegible]

[illegible] البزل صفرت   [illegible] العدم [illegible]

[illegible] الراح [illegible] الخ

در غزل [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]

صراحی

[illegible]   [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در [illegible] صورت

فی [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

صفت [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

زمان که عکس او بر خلد بر آید / چنانکه نکهت عنبر ز کلبه عطار

ز بهر زینت ایوان و بزم او شاهی / [illegible] زر [illegible]

[illegible] طرب [illegible] / [illegible] طرب [illegible] / [illegible] / [illegible] آب

[illegible] ذهب / [illegible] / [illegible] ذهب

شعیق [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

در جمال [illegible] / [illegible] و اشجار

و آیت [illegible] / [illegible] الحجاب

[illegible] / [illegible] تر [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] آب

[illegible]

در حضرت شاه [illegible] / [illegible] / [illegible] / خورشید [illegible]

[illegible] / [illegible] ز [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] جمال [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

ساقی [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

عکس رخش بنگه در شراب مینه | ماه تقنع در حباب مینه

فالک من ضم اهلی دمشق | رخیم دس حلق لعلان جاذبه

وکان حمره خده دیباجه | صنع الهلال اذا حواه زجاجه

گر عکس رخش بجهی ز شهر بام | در جاه قصب رفو کند کوا بام

واذا برت شمس النهار دوحه | رجعت وضوء الشمس منه کالرف

روی تو از فروغ دیده ماه اراک | ز آتش رخسار تو آب بصر مرده

چشم ... شام ادر ... | بر ... صبح ... نهاده شام او

در خط

عارض چون لبم اد ... | همه ... خشخاش او

مبتسم کافور عارضه | ... الغالی ... | ... مطلی

صبح ... عارض ... | شام ... طره ... | ... | چشم ...

در همه عالم ... آتش ... | روی ... زلف ...

فالوجه ... | والصبح ... | ... | والفجر ... الفجر

طرد ال

؛

طرفگا یری قلبی باسهمه | فالنه ... لب ... زردا

ز زلف عنبرین ... | چو ... | دو چشم نرگس ... | ... سرمه ... زنگ

ز ... بر ... | ... | ... | زیم ... گسترده ... علاج

ز ... روی ... | ... | هم ... | هم ... عود ... ال

جمال ... طبع ... | سر ... چشم آهو

دو ... صبحاً ... | ... | ... | ... الفجر

دعص ... النهاه ... | اذا ... خطوته الدعر

گر ... روی ... کمال ... | باد ... تحفه نوروز را

کانما ... | صباح ... ناظره ... شب

... الوجه ... | ... لبواده ...

زلف ... آب ... | ... روزگار ...

اگر ... روشن ... | همه ذره هوا ... آفتاب ...

کان ... غیم رقیق | ... المبدر الطلوع ...

طرّته نصح [illegible] — عقرب في اثر طال الله [illegible]

طوق کبوتر است زلف [illegible] — [illegible] زنم

صفت زلف

کاه از کل [illegible] کاه از مه [illegible] — که تا به [illegible] که [illegible]

که حلقه کند گاهی برابر [illegible] — که [illegible] عنبر

هر کسی که [illegible] — [illegible] بار دیگر

وکان [illegible] علی جبانه — [illegible] عهده

کان [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

فتنه [illegible] سر زلف [illegible] سر بر [illegible] — فتنه [illegible] عنبر [illegible]

تغزل

جعودة شعره [illegible] — تصفقه الجنوب مع الشمال

[illegible] — [illegible]

کان طرته فی عاج جبهته — اذا ما [illegible]

طره [illegible] جبهه [illegible] نقاب [illegible]

کان [illegible] طرته — [illegible] داود

زلف [illegible] — [illegible]

یا من [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

زلف [illegible] — [illegible] غالیه [illegible]

[illegible] مثل الغالیة علی الورد — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — زلف [illegible] شانه کرد

صفت خط عذار

بر سمن از غالیه دلالی نشان — رقم از مورچه هندی اثر

غالیه ها چنبر کشی بر سمن — مورچه ها چنبره [illegible] بر قمر

وخط اشم [illegible] خات [illegible] — [illegible] عاشق — کان [illegible] — [illegible] عشاق

از [illegible] [illegible] نقشه [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible] عشق [illegible]

کان خط عذار [illegible] عارضه — [illegible] آتش [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

فنور شقیقه للمسک [illegible] — ودرج [illegible] للبدر [illegible]

صب النهار علی [illegible] — دارین [illegible] عذاره [illegible] — [illegible] — [illegible]

عارضش [illegible] خط [illegible] آتش [illegible] — چشم [illegible] — [illegible] — [illegible]

عذار [illegible] علی [illegible] — [illegible] لا [illegible] — [illegible] — [illegible]

وخط اشم [illegible] خط [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — سر بر کنار [illegible]

[illegible] — [illegible] النون [illegible] — [illegible] عذاره — [illegible] خطاب

چشم [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

خط [illegible] — چشم [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] عذاره [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

ای [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

لب [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — علی الورد [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وكان طيب برادها اثر الرضاب من المسك عطاً صبر واداهم ذهب الزمان بشخصها فكأنه تهوى ثريا من الاعلام

وكانها الكاس شمس اشرقت او بدر تم لاح في الاظلام

خورشید از عکس رخ چو تیکه ماه از نمش فتاده در خمار کو جمال ساقی در عکس روی او در ساغر شد بساغر آن

ای شب تو از ستاره حبیب تر بتان صبح تر از روی جوان آر گر بدست صبح از حلقه زلف روح لاله آر چون عنبر تر نگار

بیم از نب که چشمش نو خود لاله در رخ مرغ در زلفش نو نگار

دمرامه کاشمس رقه جسمها اوکاته بوح الفضه حزین تحکانه شرب النحول جسمه دین النحول اهم

یبدو النهار اذا بدت من نورها دیبین عنها اللیل حین تبیین

تخر المزاج جبر لونها وکانها فی الکف قائمة بغیر اناء

از کاشی حل مدام جام بود از جله شرنی که بدی ز بهره صبحدم لعل که در پای جام از رخ ش بر تو عکس فکنده از ابر سحاب لاله خورشید لعل ران حال

راح اذا علت الاکف کؤسها وکانها من دونها و الصلع نفضت علی الاجسام ناصع لونها ان شرب تقتها الی الارواح

ای ماه در کرده در نظر عکس او شکوف لاله کرده مغز لعل را سجلان کو دو حیرت او بی در زور سیم کرده طبع او دل غمناک شاهی ان

او حیرت لطافت شیشه است در کوه نور است تعبیر و نار است در دمان

لم یلک الاز علیها اذا کلم من نهارا نضائم الحمق کان قرنا الشمس فی ذرورا ینضعها فی الصبح کمان اللون قهار

گلوی نعمان

تغزل

کلولی الجنبار اذا ادیرت وان من حجت مثل الزهقان ابکتر گر ابرو گزرد ادرا بس کنه او ادرک

اکنه ما ارلطف من بس کرزن ایب جاش ازار سک

صفرا فاقعة به شعاعها طلبنا قسد سمحو حسا نها صهبا تمع و در از اذنها کالشمس شرقة ملال ابابها

در کف ناعمه الصبا الیست خلد اشباب سمع صلالها طالبت و لیس حضرت رنقها تا رقی وانی ما خلد حبابها

وکاس کما و قت اذا جها لطار منها شهی اصغیة اثار تجب بکا فی الالا ز اللهیبها اذا صفف حکم الکرام علی الغزل

جوی بافتی خان در عکس لعبه اشعو ای میو لعل بر سر ساغرها جام مرد لاله حیس جام ابو سبب ارو درجه از اصبی او در حمی و حسن سر ر لعل ساغر

زیست ماه د مهر بهش ان ارتفعها رخش ماه و نور مهر و طبع بگشا دو بمان

قرع المار حس لانها لطافة دهاغی تکهها المار خوص حبت سما تولا ماحبا حسن لاله انوار و اجوار

مادر نه مهر دمهرها که بخت دهان گرتوان آن از آن ماه روشو دمهر بخت که ز را ماه دلتون از مهر حال

چو رکف گر عقش گوی بگر بی بربسم شکفته از غول جو در لب پیاده ش کوی خود گلاب از ب لب رنما زدانی

کی ار وی ره ان ما و نیر بکه که نه ز بر بسته ز شیر ماه جان من از ول که کو دش دو دل دالو [illegible] ز دو دیوان

جان کرده خم که گوی بگیر ر تیغ تیش لاله روانی

می کز مش ز ابله ردل رنگ می زانها بر رخ بار آمد رنگ بوا در سبه دمی وزه ان ورد دست جان گردن وی بار ان گرد گرد

گر انده زده است می ابر ه روان اسا و گر بیاهی است می سازی خود ارات

[illegible]

[illegible]

در تعریف چنگ

از هر گسسته در ادای نغمه‌ام ... تار بر لعاج و انتقا

چنگ ... گرفته ... مجلس ... بود ... رخشه ... حلقه‌ها ...

... زان خطها ... دقت ... کار بخشید

ان ... تا ... عشق ... پرگار ... کنار ... حسن

اسمع ... قصه ... در زیر ... اوصاف ... سنهی ... قیمته ... همچو ... تمهید

مبلغ ... مقدار ... انهار ... دریا ... مقدار ... ان ... چشم ... ودیعه

ان ... آتش ... یوب ... سخن ... کوهر ... دار ... انوار

دل او ... در اتشه ... در ... حسن ... حق ... اسرار

ربط

ده ... بلبال ... محبسه ... نطفه ... طره ... تنکنه ... اطراف ...

... کوهر ... سخن ... عشق ... تار ... سحر ... لطف ... ش ... حال

... صورت ... هم ... اکر ... همان ... که ... ادا ... طره ...

... در ...

قلم از مصر ... لب ... جمال ... کشم ... سحر ... دام ... الافتاد ... الکلما

که ... القصه ... نظر ... تجسیم ان اراد انتکلما

عهد ... کوش ... اخر ... صاحب ... غم ... نکته ... دل ... حسن ... محبت ...

آتش ... دود ... دل کاش ... لب ... میان آتش ... نهر

در تعریف طپانچه

... شخص ... کوشت ... کاغذ ... فلک ... روز ... شاه ... حسن ... جلال ...

وصف ...

... از ... ره ... دلوب

... رنگ ... او ... دل ... اطراف ... خود ... دوات ... چون ... زر ... دار ... چون ...

... کرد ... بعقده ... پهلو ... شرار ... خم ... زلف ... بوجه ...

... شده ... سر ... به ... شر ... شخص ... همه ... خوش ... عروسان ... صور

سر اش کوش ... چشم ... اهن

سرکار ... چشم ... دونیشه ... بسر

در تعریف دف

از جرس چنبرش این دائره گردار آوردی — با حلق دائره حلقه بگوش که بر گیرند

خشا ز دو قاف — زد دست نقره — مرغوق دف لم یحن مزاره

صفت نای آوازه خلق دیطرب

و خوطیة شمسیة ربانیة — منعطفة الاطراف دواج المعقب — من المعطیات الحسن والموسیقاته — محکمة او عطالام تکسب

ولها مال لواردت لها عقدا — بکفک ام العقد

چهره خونها میران مغلب زر — همچو چنگ خوش برگردای گوش — زخمه گرش بلند از نفس آب — همچو آتش در دل اهل گوش

ستنطق العود بلطافها — بنغمة فی لمه قادحه

غنت فلم تبق فی جارحة — الا تمنیت انها اذن

گرد دل اندر وه هجر گوش بر باد — در هر صرا زلف چنگ داغ او

که صبوح زهره هشتک هی الله — زخمه صوت ارش ازانی رز جنگش

و معنی کلما شئت تغنی او بشارا — رجع الصوت اضرب هاج البلبل ادکارا

در صفت ...

الم چوبانم

اه چو ناگه غم باعکس حال خریشه او — همچو شکار چنبر جبین چمن قصب درا بساب

و لیس لهم الا اثر صافیة — کانها دمعة من عین مهجور

وصف نارنج

و یریک الیمن من لحظ و مبتسم — تعتنها عن حباب ثغره الزهر — و نیش شمسیة الشوان من ترف — کانها قرة من ظهر غدیر

اه که انگشت ناخن اردوارش علکش حایل — شیخ مرحلی سرراهوار سال کان زر

و راح من الشمس مخلوقة — بدت لک فی قدح من نهار — هواء ولکنه جامد — و ماء ولکنه غیر جار

اذا ما تمنه و موقفه — احاط نور المحیط نار — کأن المدیر لها بالیمین — اذا دار بالسعر او بالیسار

تدرع ثوبا من الیاسمین — له فرد کم من الجلنار

صفت نرگس

و کأن بهجتها و بهجة کأسها — نار و نور قیدا بعذار — او دره بیضاء بکر اطبقت — حبلا علی یاقوته حمراء

چو از قرابه در لعل شراب نهان — چو در پیاله رخ آفتاب نهان — ساقی که الم در قلم و کلک — زین دولت لعل ابرار لعل لب نهان

در آبگینه نای شوق تار لعل — شعله آتش کوثر نقاب نهان — زین خشم خرد کی مهر بر تر زرد — رخش ز که خانه غزال نهان

لب لعل بزارد حباب بر باد — رقص در آتش درخوش آب نهان

تأتي من تحت الحجاب كأنها عقيق صدغ تحت در المدامع

لغز اثنه چون زلف سیه‌ای حبیب صنعت كاتبه عنبر منور دارد گلگون عذر و زاده [illegible] كه نقشش ز ارقم عنبر دارد

اثنين من الحجر بالالها وسهما حسن اسامها لا تحجب الدار لها ماهرا ولا تنظها [illegible] لها

كرخته قد غنقه مغنية حتى مضر اكثر اعرابها فلم يكد يدرك ختارها [illegible]

دارت [illegible] غير مرتوته [illegible] والحجر [illegible] [illegible]

صفت خنفس سياه

لغز اگر تخته دراز دو نسبد ترى سياره گردد ما ثريا

المع برق يسري ام ضوء مصباح ام ابتسامتها بالمنظر الضاحي [illegible] [illegible]

نقش لغز لاغر [illegible] [illegible]

تخته [illegible] نقطه میم کرد شب [illegible] در میم دو میم کرد

وتبسم عن ثغر عذاب كأنها حبب الخمر [illegible]

[illegible] چون کوی چون [illegible] کرمان تو چون [illegible] [illegible]

بازو چون [illegible] لطافت اطراف دل [illegible] لعل [illegible]

اگر طره بیفشانی دگر رخساره [illegible] زهی شرم [illegible] [illegible]

زعکس لب [illegible] [illegible]

و [illegible] شغرک بار دار [illegible]
[illegible] الحجر والارولان [illegible]

فقطر تنظم من لالي لفظك السال [illegible]
[illegible]

والوجه [illegible] ان [illegible] بالعذار [illegible]

ذو حاجب ان رايت [illegible] [illegible] صدغ [illegible] كلامه

[illegible] كلال [illegible] [illegible]

[illegible] ولولا الصدغ معجبة [illegible]

ومُرتجّ بطرّة مرسلة الذوائب مسبلة کأنها زرد مضاعف

سایبان آتشش را همه از سنبل تر / دیده‌بان نرگس ترارش گل بر بار لب

همه سرمایه رخساره دهوش گیرد / گل اگر رنگ خردش ز لب جبینش عطار است

گل دمی منفعل رخساره اش خ دیابش / وی گل بستر ارحسنی آن بر عذار است

تا شنیدست که بر خاک درش روی نهند / گل مسکین همه تن بر تو رخسار است

زلف او بر گل زخم و خام خم در خم فکند / حبه او ز بسه رنگی تاب جای بر جای نهاد

لمس بنو لم یکفف عقارب صدغه / فقد لوا له تسمع ترایق ریقه

چین کمان اندرکشد زلف او در شب افکند / ماه نو ابروی که از عقرب ترکش اندر کمان

صفت خط عذار

زهی بنفشه خطی کز خیال طره تو / زمانه سایه طوبی بر آفتاب انداخت

دلکان نبت عذاره فی خده / ورد تقنی بعضه ببعضه

ومعذّر رقّت معانی حسنه / فقلوبنا وجدا علیه رقاق

لم یکس عارضه السواد وانما / نفضت علیه صباغها الاحداق

آن خط سیاه بالای رخش / دانی ز مضیء که لاله اش عنبر است

منزول کی شود رخت از خوی خط / زیرا که بر او کلک قدر معزول است

طغرای ابروی تو بخوبی نکوی / برهان قاطع است که لا خط فرزانه است

عارض او صحیفه حسن است / زین سبب او سیاه مغشوشه

الحسن منه علی الکمّ اجمعه / فالشعر حرز دم الطالبه / اغادره حسن کأنه نائمه / ادلاح عارضه وخضر شاربه

حمایل چشم نرگسش در بیجاروی / تا زلف عنبر منش ز سحر چین فتال

له مقلة خشف والحاظ ساحر / وسطوة جبار ونخوة شاطر

ابروه

آن دو چشم بنه آن دو جا دو سیه دار میی دارم / آن دو در لعنته آن دو بی بت دار می نوان

خنگال این دو جا دو خود مشتبه ارزنگ / کشتگان آن دو زنگی پر فتنه از جوان

لاله با روی درفشان دید اندر رخت   مشک با زلف زرافشان دید اندر لب نگار

این همی گفت که رب من ارانی بیده   وان همی گفت که ای من الانار ببار

اشرق خدّیک بالنور حتی غضّ الشمس عن ضیاء ابتهاج   ثم شقّت فوق خدّیک صدغا من عبیر علی صفائح عاج

گرد نیلوفر در آمد آتش خورشید باز   گرد خورشید اندر آمد برگ نیلوفر ترا

لیلٌ صبغته فوق خطّ عذار   ظلمات بعضها فوق بعض

بر عارضش بدیدم سایه فکنده زلف   در خاطرم فتاد که خطش دمیده است

افشانده زلف مشکین اندر رخت نگاریست   گفتا که دامن شب بر ماه در کشیده

قالوا التحی وانکسفت شمسه   وما دروا عذر عذاریه
مرآة خدّیه جلاها الصبی   فلاح فیها عکس صدغیه

گر زنگ ازان عارض یار   که بر روی آب آذر انگیزی
که عنبر لبت را شود دانی   تا خوت ز نور یار انگیزی
گر نرگس مست را بخوانی   تا خفته فتنه را برانگیزی
که سنبل بخم ابروش   گر نقشه عاج عنبر انگیزی

و قراضة الشمس البدر فیهم   واعطانی من النعم المحاقا

وبین الصدغ والعذارین نورٌ   یعود بدارتیها انتشاقا

وحرف الآن تغرّ فی العشاق کاما   بها نقص تقاتیها دهاقا

وخضرة تنبت الاعذار فیه   کما غشیته من صدق الملاقا

در تعریف مجلس بزم

وکأن مجلسنا عقود تحسب   والراح حول بهاتیان تنغرف

تستهوی الاذان نغمة   وتهدی العقول عن المناظر الطرف

گوش بر بربط ار چوب اما شنید   ناله کی از ره زبان برخاستی

چنگ همچون قامت لیلی در و   بانگ مجنون بر زبان برخاسته

تا ز نی بر ای کیانی که دوشی با همه در مجلس   نغمه زهره مه ساقی قدح بر کف به بهر انوار

تا کردن ای لاجعه جیبش تر کنه   شتر ای بخز کی به قبای تو کنه

الشمس تطلع من أسرّة وجهه والبدر يطلع من خلال قبائه

ماهی را که از خجالت خفت است ، مهری را که از خجال ابر است آفتاش را همای حجاب ، ماهش را آسمان در است

رخشانی و جلوه هم رنگ لب یار که مه گلگون از دامن منفعل گردید شاه که از معنی اکرامش پنهد زاهران هم متبرک بر آن گردند

سواد الخال في شمس الضحى وتقسم الأهوال ومهى لناشق

فكأنه والكأس في يده قمر يقبّل عارض الشمس

تقارُ عليها من دم الصب نقطة ومن عبرات المستهام جوامع سعوده بخضب العقول كأنما لها عنه الباب الرجال ودائع

تحيّر دمع المزن في ورد خدها كما تحيّر في ورد الخدود المدامع

از جوهر قدح حبابه فهذا كالضحى الرائع من أسمائه نارية الوصف إلا أنها نار الخليل ولم تحرق

زان می که چون به جام فرو ریزد از صفا گویی در آب روشن خورشید ادراک

والراح شمس والثريا ثغره فالعجب شمس في الثريا تغرب

نار لهم . .

می ماهیست از آتش فروزنده خورشید است از آتش لاله

البدر يطلع من فرجة جبينه والشمس تغرب في شقائق خده ملك الجمال بأسره فكأنما حسن البرية كلها من عنده

عقولهم معقوده لو نالت شرابها بمحق العقار ذكرت صفاتها القديمة أو عادت ضرّ عن أناس باري العقار

لانت لهم حتى انتشوا فتمكنت فيهم فصاحت فيهم بالثار

اگر جرعه‌ای از کف ساقی که جمشید از کمال اوست و گر بوی از جرعه بخشی بر زمین زنی حیوان جان گیرد و دوران کام

چو جان قطره بهم رشته از خوشش حلقه‌های گره بر گره درج درها

ذوائب سود كالعناقيد أرسلت فمن أجلها منا النفوس ذوائب

كلما زدناك لحظاً زدتنا حسناً وطيبا

يزيدك وجهه حسناً إذا ما زدته نظرا

خدّه وخال الشقائق كأنما نقطت بحبات القلوب خدوده

چشم مستش را ز رخ یا دو دو در حادثه   ضد و حالش را ملاحت کاروانی در کاروان

نظر زهره و مریخ بهم ساقه اند   که همه روز بفلند دو همه رنگکار   که ز رزم نه شمشیر است و سلاح   که به زنم نه شمشیر بحر بوی دگر

نمّ عن غر الظباء لها نفاذ   و من نبو الالحاظ لها اجترام   و یوم الالحاظ تشبهها لیال   و یوم الیاس حادثها ابا

لدا كسى السهام اللدن فيه   اذا هز الهوى او دا انشار

چون دو رخ او از قرتی بغلانی بر   خورشید یا ذره نور قرتی چون در لب او از گهر لستی نهانی در   صد بره زر قیمت هر گهر شتر

شفتی رود دهن بخضر سنبل شمس تیغ بر   بر اتش حسن رشمی تیر یلیغ ضد نفی ثغر

قضیب البان علیه برر شمال حسن عرد س صبا

و فاتن الالحاظ والقه معتدل القامة والقهر

چشم تو بهر تیر غمزه   خون کرد دلم چه خواهی شرمن   از چشم تو بهانه کم دلدار   مرا از دلت بو العجب اسمی

و غزال کان فی شبهه   بهلال اوسه بر ظلمه   قال او قبلت الیوم فمه   فتعجب دار الرفت فمه

بچهره ماه منیرست وقامتش دا سرو   که آمده حسن دلدار چه قدر بای دلدار

ازرخ در نقش او شطرنج بازی کرده ام   را کمر از نقش سیاه بود دردی از جمال شاه و بود
ابرنس

اصم اغنه الف ولام ولم علیه خبام   و کلامه در هوی لما تحویه النظام

لم ینقص فی حسنه فله الجماله دائم   عینه الجمال جماله فله التحیه والسلام

آن نیم خفته چشمک در بر هم نهاده لب   چون نوشکفته نرگس و چون نیم کفته گل

علی خده ورد او عیناه نرجس   و صدغاه ریحانا ونی قمه سردا

تعریف زلف

خفه منابته رهین ساقطه   محلولة الالوان غریب ددیجور

مهش مشک سای دلکشم معروفی   دو نرگس لیلان کشی دو کل دانیش

یک حلقه کتاه ز زلفش بشکستم   زان حلقه مرا درا عیان دو کمر له

وادارت [illegible] طرته   اخلت منه دوائر حلقه

قسم ان جهان این سیم اندام دلارام   که از سر طره‌اش مشکین پنجه شست برخیزد

قابش را شرم [illegible] که چون مه شد شکفته   ای خصم کم کشتم که چون [illegible] برخیزد

ذی جهاد الربی علی مرتضیه   ومن ناظر الریاض خضره شارب

ومن نعم الانفصال قدر قامته   ومن حالک الحبر السواد الذوائب

ومن کل ما تهوی النفوس وتشتهی نصیب   وما فیه نصیب لعائب

کان غرته من تحت طرته   کف لموسی [illegible] درع داود

زلفش [illegible] جوهر که بر ذات   دانکه بحکم [illegible] جهان [illegible]

هندو [illegible] که در کمال [illegible]   هر [illegible]

در خرج علی المهای النجم [illegible]   [illegible] من شره المط

۱۱
الم [illegible]

گر که خطا [illegible] آن خورشید خم لبش بود   ما به اثش سحب زلف وان دل ما مهار

این [illegible] سیم فام ادای [illegible] عنبر   وان دگر ماله مرا بر زر ریخته زعفران

فلولا النور فی وجنتیه   وما [illegible] للشعر

لکنت اظن الهلال الحبیب   ولکنت اظن الحبیب القمر

[illegible] دارد از لب خوب [illegible]   نقش ز سیم [illegible] از رخسار نگار

در تعریف خط

اتم حسنک فی صدغین خطان   اولا یکون کتاب دون عنوان

کانما اللحظ فی عنوان عارضه   سطور کفر علی الواح ایمان

قمر کان لعارضیه کلیهما   مسک تساقط فوق ورد احمر

خطا است که بر عارض آن ماه دمیده است   یا دست فلک غالیه بر ماه کشیده است

یا ره گذر مور [illegible] است   یا [illegible] برمیده

از نهی خطی کشیده بر عارض تر   گمان بر دمکل اوست وای مولات

کان عارضه والشمس عارضه   أثار نهی برد فی صفحة العاج

وجد فی لطیم المسک ارجها   فمن راجعه من غیر منهاج

زیرک تیر کش چون غنچه بر رزد   که از عارض دیرم که در ریزد

ومهفهف لما تکت وجناته   حلی الملاحة طرزت بعذاره

کملت محاسن وجهه ولذا   اقتبس الهلال النور من انواره

زعم البنفسج انه کعذاره   حسنا فسلوا من قفاه لسانه

از غنچه جوشی از خط ادشمرد   بیرون کشیده طبع زبانش از قفا

در سینه اژدها حرقت نه سینه شود   روشن تراست ماه تو در سینه اژدها

وکان عقرب صدغه وقفت   لما دنا من نار وجنته

هر تر سیه رخسارش زلف را گرد ارش   بکو جوابش عمدا ارشت از غالیه اقبل

ومواه بین نیل قلب   کرمت الواد فی عارضیه

هست آن مرخطش چکیده در سیه ها   از بت [illegible] جوشیده دور مهتاب

کانما یبسم عن لولو   منضد او برد او اقاح

ای خند وکان کس [illegible] نقی   کر نقی دالم و کای در کهانی ساخته

در دهان تنگ او سیما کون دلال سراست   از لالی الکه باشد جای ریسمان

تبسم الشمس عن اقاح   والفرحی الغرعن صباح

وانجلی راح من رضاب   وراح من حسن خمر وراح

فی لالا غرته صباحی   ومن صهباء ریقته اصطباحی

هزار فتنه بر انگیخت نرگس خفته   نعوذ بالله اگر خوبه شود بیدار

وضاحة الشمس طلعته الحی   قتاله اللواحظ فتانة المقل

چشم او بر کرشمه آشنا   عمر در مستی گذشت که خنجر گذارد

در تغزل

شغافها کیف لا یکلو دفو ضیق   خزانة السحر فی القوقعة العلی

ازان قبل که شد حلاوت از لب   خیالی غرض دار شد لبا دلغا

کانما ریقها لدا الکرعیا   استغفر الله من اسمائی العلی

جمال یفضی الارض عنه جلالته   وفعل من البین اشتت ابیح

جلا وجهه واللیل فی غسق الدجی   فتاب عن الاصباح واللیل ادعج

ان چمن سرا گلسته چون گلی برا شسته   همچون بهشت ارایسته روی چو حرم بوستان

نازک لب دلکش دهان بر روی رخ در زیر ذقن   سنگین دل و سیمین بدن نوشین لب شیرین زبان

بر رخ لقا آوری از چشم سحر باملی   در زیر زینت ستری بر تن لباس از هر جان سرخ

رخسار چون گلزار او کرده روان بازار او   زلفش عنبر بار او بر گل گسته صنبر ان

دلها ز درد ...

تغزل

دلها ز دردی حرمش گریان رابرده غمش   از زلف ویم دو خمش رباه مشکین صولجان

گل رخسار او یک خال

دیده ها را زخواب خاریم

بضیاء تسری فی الظلام فتلتقی   نورا وتبدو فی النهار فتظلم

مطوقة بالورد الطیق طرفها   فی الحق فهو مع الهلال محکم

سلطان حسن او در جهان چون لشکر غزنه ام   در شان ملک سنجر زنگنه

روشن زهم بر سحرگاه عالی   رکبتوان ز رلف زره در بر قلعه

رانقة الحجیة والثنایات واضحة   کانها طیبة اخفی بها لعب

عجزاء ممکورة خمصانه قلق   عنها الوشاح وتم الجسم والقصب

زین الشباب والی اثارها اتلبث   فی الخشیة لو ازانها العب

تزیک لثة وجه غیر مفرقة   ملا لیس بها خال ولا ندب

تزداد للغصن ابتهاجا اذا انعطفت   وتحرج الغصن فيها حين ينعطب

لم يبار في شعرتها جوهر نفس   وفي اللثات وفي ابياتها شنب

كحلاء في برج صفراء في نعج   كأنها فضة قد مسها ذهب

والقرط في حرة الذفرى معلقه   تباعد الحبل منه فهو مضطرب

خريدة لو رآها الشمس ما طلعت   ولو رآها قضيب البان لم يتب

روی چون قاضی نکوکاران   زلف چون نامه سیه کاران   غمزه مانند ارزن بصر   دگهی گاه طبع بیماران

لعل او انجمن داشت خیره   چادرش بسته بر ازدواران   زیر دیم راز جمه لوما کرد   ماه طلعته زار محواران

بشمس ترهب في مجلس   لنه نهارها ذهبت ان تجالد ولا تعرف الضحى الحانها   اذا ما انكشاف نعش انقلا

وجهك زينة الانار حيثما   وصوتك متعة الاذان طيبها

دیدار تو رشک صنع آزر   رخسار تو رشک نقش مانی   با روی تو ثوره ما جنت   با زلف تو خار شاخ طوبی

کشفت ثم اذا

كشفت ثم اذا ابدت شعرها   في ليلة فارتت ليالي ارون

وان تقلبت قمر السما بوجهها   فارتي القمرين في وجه معا

ارسوت ... صح صحیح درید طلبا بها

وسمعه اذا غنتك طارت   عن القلب السكينة والاناه

وان لانت معاطفها لرقص   تضعف من الالوم لها الثبات

ورد لغه ترم رفت عنبر   حول الله حنين اولاكه

اثقه عشق دشمن ارکی   ما اسیه کمود جا درله

طبيبة ما الغفار فهي لا تنام النساء الى لطافة كالطبيب

الفتها القلوب لما رآها   صاغها الله من سواد القلوب

دلما عیشی ابو تاراهی   قبل السلام اتيتني

حسن مثالث بيرخها   بثغر الهم فاطمني

عدل لا صلاح ادماهم   فاصلحهن وافتدني

در تغزل

درزنم تو ساقی و بغنی   حول زبلبل جنگ و باغر

خورشید شو در دیره حاجبه   تا بیه از دو گنبد مرهر

طربت الی الصبوح مع الصباح   وشرب الراح دالغرر الملاح

دکان الشمع کالکافور شرا   ونار عنه نارنج وراح

فمرددت بشمعة ونار   وصبح دالصبوح مع الصباح

لهيب في لهيب في لهيب   وصبح في صباح في صباح

وعشق كلاد المدامع   لسلا ترى عینیها مانة النجم

در وصف گلها در چمن

گل اگر از لطف عهد تو عجب برد ارنگ — زهو بنفش قوس قزح بلکن مصطش حکمها

اغصان ورد زینت ایدی الندی — جیادها بمناطق وعقود

وتوشحت بمسارح ومارجت لعواهج — وتبرجت بخرود

وتبجحت بکواکب ودبرجت — بکواعب وتضرجت بخدود

از سبزه پر تیهو رنگار صفت شد — در لاله سم آهو شگرف سپرشد

اکناف زمین زان همه زردیه شکست — اطراف چمن زمن همه سجاده ارش

نسج الربیع لربها دیباجه — من جوهر الانوار والانوار بسر

ضحکت السماء بها وراد دموعها — فغدت تبسم عن نجوم سماء

فی حلة خضراء نمنم وشیها — حوک الربیع وحلة صفراء

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تأسیس ۱۳۰۲ هجری

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در گلها و ریاحین

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قدح گیر لحظه‌ای دنیا مگیر — که بخت [illegible] هر که دنیا گرفت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و اصلح مغز ادراک داعم لی حق امه ادراک آن الرموع الطلق معبود فاتنوف حلک فیه عشر ترش حال کس دنیا کی مرور

شقائق مع فضای نور کانها ضده در ته جها عود اصل شعر ادراک حق الحصول حسنها کو س عقیق [illegible] من انجم

سرش ابر جنه مصعفه [illegible] که شه [illegible] ان لاله رار [illegible]

نوال کل عیونها [illegible] تری کهف [illegible] ال الشراح هر در موج امر [illegible] [illegible] الاقی [illegible]

و انه طلع الشقایق فوق صرح کتمثال العقیق مع الزنوج الحبشی

[illegible] [illegible] دهر [illegible] فتحال [illegible] [illegible] [illegible]

صفحه [illegible] [illegible] رشته [illegible] حرکرده [illegible] [illegible] آینه [illegible] بیدر [illegible] [illegible]

[illegible] نبات الارض [illegible] الا [illegible] [illegible] [illegible] کان [illegible]

مع قضب الزبرجد [illegible] [illegible]

توقع [illegible] الله جهان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible] کرکس [illegible] خراب [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

صفت [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] کان الزجاج [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

در [illegible]

[illegible] [illegible] الربیع [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در وصف گرما

وهاجرة شمّرت اذیالها | توجّه المهر اعراض المجادب | ترى الشمس فيها [illegible] | [illegible] من الحق المذاب

بگرمگاه شب از [illegible] ماه و قت | خیال او چه کرده که لقمه ابر کاه | چنانکه بر لب [illegible] ز ترس حالش | [illegible]

چو لوره آتش او [illegible] | [illegible]

وهاجرة تنور الوجه کانها | اذا العجت [illegible] | [illegible] | [illegible]

در تعریف ابر

کان الرباب دوین السحاب | نعام تعلق بالارجل

هوا از ابر بپوشید جوشن و چنگال | ز عکس خویش کمال گرد مهر زرش نار

الاح [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

اذا ما [illegible] | [illegible]

چو برق [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

کانما [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

کانما البرق [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | کانما [illegible] | [illegible]

برق [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

چنان [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

وابرق [illegible] | کانه [illegible] | کانه [illegible] | [illegible]

در تعریف مرغزار و باران

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

بره لعل رحمت شبنم بر لب کشت برباد / ای از شرط مهر تو جهان [illegible] کشت های لولو لالا

اشک از شرم آن [illegible] / لولو [illegible]

در تعریف باران در مدح ممدوح

چو ابر دید که از کاخ شه [illegible] / برگ [illegible] فرو [illegible] / [illegible] / [illegible] مولد [illegible]

اشهد ان لا امیر اضحی [illegible] الغیث [illegible] / [illegible] الطرق [illegible] / [illegible] الموکب [illegible]

بکه ماه [illegible] / [illegible] برکه [illegible]

و [illegible] / [illegible] المامور / [illegible] الارض [illegible] / [illegible] البحر

فی [illegible] / [illegible] منثور

و [illegible] الارض [illegible]

در توصیف خانه

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

سر [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] کرده [illegible] / [illegible]

در وصف حریف

[illegible] الحریف [illegible] / قطع الغیم [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

در تعریف میوه

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

ترنج است چون زرد رخسار امرد که بر خال به شهوت برادر کشی [illegible] مرخشه زر [illegible] طلبش

در سیب عقیقی گر ز الماس هزار صفت [illegible] معشوق شده آنچه چون شد پیدا [illegible] که [illegible] گشته [illegible]

به سیب نقطهای سیمین که پیداش کو ز رود لاله همی دام ساخته

ولقد حسنت [illegible] كأن الصفرا [illegible] كأن الهوى [illegible] معشوق الام [illegible]

سیب سیمین چو گوی بلور یا چو نقره شسته بر جواهر حسن کشی زرد چهر [illegible] طبع طرب دلیل محزون است

شاخ امرود [illegible] دسته دگر [illegible] نار از نار دانه زاده جدا چون عقیق [illegible]

ترنج

جسم اللجين [illegible] ذهب [illegible] فيه [illegible] [illegible] محبوب

ترنج آن [illegible] عنبر [illegible] چو بسته [illegible] کافور در دینار [illegible] معجر

رنج [illegible] ترنج [illegible] چو [illegible] [illegible]

کان از جهان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

نارنج [illegible]

نارنج خود [illegible] [illegible] طلا [illegible] آنکه [illegible] گلاب [illegible] [illegible]

رنگش [illegible] آورده بهار [illegible]

انظر الى الشجر النارنج مشتبها [illegible] فيه كرات [illegible]

والشجار النارنج [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

دشت [illegible] محروم [illegible] که [illegible] خاموش [illegible]

[illegible] درهم شکسته [illegible]

نارنگ [illegible]

در [illegible] کشته [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

وصف زمستان

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

گر آسمان را ابر پوشیده باک نیست   گر آب چشم ابر ریزش جوان آن   با چشم ابر ریزش سر ابر زرنگار نهاد   میغ زرین قره الالاس فرداران

نظر افسوس رنجها محفظ   مریض مرغ زن خلقه نشتر   سوال فوق عظیم و ابر یا   کعبتین بهر نگاه ج بر

خدا مرا از خروش ابر هجو   با چمن زخفه کار در جراحت   ای عجب نیست این که از الوان گل   لشکر کار گلها چو برملا است

سلطان دین ملک صدر صدر جهانی   بکر چهره صدر دین جمال جهان بخت   در خفیه کرده شهر جهان زینغ   حسن الکبرا عمو باعو ر

نقش بابت اگر بیند خانه باری   عیش همه ره باد در لسان تیر مال است

نشر السحاب علیهم السماء درا هلا   ولی الجبال من الجواهر عقبا   والری بارد ذهب کانها   الغاس من شوق الجمال ناحل

ز روی مهر کینه بار نشسته زن نفیه   حرمه قامت برون حامه بکتاب

فاذرت علیها شهبا الدراهم   دو لمت من الالفاق عنبرها   اذا فاقها الشمس خلعت بسجلاد   معادن بشهب ازل لعذار

زمین معصفر است دارایم گهر   درخت خفته کاف در سبک در عزال   فلک از هش همی ولم در منی الناس   رعا لک تکش لم ورد آب

تمامه ای ملکات شاخ ار کش   عروانها اعتبرت خاک بر سر نو

شابح لیقظ ام السجای بسیاب ام دا حصی الصافور ظفر لیغرلم   صکنت بیه الالاص لقفار کانها   من کل ناحیه شعر لمحک

شرب مفارقها جبین شتها   طرا مجبهی المشتد بمک   ادوح ججر الجندول الموصیت   کالد رفتفض الزبرجد للبلک

لیس الشیح بها عیالکا   کانها بحبانسهما سوداد   سواد شب رقت صبح ازین   همی کشت ازماس رنگکار

زنج کشته شهر ها بحو بها   ملتقها بر سر سکنی بر آب

لب کاریز پر طلا است   درون حوض پر نقره   شکم ریو پر شیم است   دشت کوه پر در

لبس الشهاب من الجلید معقودا   دکل الزبان من الزهر بردا   دادار میت قصیدی کالشهاب الیوم   ها دت الملک بی العضن عقودا

وترى طيور المارح ارجابها   تحت رحم انهار والتقودا   یا صاحب العودی لا تهملها   حرک ان عودا وجرى عودا

همی قحقه زدازی جوان باغ کار   همی قهقهه شادز آن فرد و زهای آن   همی دمیدی از چشم ابر جوان الماس   همی دارد از جمال آن جوان لو آن

کان الارض روضه علیه   کف صوانع مرهات   ولا عط الرأل الشمس آمنی   مرت نقط علیه مرهبات

مروس الحمی ان مرت علیها   سوری صحتی مترادفات   کانا منها تها بشاب فها   اساود لمی تامرات

دم الزهره ر مقرور   عشه نوت لصفها مرادور   کانما حشو جوه ابر   دار ضه خرشه جوار بر

دشمه خرة خدراها   لیس لها من صنیعها باهاور

امر بهی زخمه کاو در نشید یاد داد درهم عود روی بوشه امان
که زشته آکه اگر به سته گشت چشم جهان داده دیدنی اوردن ایران

شاه ملک انجم هی کردار ملک دار بر جا ملک عروس ال گلستان
از رفت ز بصاره چنین کوهسار زنج پر از کنار نشد ایزان

رزدن جو سی چو صحن سماهی نهاد ما کوزه نبات روی پر نور دایه
روشن روی آن چمن تر نغمه خلک یا محور لعل بر عماره الکان

هم زاغ زارگون غبار صعبت آن هم شاخ زار ار شکسته اطلال
گشته اگر زشت بر ما چشمها سر عالی بسوی ابر زان امه اشکال

حس کرم دل توزه نار و مفرح کز باغ و راغ داده کافور زار کان

صفت آتش

حمراء ساطعة النور شعاع تری فکل شرارة کطراف نار لها ضرمة کرمیة تاریخها ارش علی الاکناف

تعیک والالای ابعد زرد بوعدة نهر الاله تنشئت ببلد عشر البطر اما بها کهانة اسم البشری ادعای لاطراف

واد الصعقة النعامة صنافها حمل الهبية لها تابع الالاف مقتنة بطرها وجرد رها تعنیک لمشاه والمعطاف

زهراء ربکم ع العوا صحو جمرها وتعز الاهرة الاعطاف طعنة بالطبع اطفاء لها زهی ونور الحق لیس لها ف

تصلی الوقود ولاخمود لها جری بالیم صوب الوابل العراف ثبتت بعالیة العراق ونورها یغشی منازل بانی دراف

ابوالفرج

کهربای کو چو دارش سوی روشن چو جان عکس او خیر زان چرخ او چهر شان
ور دلگشی شیند عید او بسیار حریع متصل ربق دم ها زر ماس شرر آن

اشرار او بعد بر شیشه زرین چهل ور شانی او بعد زداره شامی جو جان
کاه چنبری جواهر در تری لوای چو بحر بحر بجای ده بکار رواز ابنای شقان

زوی او داده زمی زار گشوده پر زر چرخ او کرده سوار او را شعله طیلسان
کاه چین لاله گون بر داد او چو دانه کاه چون لاله گرچه سر خود چهر او شبه دکان

که گرد و کهربا او و زرین چمن آن آید که طرز و ناسره او بر سوی چمن خرامان
عکس او در دو چشم جو کمالات شرر نور او درآمد که نه جواهر زرد

که نیامیخته شهابی وجیم او چو گوهرها که چو ابر این شتاب وادی او چمن زعفران
داده شکی او بر او رخ آنکه او جمله عقیق زغ گرد کوه بسته کرد دعیبان

چهره اجمن جهت و حالات او چمن ایمان کرنه او چمن کان لیره دار ارد چمن گلستان
شخص او سیاب لرزه جیم او در تیغ ساق او در آن کها زرد ارد آن اشکوه سمانی

فهم لکیم الفراق تنعه نارک زالفراق 2 الطبه
الود قه صار تحت جمرها شهر الصحال انکحلی بالرهر

ورق ای کوهر عنوانی نسک او ای تره روان الله برترین جلوانه ما اشکیده ما
خود اندیشه برزار عکس شیشش رنگ را شعه ترش بعنبر ارد و ده درش ز کوهرار ار آن

قهر کردند قطع ادا او اسلاد مرکز بود لیکن بالکوه ادعاه ماهر را منطر
نه بهر عدد کراد از ادر بعش کی داد درکهکشان بر سر بید و سعد بعار احلام آن مستر

بیا ساقی طمع خوش کامل نار ما
جوهر کار مرصع نور خویش چمن جوهر

كأنما النار والرماد معاً — دخول ماء في طلاء محجب / وجنة عذراء تهاجل — فاسرت تحت عنبر أشهب

صفت منقل آتش

كأن على النار رنجية — تفوح بوالعمها المصفرا / ودار ربيع الطبق المنفض — دلالي غب الحجر [illegible]

يحكمه بيض الورد — فيجعله ذهبا احمرا

کوره که زر گریست [illegible] — [illegible] که بیضه [illegible] — که [illegible] — که [illegible] گلدان زر

[illegible] پنجره و زر [illegible] — [illegible] — در [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] پنجره [illegible]

[illegible] — مع [illegible] الرياح [illegible]

کال [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

فعلو [illegible] — [illegible] — کان [illegible] — [illegible] السماء [illegible]

اگر [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]

در تعریف باغ

[illegible] — [illegible] — کان [illegible] — [illegible]

کان [illegible] — [illegible] — کان [illegible] — [illegible]

ومن تحتها الانهار تجری میاهها [illegible] فکانما فضة [illegible] كان [illegible] تراب [illegible]

[illegible] [illegible] بهار [illegible] چمنها [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

كانما [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] الشمس [illegible] [illegible] [illegible]

لا [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در تعریف صبح

وقد دفع الفجر الظلام كانه [illegible]

زاغ شب از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در تعریف [illegible]

در تعریف آفتاب

الشمس من مشرقها قد برزت مشرقة لیس لها حاجب
كانها بوتقة احمیت یجول فیها ذهب ذائب

شاه [illegible] [illegible] سر

[illegible] [illegible] [illegible]

ماه اگر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در تعریف بهار

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

در تعریف بهار

[illegible] للارض من قریب [illegible] [illegible] [illegible]

وفرحة الادیب بالادیب [illegible] [illegible] [illegible]

والشمس ذات شارق مجرب [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

در آن فرخنده جشن که از ابر · گل از نسترن دمیده از خار
گرد ملکان تیر و کس قدح · غرقه در شراب خسروی گلنار

ابر در چمن حمل نثار صدف · لاله بر کوه جام عقار
صحن بستان ز رنگ لاله ز ابر · همه بر اوج چرخ ناله زار

طوطیان چمن یکی حسن · لعل و لولو گرفته در منقار

تطوقت الاشجار زينا وحليها · جداول ادنان بكل الاماكنا
غصون كقامات الغوان دوائها · طيور تغنت كالقيان تزورها

ثم تبسم سود حسانا كانها · ضفدع الغواني تعلق العراليا
فال ترى في الليل النجم تابها · نجم حد في ضمنهن لياليا

عذرت حبنا من الحياض كانهم · من اللؤلؤ حركات تصول لاذوائبا

صفت ابر و باران

ان من الغيم هرقات مدامعه · كانه عاشق تطوى به الفكر
رحت رياح الصبا فطفق هام صما · جرى الدمع الطل منتشر

قطره‌ها بین که از ابر نیسان میچکد · چون گهر در کام لبنان میچکد
از قیامت بین که از ابر نجم · از فلک بر صحن بستان میچکد

اشک چشم ابر بر خار گل · همچو خوی بر روی خوبان میچکد
ژاله بر اندام لاله گوئیا · قطره بر جوشنه خون میچکد

فضة الانهار ذهبية ازهاره · دريه انواره
متنبع عذراته متبرع نفحاته · متارج اسحاره

والارض الحق

والماء فضي القميص كانه · متنفس والارجوان شعاره
والسرو مثل القميص كانه · قد اعتلم لشعه ازراره

ترنمت عجم الطيور كانها · شرب العقار ترنمت ادواره

دشت از حریر سبز بوشیده حله · پر عنبر از نسیمش در شکل ایوان
مثال قصر ... هرجا بار · لعل خوشتر ... ارغوان

از لاله کوه گشته رازش لعل بشتری · در خیمه رانی گشته ز ابر رعنا
از بس نقشه جان کمر ... چهار · در بس بکوه جان ... لیلا

کان الرياض وانهارها · بعضها انهار النفس
طوابس تكلم الارض · ارام قمص الاوس

بر زمین از ابر لولوار ریزش بار · فرشهای حلقه‌اش برنهال ابرهم
در دشمنیا ار نهال ... ابرهم · لعل وسه ارد ... ارغوان ابرهم

گلستان از بس ... ریز · لعل ... در گلهای آهن
تر الشجر ... العمر ... منقوشه · کمال الارض ... معوذه

چون گل گشته مهر مینا · کلی خو ... رشته
رنگی لعل شاخ گل ... · بلبل ... و ... خورشن

دری الطلاوه سقعها · ان را کمنی ... راک
و ... الاقاح یومنی · انه ... عش ... باک

گک الطلاوه ما تها عجلا · قصوه مشتر عبره ابکی
... غرطه ... · احباه ام ... باک

ام قلبی بعد ... · او من ... داک

صفت گل زرد

کأنها کف شادان عنبر / لطّخ بالزعفران صفحتها

درین گلی دینارهای بی سکه است / چو سکه گل زرد [illegible] / ز بهر مرتبه خلعتها دهد سپهر / بنام خسرو [illegible]

کأنها وجنة الحبیب وقد / نقطها عاشق بدینار

در تعریف گل [illegible]

در باغ که گل [illegible] / [illegible] / چون چشم عاشق غمخوار [illegible] / ز چهره [illegible]

الطراز الورد فی قضبانها طلعت / کوجنتی عاشق صب معشوق

آن گل [illegible] / با رخ زرد [illegible] سر برار خجل آمده

در وصف لاله

جام تکون من عقیق احمر / ملئت قرارته بمسک اذفر / خرط الربیع مثاله فاقامه / بین الریاض علی قضیب اخضر

ای لاله نعمان [illegible] / و آن قطره [illegible] / [illegible] / [illegible]

گمان برا [illegible] / تلال [illegible]

در تعریف شقایق

در تعریف شقایق

شقائق الحقول تحسب انها / قدح العقیق تصب فیه الغالیه

چو چشم کبک [illegible] دل / چو طوق فاخته [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

در تعریف نرگس

کأن عیون النرجس الغض اعین / [illegible] ثوب [illegible]

نرگس [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] النرجس

[illegible] / [illegible] / نرگس [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

در تعریف گلنار

وجلنار مشرق علی اعالی شجره / کأن فی فروعها احمره واصفره / قراضة من ذهب فی خرق معصفره

در تعریف نرگس

دکان سوقها لبانه فضه — دکان زجاجها عیون تطر

بوی شراز در نرگس ادراک می آید — که همو رشش سرتاپا ضعفا دارد — ده زبان اگر نرگس بسحر رهبا داد — جا بجا هم که الان

صفت نرگس

زرع نوادست نرگس سخن که گلش نوشته بر درت است — همچو مستان معبودی شراب خراب — تا جهان سحر تازه بدید طرب

عمره عشر دل لیا — ثم مضی بالاقه

دهیا سمی النقص ضرخیه — یجمه قرص الحب مناعیا — نرخ حکى العیار سبر قضه — لحظها تمقاه یقظان لها

بانیم که وگه که گفت — گفت اگر نرگس وزیر تسخیر ما — مرمرا بین که من چو دیدم — حوالی می کشی حور از تو

از آب تر تازه کاله عجب دار — کو بالکبود بی ندر لیدام بهی

صفت بنفشه

خصم نرگس گشته نرگس زدی از آن سلو دشم — هاش گل شد بنفشه که ثبت از آن دا الوده

زرق البنفسج فی حلل زرقه — مخضره کشوارب الفتیان

تشبیه نرگس

در تعریف نیلوفر

ولازوردیه تزهو بزرقتها — بین الریاض علی حمر الیواقیت — کانها فوق قامات ضعفن بها — اوائل النار فی اطراف کبریت

بنفشه همت اوراقه فملکت — دمعا تمازج کحلا ثم ثبتت

برگ بنفشه هوای من فر شو کبود — ز دست تیر حواره سربار ازهری

نیلوفر از آب سر بر اورد و مهو — مکحال کبود ولیه رالهرو — چین نیکری کمر نیلوفر چشه بو — زو برکف وکف بنفشه داشت کبود

ونیلوفر احمر البراقع نوره — کلمعش شعاع فیها الدر نثیر — ضم خضره فی صفره فی معصفر — تفوح علیها منه نکهه عنبر

کاسات شرب فی العود مائلة — من السنه عنهن الیواقع خضر

بدر صیوان حور دولاب نیلوفر — چو باز کوهی چشم از تیر خطر — چه در همه زرد ودرج کبود زغم — فرو ... گوش در چشم کبود باب

ونیلوفر صافیه الراح — وعانقه المد رصعوا ورقا — تخال اطرافه فی الغدیر — کالسنه النار حمرا ورقا

صفت ادریون

کان ادریونها — من مس ملک العقب — خفته ملک جوالها سرادق من ذهب

ل ل غالیه دان زمیه ادریون — ل ل غالیه ها همه میان غالیه دان

فلاح في الروض اذ لون مبتسما — كالتبر شيبت بمسك فيه منثور

كانه وشعاع الشمس يضحكه — خيلان خد معشوق القلب مهجور

صفت گل سرخ

شکفت باز چمن بود دگل که چون لعل تر امرود — شکفت آگشته گر ام دم مشکین حال باشد

وفاح نسيم الريح وهي عليلة — بنشر الخزامى ترضع الغيث غاديا

آتش حور شهر آب نافه نسیم نوخته — قمت ادران ... عیش بهم ... بهار

گشت ز مهبوب باد خاک سیه عنبر نوشی — گشت ز نیسان ابر دهر خزف شهوار

نرگس بر سر گرفت طشت زر از زر خوشی — نار دگلبن گشاد نشتر از نوک خار

شاخ زجی ساخ خیمه ز رنفت زد — شاخ که از ابر رخت برگ تمام از شمار

سرو ز بالای خویش پنجه شیران نمود — لاله که از ابر ساخت نیزه خونین گذار

یاسمن تازه داشت مجمره عود سوز — غنچه چو از ابر ساخت ترکش کوزه گذار

صفت ضیمران

از خاک برانگیخته لعل و زمرد — باد در آمیخته مشک در تفنّم

کان نسیم

كان نسيم المسك ريا نباته — اذا هبت ريح به تيقنها — اذا لعبت فيه الرياح حسبتها — عذارا تمايس اكتاف المعلقا

وكأن ورد ... زهر ادار — من الانوار زفرف الجى

رنگ گل سرخ ورای نرگس — در بر ... گرفته — رنگ ... لاله را کوه — در جامه معصفر گرفته است

بار دیگر شاه عنبر اوری — ... اراهر ... دل ... — گردی تیره دوش گرفته است

الريح قد هبت بارواح البهى — تعفن الريحان ... الحيات

گو برادر ... ریحان گشت آتش طرفه گیت — طرفه گر ریحان همی آتش فرد ... بار

ز ... کف موسی چمن ... جلال دم عیسی ز — ز خاک چمن ... شد ... همرا ...

شمس محجبه ... بتجنيح — دعما ... روض زخرف

كان هبوب الريح ... خبنا ... — عباب جرى من العين في دعة

صفت نسیم

گهر ... صبا — ز گوش ... جو ... شجر — بنفشه ... لاله ... نهد — جو ... لاله ... گه

جو گل بخشد ... — زه ... عشق ... — جواهر ... — ... گستر

سحاب گوهر در منظر گلبن شمال کرد عنبر مشک بر چمن دهان لاله پر لؤلؤ همی کرد ابر گوهرکن رخ لاله رنگ کرد گل خوارزمی

زبان از بهاران همی فشاند در کلوی برگ لاله همی لؤلؤ چکان

وغنت الطير بعد عجمتها واستوفت الخمر حولها كملا

واكتست الارض من زخارفها وشي ثياب تنالها حللا

صفت او

در طره دو دیبای نافه در جیب خزانهای گوهر هر دو ز ترنجش مرقع اوراد بیچاره دل غمگنان تا بر

[illegible] ای شب جهان [illegible]

بر شاخ گل ز غنچه انوار راب [illegible] زنجیر

هزار نافه به هر لعبه گشاده صبا هزار عقده به هر منزلی گشته سحاب

[illegible] و [illegible] عزالیها والطیر فی الغصون تنادی

که لاله [illegible] که نرگس [illegible] [illegible]

که [illegible] که [illegible] [illegible]

[illegible]

در وصف مرغان

وغردت خطباء الطير ساجعة على منابر من ملد من الآس

بر سر گل هزار دستان [illegible] در گلو فاخته [illegible]

لنگ [illegible] سلسله [illegible]

[illegible] [illegible]

ور دو تیر [illegible] سرده قلم [illegible] [illegible] طالب [illegible]

والطير مثل الفصحاء [illegible] [illegible] الورق [illegible]

قمری [illegible] بلبل [illegible] در [illegible]

بر دم طاوس [illegible] [illegible] دیده [illegible]

صفت طاوس

[illegible] [illegible] [illegible]

نادیه لکان تفهم منطقی الیعطع اجابة لیه [illegible]   یارا فادی السار ولابا للحسن روض الجمال [illegible]

اغنیت [illegible] الطیور [illegible]   لما [illegible] تحت لواه

ادمیة [illegible] تبهر   اروضة [illegible] الزهر   ام [illegible]   [illegible] عطفه [illegible]

له حلة [illegible] رقمها   واد [illegible] قشر   کانو [illegible] السحب [illegible]   فکیف [illegible]

[illegible] صفت [illegible]   فلال [illegible] جوهر   [illegible] الامس [illegible] اذا   برادیها [illegible]

کان [illegible]   [illegible] تحفر وتظهر   [illegible] الجلی [illegible] طرف   [illegible]

یحف [illegible] مرزد   و[illegible] منه [illegible] معفر   وفی [illegible] منهم   ودون [illegible] علاه [illegible]

[illegible] ولکن   لها جنة [illegible] منظر   تبارک [illegible]   [illegible]

صفت حوض و آبگیر

واذا الصبت [illegible]   حسبت [illegible] ذائب [illegible]   [illegible] عالیهی   [illegible]

آب جاری باشد در حوض او   مسجد [illegible]

[illegible]   [illegible]   واذا [illegible]   [illegible]

کمال [illegible]

[illegible] قطا [illegible]   یکرت [illegible] قطم [illegible]   وتحسبه جام [illegible]   [illegible] صارم [illegible]

کان الشمال علی وجهه   [illegible]   صفیحة [illegible]   علی [illegible] المغرم

اذا [illegible] فوقه   [illegible] حبب   الزرد المحکم

ان آب [illegible]   [illegible] قطره آب [illegible]   [illegible] که [illegible] ازوه   [illegible]

در تعریف خزان

خزون [illegible]   [illegible] که [illegible]   [illegible] که [illegible]

اما [illegible]   واکرم [illegible]   کان الارض [illegible]   [illegible] الصفات

[illegible]   عبیر [illegible]   [illegible]   [illegible]

کان [illegible] الاوراق فیها   [illegible]   حسبت [illegible] فیها [illegible]   [illegible]

اذا درج [illegible] فیها [illegible]   حبابا [illegible] مفضضات

خزان [illegible]   [illegible]   گل [illegible] رنگ   [illegible]

کشیده بر شاخ میوه [illegible]   رسیده [illegible]   [illegible] در شاخ [illegible] زرد   [illegible] شاخ [illegible]

اشرب علی طیب الزمان فقد حدا بالصیف من ابرد الزمان حادی و اشمنا بالبهار ورد نسیمه فارتاحت الارواح والاجساد

واذاک بالازهار اقرام الحیا والارض للامطار فی الاعداد

در تعریف آب و هوا

در ارضها مسک سحیق شق برد اللیل ناره

خاکش همه خاک آن جنانست آبش همه آب لاله زارست

هوائها کایام الهوی لایغیره نسیم کلحظ الغانیات علیل

وارض حصاها لولو و ترابها تضوع مسکا والمیاه شمول

و هواؤها ارج النسیم و تربها مسک کما داه العذار اذفر

[illegible]

قال الامیر خسرو غضنفر الدوله [illegible]

اری کل ذی لب بهم متأدبا واک عالی [illegible] ذی ادب

و ما کرام اکرموا فی حبسهم مع علمهم فیمن اتی استطب

در مرثیت روزگار و شوکة دولان

ويك لها من صروف الليالي   انها تترك العزيز ذليلا

ايها الشامت المعير بالدهر اانت المبرأ الموفور   ام لديك العهد الوثيق من الايام بل انت جاهل مغرور

من رأيت المنون اخلدن ام من ذا عليه من ان يضام خفير   ام كسرى كسرى الملوك انوشروان ام اين قبله سابور

وبنو الاصفر الكرام ملوك الروم لم يبق منهم مذكور   ثم صاروا كأنهم ورق جف فألوت به الصبا والدبور

هو الموت فاخشى حلالك ذكره

ولم يبق الا الله باقي الذكر

ابن العميد صاحب اكثيره شعرش

ابیات که

گرهای

وصن الدنيا الاکی قبلها رجعوا عنها وصوا ان   زرتها کلا مرثوا وخلفها لقوم بعد

صاحب ابن عباد بعد از و هر خانه اش که گفت کی بود بر گفت

اعجب بصرف الزمان معتبرا فهذه الدار من معاهدها   مهدي بها والملوك راغبة من قطع النفوس من جوانبها

تشبه لفت وحشة لكنها   ما اوحش الدار بعد صاحبها

ابو الفضل بدیع همدانی

المال اذا طال کثه خشنه و اذا کثر قنه خلد قنه و تضیف که لکن یصبح فی رحم

اذا طال ثوابه و یتشقی طیه لوانی محله وله فی التمر به الموت خطب در علم

حتی اذا دس خشن حتی لان و الدنیا نکرت حتی صار الموت احلی خطوبها

و جنبت حتی صار صغر ذنوبها فلتنظر منه ای تری الله محنه ولتنظر لیسره ای تری الله حیره

این اشعار منسوب است بکفهات عسکری در منوکل معول

در ضربت ال صحاب لعله با در حفظه

با قوا علی الاجبال تحرسهم غلب الرجال فما اغنتهم القلل و استنزلوا بعد عز من معاقلهم فاودعوا حفرا یا بئس ما نزلوا

نادا هم صارخ من بعد ما قبروا این الاسره و التیجان و الحلل این الوجوه التی کانت محجبه من دونها تضرب الاستار و الکلل

فافصح القبر عنهم حین سائلهم تلک الوجوه علیها الدود یقتتل قد طال ما اکلوا دهرا و ما شربوا فاصبحوا بعد طول الاکل قد اکلوا

علی تمامی

یا طالب الدنیا الدنیه انها شرک الردی و قراره الاکدار دار متی ما اضحکت فی یومها ابکت غدا تبا لها من دار

و بطلوع الاسلام

و تکلف الایام ضد طباعها متطلب فی الماء جذوه نار و اذا طلبت المستحیل فانما تبنی الرجاء علی شفیر هار

و اذا انحجاب الدهر دهر الوالی

طرا فلا تعجب عاده

الی القطب

اذا شئت ان تحیی سعیدا فلا تکن علی حاله الا رضیت بدونها و من طلب الاعلی من العیش لم یزل حزینا علی الدنیا رهین غبونها

در وقتی که متوکل این رباعیات در شور کرد اشخاص التماس قلم و کاغذ کرد

و این ابیات گفت

ای السماء فمن یهدی الیهم کانه ما رایت الغنی فی النعم لا تکن عن دهرنا اذا دول و ما شعلک قوم الی قوم

خیا عم مهلا و اتکه فی لنبوه

تنور خال الدهر جم نوائبه

این الامیر بافعل بالسریر و این الحاجب و الوزیر

یا من لدلعب الزمان بهم طورا بحکمهم و طورا یمنع این الذین حتی کانهم بکر منزلا لکان الزمان البهم یقع

فيهم علمنا ويوم لنا ويوم تساء ويوم نسر

وان قاه لم يرتج لقولها وان حسام لم يصبه قول وان بدل لم يشبه محادة ان شعاب لم نحنه افول

لا تحسبن سرورا دائما ابدا من سره زمن ساءته ازمان

ان الزمان تابع للازل تبع النتيجة للاخس الارذل

لا لك الله دنيا ما فتيتها ليست تفرغه من القراط دنيا ما تب عاد الدهر لا رابطه وما [illegible]

زمان فرعوه للفضول يسود كل ذي حمق جهول فان اجبتهم فيه ارتشاعا فكونوا غافلين بلا عقول

ابا قتيرد ما يهب الدهر فياليت دهركان يكد

دعهر كان ما من اين نزل والكان لو ان لا ان

زمانك يا تميم تقصر سواران فقصب او نزحى

ولا تعتز بالدهر صرفا فانه يجب بلا معنى وقت بلا سبب

لا در در ذي ادم ملك زما لاله زهر والااسى الى الملك

عجبا لعهم محبوبا برايهم وان لعقلهم لضعف صدوا ومن تصيبهم براتهم وبوا العرام [illegible]

فالعمر عمرك ها بك مسره اولا فطول العمر طول عنا

ان ان الناس من اما لهم فوما كره ومن ود اهلها المنيه تقضى

فقال زهرة اين تمكن النار زرحه يبد فقال ركوك ان حاكى ... جود رب صيول العمر ... [illegible]

فرشته الى كرام الاخلاق لنهو رش ارروس شغال ... ولاد

تعود الالف فوكرها لنه يزرق ... الغراق الا البهر ... فالملهه ... العراق

ملا بستن حق او بلا حق هم يزال زبعا اوبرل ضعفا

تابع اهه ... داك ارقى لم الشهرو وكراى ...

كار دنيا ... شود ... هر ... كر ... اكريد

لكل اشرى الى وصر ... فما حر ... تعام ... قبض ... كه ...

كل نعيم الى نفاد كل قريب الى بعاد كل بهوب الى ركود كل زواج الى ... وكل ... الى زوال

وكل كون الى فساد

اگر ملک تو حال [illegible] پیوسته [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] جهان [illegible] کرد [illegible] والسلام

الدهر [illegible] احواله [illegible] [illegible] و اسرار

[illegible] الدهر

[illegible]

[illegible]

[illegible] الاصول [illegible]

[illegible] الزوال

ان [illegible] [illegible]

فانظر [illegible] الا الآخر

[illegible]

لا تنبهوا الدهر فانی [illegible] الدهر

قال [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

المنیه [illegible] عن الله [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

این الاکاسره الجبابره الاولی کنزوا الکنوز فما بقین ولا بقوا

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

الدهر غالب ومولع بزوال الرغائب

از جور تو دل خلاص خواهد گشت   مقرون همه ساله محنت ...

کستی ... عدم ... فلک   در ... کمال ثبات ...

الدنیا دار المکافاة ودیر المکافات ومقسم القبض والبسط ومصنع الخیر والشر

اذا نفقة لهم لقضا فهلک یحسن ادعها

رایت الدهر یلعب کل نذل   ویقصد کل حر بالنهال

هل ... اسمک لعبیر   قال الدهر دهر بی روانی

الحمزه اذا قال الحد

لا الزمان ... ...

ان الدهر ... طول ...   لا ... ولکن ... الناس

... کردی مکرر ... ...

وذلک لیس الله ... ثم ازال المحال   ... الفلک ... ... فرصه ترصه

یعقب کل نزول رقال

الا ان صرف الدهر فیه عوائق

وان لواحج دهره لبوائق

... ...

عمر بها عسر ونقضها خسر وامرها مر وشرها غمر وقفه قبالها الملامة ضعیف وتمایه ضعیف

او زایه طیف

وخطر مع الدهر اذا خطر   واجر مع الدهر کما یجری

قال رحمه الله

ان الیالی ... للانام ... للامال

الا ان دنیاک مثل الودیعة   جمیع ... ... الاسراب ... تقعیه

وان تملک ... ... الدهر ... ... الدهر

ذهب الذین یعاش فی اکنافهم   وبقی الذین هم الغراب المنزل

والدهر ... ...   ولا ... الا ... ...

درکار جهان ... ...   هر روز ... محکم تر

هر امروز تو ... ...

فیچ الدهر ... ...

اذا ... ...

وایام الهموم مقصصات   وایام السرور ... ...

... ...

... ...

با لکلک ناهید زن در رباب / بشنو بگوی زهره را [illegible] / کز خون دهر کشیم در کباب / دنیا بمرگ ما و دیار ما خراب

بئس الخصم الزمان و بئس الشفیع المحال

حوادث زمانه هست جز آنکه [illegible] / حوادث زمانه [illegible] / [illegible] در عالم / [illegible] در عالم

قال امیر المؤمنین علی ابن ابیطالب سلام الله علیه ارواحنا له الفداء

الدنیا کحیة لین مسها قاتل سمها یحذرها العاقل و یهوی الیها الجاهل

أف لها الدهر والارباب والادب

دهر ه شیمته الدنیا [illegible] / فمن مضی اولهم من سار الادهم

رشیدی

الدنیا غرور حائل و ظل زائل و ضمور زائل و سناد مائل [illegible]

روح مشرعها یونق منظرها یوبق مخبرها

زمین تیره که در وی نهفته است در گذر / زمین سبزه های خیز را هم ادرکیا

اگر این روزگار آتش است / و گر آتش است آتش کش آب

امیر معزی

ارباب داد بار [illegible]

از بایه داد این اول خالی اثر انار / در حلقه تخمش حلال خالی [illegible] / خطوط کشید او بر ابرار [illegible] / [illegible]

رباعی

زین عمر شتاب چون ولال بی زوال / دنیا [illegible] / و شتر [illegible] / [illegible]

گر تو لطف عمر بود تجربه حاصل کنی

بیشتر از آن نبود تجربه روزگار

خاقانی

چون مهره روی تخت کردیم همه / گاهی جمعیم و گاه فردیم همه / سرگشته چرخ لاجوردیم همه / [illegible] وردیم همه

الدهر یومان محذور و میسور

چون ثابت هیچ کار از گردش [illegible]

پس کس [illegible] حال [illegible]

الا انما الایام ابناء واحد / و هذی اللیالی کلها اخوات / فلا تطلبن من عند یوم و لیلة / خلاف الذی مرت به السنوات

الدنیا تغر و تضر و تمر [illegible] من حوادث الدنیا [illegible] لکل فرحة ترحة و لکل نعمة نقمة و لکل اجتماع شتات

و لکل تواصل انقطاع و لکل تلاق فراق

دهر ملمع بالالام مغرم [illegible] فقطن اذکر منها عجائب [illegible]

ولا زال [illegible] [illegible] لم کان [illegible] اوکان [illegible] هزاره [illegible] [illegible] [illegible]

ادی الدنیا ودهرها کهال [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

فیض کان [illegible] [illegible] [illegible] لانام شاهر

فلک [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] منها [illegible]

الدهر [illegible] الی [illegible] من [illegible] [illegible] الکبر [illegible]

ایران زمین [illegible] [illegible] [illegible] عارض [illegible] [illegible] [illegible] کیرم [illegible] [illegible] دردا [illegible] [illegible]

کیرم [illegible] [illegible] [illegible] لاام [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] امروز [illegible] [illegible] روزگار [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

تب دنیا [illegible] تو همه [illegible] [illegible]

ای [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

یارب که بجا شد آنهمه اسباب خوشدلی

دیگر امروز [illegible] همراه الی [illegible]

ای کو جهان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

جای ایام [illegible] [illegible] ورنه جهان [illegible] [illegible]

لیس ملک الوری بملک انما الملک ملک من لا یموت

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

امروز [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ای [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

چیست دریا [illegible] [illegible]

از دور فلک جور [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مجموع [illegible] [illegible]

تو هر اگر بکنی فعل بعالی هر دم حاشش جها و دل انسان بعالی

لمحی الیه هر الدهر من شر ناکس عضا ضره بروی و تطاق قمعه

الم تر ان الدهر یهدم ما بنی و یاخذ ما اعطی و یفسد ما اسدی

در مضاهی قصار در حادثه نفی این جور و فراخی هیا و هم آن

مرن تو مگر دار دو دکار [illegible] در روزگار از بن کار ها بکه

ابن ابی الحدید

والدهر کالمیزان یرفع ناقصا و یحط ذا الرجحان والافضال

والدهر ذات [illegible] نعیم زوس و صحه و سقام

لم ارد ما [illegible] داک [illegible] ثقف من هزم هر ازال

[illegible]

رایت الدهر یرفع کل وغد و یخفض کل ذی شیم شریفه کمثل البحر یغرق کل حی و لا ینفک تطفو فوقه جیفه

وکالمیزان یخفض کل وافر و یرفع کل ذی زنه خفیفه

همه مرکز [illegible] بکند نمانه کسی جاودان

[illegible]

ای دل جز ایمه در جهان بس آس این جهان

در حال عملی شود سختی آن این آوان

نحس والده فی زمان طلبهم لوراینا فی الایام فرغا [illegible] حیر حال حق ربات منهم ان نهبها

والدهر یوم ذو دول بفتی فی الدنیا ایا من نفتی الادبار

از درت عمرت بقای [illegible] خیر خوش همه روی ز مانی خیر از غم نفست خوش تبلا بر دار را [illegible]

آنکه بشه عادت چرخ کبود چون همیشه بر ارادال ارادت ود

بی جا ر اگر کل [illegible] بحال فرت دنیا [illegible] کهنه سرای [illegible] خمش [illegible] از [illegible]

[illegible] هر زبان [illegible] دل [illegible] ان [illegible] ارام [illegible] هر باز عشق [illegible] سرا سکند

چه جوانی چه به جوانی گرد بی ملک شه دارا

براب [illegible] ورنه [illegible] جوجاب [illegible] نقش [illegible] و باد [illegible]

دب کانی [illegible] ضیعه من الرقش فی انیابها السم ناقع

که اگر [illegible]

فاموت [illegible]

سلام على الدنيا وطيب نعيمها [illegible]

ای در طلب [illegible] در [illegible]

[illegible]

در [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

شعبه [illegible]

[illegible]

[illegible]

فما هي الا جيفة مستحيلة عليها كلاب همهن اجتذابها

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ومن ابو الله کان لعم عامله   وکل ما ساء لمهنیه من تهس

کفی کدر الدنیا انه مخبرا   علو مواليها وحط کرامها

هر تیره که از سپهر و ادبار رسد   جز دل ودلهای عزیزانش نیست
هر محنت و غم که از فلک بر دل ماست   [illegible]

هرکس بدی در شعار خود گیرد   [illegible] و او خانه دوست
ای [illegible] عزیزی [illegible]

دل تا زنی طعنه بر حال عزیزان   گر سینه بر روز عزیزانت خبر نیست

جو روز جهان گردد [illegible]   روزی [illegible] در تکاپو
روزی [illegible] [illegible]

از منصور [illegible] حال و زوال [illegible]

من والذی لا یذل الدهر صعیته   ولا یمس بالاذی صعیته
اذا [illegible] الملوک [illegible]

وکان بالدنیا [illegible]   فانیتم [illegible]

نظرت [illegible]   [illegible] دهره
[illegible]   [illegible]

وخیره اکثر من نفعه   وتحته اکبر من بعده

[illegible] ساعه [illegible]   [illegible] که [illegible]

دکتر [illegible] ۵۱۸

وکل اذا صعقوه [illegible]
ونح البعر من [illegible]

در مذمت [illegible]
الا لیت اللحی کانت حشیشا   فتعلفه خیول المسلمینا

در قلت سخن
اذا تحدث في قوم لتونسهم   بما تحدث من ماض ومن آت
فلا تعد لحدیث ان طبعهم   موکل بمعاداة المعادات

سخن گر چه دلبند و شیرین بود   سزاوار تحسین بود
چو یکبار گفتی مگو باز پس   که حلوا چو یکبار خوردند بس

نصاب الفتی من عیشه وبلائه   [illegible]
[illegible] العشرین [illegible]

اتانا [illegible]   [illegible] حاجبه حاجب

رفعا [illegible] الوراق [illegible]   [illegible] الغرام [illegible]

در [illegible] دعقت و تعریف [illegible]
[illegible]

فکانه عیسی ابن مریم [illegible]   یهب الحیوة [illegible]

الصح

اذا غضب الروح علی جسمها　اصلح من الروح والجسم

نزرا الملک یوم ربک صدوا　غیر الا نزرت وحده فطرا　عالما انّ یوم ربک عیدا　لا ادری صومه ولو کان نزرا

یارب ان عجز الطبیب فداوی　بلطیف صنعک واشفنی یا شافی　انی ضعیف فی جسمی والا　من شیم الکرام البرّ بالاضعاف

علی ابن عبد العزیز در تهنیت صحت صاحب ابن عباد گفته

افی کل یوم للمکارم روعة　لها فی قلوب المکرمات وجیب　تقسمت العلیا جسمک کله　فمن ای الاقسام فیه نصیب

اذا الم نفس الوزیر تالمت　لها انفس تحیی بها وقلوب　و دلائه لا لاختلف وجهها جنبه　حیاء دفع وفیه البرار شحوب

ولیس شحوبا ما اریه بوجهه　ولکنه فی المکرمات ندوب　فلا تحزن علی الملک الفقید　بذلک ای عمل اللعنت

ولما اشتکیت اشتکی کل ما　علی الارض واشتکی شرق وغرب　لانک قلب لجسم الزمان　وما صح جسم اذا اعتل قلب

وا عجب شیء لمعشاه　من الضیا لیه والظلیه

گنجیر غبار در حالی عبد العزیز گفته

ولحم سعینا ولنعم عیرنا　لست الشیخ کان العواد　لو کان التعبیر فیه لقدمته　لما یعطی من ظاهر و تلاش

در شرب دمعه های از روزگار

وقتی شنیدم ام ودی که دور از نگار

بیدم بخشم خوش اورد نهانی گه

یرید المرء ان یعطی مناه　ویأبی الله الا ما یشاء

ره المرء فی دنیاه الاکعاب　وصالح الاعمال الا لمحبره　وما بقره الایام الا ضحی　لیس خطا بها نخلها بکرم حسنه

نشیب ابن سکره ابن سلم الله

ان علی الرباع کثیره　وصاحبهای المکان علی　ولی اقول فی ما طلبه　ولها علی اللیل حلال

ای حیوانی شبه که دوری　زبرکی ارمه بکوبی کی شرکردار

من بعض وادی شراب الماء　فکیف اصنع من غصّ بالماء

حل الذی لام الذی　کل امرء عارف شانه　من اکرم النفس ان رامها　تکبر الذل فی اوانه

وقر روبیا ما الکبری　قال وما الکرمانه　الاز ان البناء حین　فالقص من الفرد دهرانه

پر ریز بهر زمینی از زمین که کسی کمی بر ان کار ... بی شب که صدی ادبر کسی بدا ... الکرمال دو مغز کسی پهلول

پرده رهنمای از زمین که ملاحول... زمین که از خدا ابو لم رکو را جوال　فرزانه هر قصری ... نوبو　نه بسر هدا الشعر ان دیدار

آن قصر که بهرام درو جام گرفت   آهو بچه کرد و روبه آرام گرفت   بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر   بنگر که چگونه گور بهرام گرفت

جهان را [illegible] درگهی [illegible] [illegible] [illegible] محمود [illegible]

پنهان [illegible] دل [illegible] زانکه [illegible] امروز

[illegible] مانند [illegible]

[illegible]

زمانه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

در دست [illegible] چشم [illegible]

[illegible]

عمر دراز اگر چه ز نعمت [illegible] [illegible] عمر [illegible] در نیاز [illegible] عمر [illegible]

عمری بتلخ گذشت وصال [illegible]

عشق [illegible] [illegible] [illegible] که [illegible]

جهان [illegible]

بجز داوود [illegible]

عشق [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

من قصد [illegible] [illegible]

وان یرفع [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] الارض [illegible] والناس [illegible]

[illegible]

[illegible]

بقالة الشعر الفصيح لكم · دست ادبي الامر انفع · ته دنبي السهر الكرام و في · ذاك امر طويله الشرح

يتطلعون السماح رمى · قد طعت نفسه الشح · صعولها القوافي فما ادري اجرها · وارجفه الرح، المنح

وجسك الصفار حزا و رهه

بروح دلعه و في الجنوك امرا

الوالفرع

دكال الصدين ردو الصدين · شرب المدام وحرف الفعال · فصار الصدين زور الجوانب · لشد القسم وسكون الرمال

جنطرات الرمال ريقع الاوراق فيه · حتى تعم البلاد · وكبرالمي رسالها فادا حرك · ارشي من قعر الاوراد

قرنفل

نهاية اقدام القتعال · وكهرالي المعرى صلال · دار خيانة وحشي حرونا · احتاب منيا ادري ودبال

دلم لتفضي بخبشا طوال عرا · سرالاجمعا فيه قال دهالوا · دكم من رجال قد رايناه ودولة · فبادوا جميعا مسرعين وزالوا

دكم من رجال قد علت شرفاتها · رجال فزالوا والجبال جبال

بسم الله ار

ای دل

سرکه دل را رازی غرم بودم · که در سینه خالی کرد رها

لولاس الصبح الاصم بعض · یتقاه قلبی فقس اهلا دا لصفا

تب کرده غنچه کروی جوطبع صوفیان · سی جوسعوم که دائم در جان دارد مکا

برچه طالع راده ام یارب که کوی ادرکار · برکی رنجی نوازندان دارد مکا

عشق کلاشی دهشی حرة · برقوقه ادراع حسراتها · ان کان عقد اذا نابه · ما تنور به الکرام فیها

امرران خانه که از سکا · نیت معملی که ابر آن بریم

لرمت قبا لیعش الحمری · کانه بقیة نظم قیس بیزل

عسر نوب الدهام راح مرة · لیعسق الالی دانکار موعدی

ادار دجمت هموم الصراحنه · عسی بوا کره الانفراج

بلاد بها طی تقیا و طاعنا · وارض لها دون مقیما و مصرا

بلاد بها حبی الشاب مفتقر · واول ارض مس جلدی ترابها

ما کل ما تمنی المرء یدرکه · تجری الریاح بما لا تشتهی السفن

فما کان طلاب من الناس مانع · دکان بیدی الی الجنة دا

در نوای ...

ز هر چه گوئی دل وجان چنان بود

ای کار بهشت همه حال چنان بود

ولکن تصاریف الزوال کما تری ... مرتشار غم ای بحر مقاصد

دلم زکسی چند ای چنان گر بر در ... که بحر ما فرش مرد مرد باد کوی کور

فرحان کل من اعد و تر سنه ... حی و لیس ملاذ ادری الی

فیالیت شعری عین ... غدا ... عن الحق

بدر سر ما در روزگار ... بلا من هزار ای جهان ... تحفه تا عمر از غم تمام ... چه با جهان از غم ...

حلقش از ... ... که از سر بدر روم ... دی

واله ... ماج من حلقه ... شم ... ولا ... الحکام ...

ازین جهان همه سراسر غم ... دلم از ... گرفته وا ... حال ام

کاهمو قشر مره ... واهمو حرق نارة ... والهمو طور اضرب

ادا ... تنزل ... شی ... رأت ... حلم ... مفارقة

در معاشرت

... دی

داد اکابر القوی کنارا ... تعب ... ولا ... الاحکام

بسخن ... بچه ... که صلاح ... شود سم ... ورز

... الزمان اعانها ... ابوالعلا ... العطی ... التمنی الا ... عالمی ... الخلق ... ومن ...

... عن الاخلاق ... الوفرا و سرت ... الحمام ... ما ... تقالی ... مقارنه

... اذا ... عن ... ان ... عالم احوال ... ام

حب وطن

و ... التحاب ... حیوه من اقوام

الزم ... ولد ... یامن ... ما ... بین ... والورد ... الفضل ... طیب

ان ... دلی ... ما کان

ومن ... ما ... یفرغ عن ... العراح الی الدم

گر برم ... جان ... از ... بخشم ... قطب ...

وفا

ولا خیر ... اذا لم ... عن ... طول الی ... لعا ...

... که ... لو ... الجبال ... السما

حیو ... بالهم ... ما ... الا ...

ملا ده دنیاک سموته   لا تطعم الشهد الا بسم

شهد صرف شام جو دهر الی ارالمد عمرت سموتوی قدر دور ملو سکر بیخ الله کمی اوزن مواش کندر ارن برادران جوهر علم اکرار

بر دور دورخ جهان تا خرقه شوی

که حمل بهر عنت از دو رخ جان ارتحاب

زلکه لعلا لو بای ای امام   دراب دیده کریال الترام چشم جو نکر

تنها بهمه سی دلکاهی مرکی شد تا کلاه ادهم   کان کشم ماه بردی کلاه ار تعرف سینه ادهم

نج از کلاه مالم زخم زجوج از بهرم بحکم الهم اهال   جو کورات کشتی خبر از بهر چو کراتش ادوار سواد تعال

ان بهر زی العیرام الغص حامرج   ادشن العیرلم اخشم علی تعب حب العشق فکاه دهر عشیه دم باقسینه ابهر ابطب

بدس برنم حرجیب دنهم بربای راه سر جوانی   آکی علم حرکتم چشم الکوی ار عمر جهان ام

دلت معراج ادالدهر تر زلی دلا جیلی صرفه المتقلب   ملا نهی را ادالدهر ار کیکی مس جهان عالم راب

مدلا عمر ان تتا حال الزمال   بهر ستیب نا العا

بابه

کی دیدهان وردکت که خواجه صفت شهر   کاهی شال خوش بد انکه مراکو

الدهر مدح صرفه وبقیت فی صم الصعف   والدهر من اجابه تکدیر عیش و صفا

الصبح الهی

ذبلیت فی طرف العلم کانی حرف بمجلجه جم العافا   دلهم ارالفت الاربات کانا بیزدمن ذات ادام

بها چو جنس غم کاه رد عشه محنت شرم مصری   ام حرف کعهم ریکا منم زمجها اهر مصاری

مرا ما درد دل ادلیت کو نی   که ازتو دور ما دام چه جونی

با غیرت سپهر سلم کمانو   درخانه مراد کس را مجادری

که الدنیا عارکه ان قسا صروف لم یرنی شالد   اشه الدهر عنهری فی کرور تیقن عنه صاحبه اشعالد

صنبت علی مقرب نوانبا   صبت علی الایام صرن لیالیا

مرادل جان شور ابهی شی   ازدن طرفه الا همی بارم مرانی   درمی بیرد وطشت ازخون چشم   همه فی شیت سیاده میل

اگرنه سر بکوی زمن آتش طشت   لبالب شعر از جلا دل

و النقیب رقا ظفرفی العظم الله مسجد   فی الغیر غیر زکب

دم رقا دنانه مرزهر   چشم سر ابرو اش مرمطرات

كذاك الدهر دولته سجال — يوم من مساءة او سرور

حنين بود آنو گردان سپهر — كه با نوش زهر است و با كين مهر

كل صلاح الى فساد — كل اتفاق الى افتراق (رواج)

وهذا هو صلاح الحال في عالم الكون والفساد

ام الدهر ابتسمت الدهر — خالفت جوده كان بخلا

شطرنجه ما از كونه برى كه — اگر مزاج زمانه ميل آن است

ومن صحب الدنيا طويلا تقلبت — على عينه حتى يرى صدقها كذبا

اگر محول حال جهانيان قضا نست — چرا مجارى احوال بخلاف رضاست — هزار نقش بر آرد زمانه و نبود — يكى چنانكه در آئينه تصور ماست

ومن يستقبت الدنيا كمال — يرم منها بحيل معقلا

زمشت روشناى بخنديد گل — كه تابه دلاور ردانش بسم

ولكن الايام ضرطا عجبا — تطلب في الماء جذوة نار — وادار حوز مسهلا ما — فين الدهار شفرار

تا هركسى كند بهرار — بپرهان هر كه هنگ بود آدكاره

ان دون الايام جرافانه — اذا ما بعض ريبها فليس لعابه

فيوم علينا ويوم لنا — ويوم نساء ويوم نسر

به كيان گرد و سپهر منقمه — گهى شاد و دالوگهى منقمه

ز ... و بار به — والدهر لا تعتر به

تم الكلام

از همه کوتهتر پیغمبران اول ایشان را بود [illegible] هرکه [illegible]

[illegible] آنها [illegible]

در اخلاق ذمیمه و عجب و کبر و طول امل [illegible]

العادات [illegible] علم له [illegible] الاثر [illegible] فيها [illegible] عن الخبر

[illegible] ليس [illegible] فانك [illegible] ولا تمش في الارض [illegible]

تمنى باسماء الذكور فلقبه

در [illegible]

[illegible] علیه المحرم

خطاء في لبّه

در [illegible]

شر السباع العوادي دونه وزر والناس شرهم ما دونه وزر كم معشر سلموا لم يؤذهم سبع وما نرى بشراً لم يؤذه بشر

[illegible]

[illegible] حتى [illegible] والكتاب [illegible] ليس الغني [illegible] العلم [illegible]

انما الذل في مخالطة الناس فدعهم وعش عزيزاً رئيسا

در حب [illegible]

حمدت [illegible] وذممت [illegible] لانه [illegible] نعمة تستوجب [illegible] في حمده

[illegible] الدنيا [illegible] وكم [illegible]

[illegible]

اسمع مقالي ولا تغضب لها فما أبغي بذلك إلا الود عن رضا أكثر من بغضي ما نواه لكم سواك قد بال ملك فاقصص ومض

در اعراض از جمع [illegible]

في هذه الدار عن الرداء [illegible] [illegible] العز والقرضا

در زهد

في الناس مفتر بهم بطول اجتهاد في حياة بعد حياة ثم تبلى الأيام خلال التراب بواديه الآتي في الجواب

ولا حلت ارجوه لدفع ملمة من الدهر إلا ... احد الثواب

خبرت بني الأيام طرا فلم أجد صديقا صدوقا مسعدا في النوائب وجربتهم من الوداد فقالوا صفار وودوا أباك الصبر والتواب

وما خبرت منهم صاحبا دار عشيته فاحمد به في فعله والعواقب

در مذمت اقارب

أخي الرجال من الأباعد والأقارب لا تقرب إن الأقارب كالعقارب بل أشد من العقارب

در آزادی ذوق

على الباب عبد لي الأذل طالب له ... لا ذل قعاك يحجب

فال كان إذن فهو كالخبر داخل عليك وإلا فهو كالشر ذاهب

در نعم

على الباب عبد من عبيدك واقف بنعماك مغمور لذلك معترف أتيتك كالأول لا ارتجي منقلب من الله بدرا منك والجواد يعترف

در بخل

أتبغي وداد منقار حين تروم من طعامه سؤال كبير رغيفه أو كسر عظم من طعامه

المرء في دار عثمان لم يرى أنجم فيها له ثنان من أين عثمان يعلم الحمد ذو الشرف لكنه يشتري حمد البيان

رأيت الكيس من الحجر والاستلا حتى تريد عنده آثار حسان

در اخلاق ذمیمه

در مذمت کینه

لا تقبس الضغائن في القلب دانس الشراب من البراب ادبر من الزمان الذل مرار واردا من سلع دمار

ادعى أن الإله لا شيء خيار الناس في زمن الكلاب

در [illegible]

ومن الناس من يحكي حباب طاهر الجسم ليس بالتعبير واذا ما منه عشر فليس الحي الحب باللطف الخبير

در ذم بخیل

کم الناس دفواهم غافلوا ولا الناس حقوا وهم جبار عرضوا ثم اعرضوا ولا تملوا ثم مالوا وجاروا ثم جاروا

لا تلمهم على التجني فلولم يتجنوا لم يحسن الاعتذار

در حجه خدام زمانه و رجال

وإني واعلى لمن ... لكلمس الضفاء زياتج من كثير عن أحد ... أم ... بيتا حبابا

أم تنقص من افارهم ... واذا فاه كأنه هالكا

فالكهم الدنيا المكث ثروة صحبة والبير وقد نعمت دامع فقد كشف الأرزاق حلقا من اللؤم كانت تحت ثوب النعم

امير زيات تملقي ازاهم شدة موت وجمع ... ادري كه ادر الثقات

اول كبر ... ولكن الله خوادلو ديكول ... حمات اولو

در شور

... الناس قم ... ولا تر الرأس

اى السعد فى بيتهم الى بيتهم كانه بارق لعين فى نيتهم لا تحرجى عن ردها الفادحل دنيا تعالى قيمه الاقلم

فصل امر مولان وزير معتصم بكر وه بودن الوحى باد كوشش

تو زحمت فصل امر مولانا حيدر فعلك لمان الهدى دالفضى دالنضيد ثبته املاك مضلوا السبلهم اذ وتهم الآن و دالدكر دالعهد

والملك فى صحبة الى كس ظلما سعى كما اعدى الله من قبل

وكم الهرب من حس ولكن علمك تشعو فى دفع الحيال

(در هامش: اللهم لا علم الا ما علمتنا)

(در هامش: مصر صاف)

علادهم من سعة من ملاحه وتحت شهاب العار لو كان اذا الم تر ان المار تحت طعمه دالكل الدلال الا ال

درغضب — عجبا لحملك الى الحول لطوه دزال صعلك كيف عادمه له لا الجنون من رقه وقساوه فالنار تعدح من قضيب اخضر

در سیاسه وزی قصاد — فسامح ولا تستوف حقك كله وابق فلم يستقص قط كريم ولا تغل فى شى من الامر واقتصد كلا طرفى قصد الامور ذميم

درطعن — لا تسمعنا فسا سكرا تاتى المنبر والى مع ان كنت فاعرضا فاذكرا الغراب الكليب

در هزل وزر — وقالوا العدل للوزر اخص لماذا من حص بغض ولكن الوزير ابو على من اللاى يلس من المحض

دالد الرى

وآله الذى لم يعط الذى بوى تحركه المحسنة فى حال اثنا ان الوزير ولا وزير شبه به شى الى دوش له بحر ولا اثر

در وصف — اذا احتاج النوال الى شفيع فلا تقبله تصبح قرير عين اذا عيف النوال الفروين فان الى عيف المستعين

در مذمت سایس و در ورع — لى حسله فيهم بليس فى الكذاب حسيه من كان يحقق بالقول فحيلتى فيه قليله

در مرحمه — الا من لم يكان الى حاسرا امرى على مرات الادب مرات على السهر فعلمه لانك لم ترض لها دابا فما راك عنه ان راونى وسه عليك وجوه الطلب

در طول و عمره — لم اجى لذلك قالد وقبلد وعدات تترى وسطلا طر بلد جمعه تقضى وشهر تولى واما بك مره وصلد ان الفتى مثل الحمد من الغنى تعاطيت عندك صبر اجبلد والهوى تسير مر مالا فى الد وكم اتيسا قبله قبلد وبك لا امن صروف الليالى انها ترك الجزر بلد فكان الحسن وجهك قد صحت به اللحيه الرحيل الرجلد فتبدلت حين من بعد النور ظلام وسار وداك بليد ولكان لم تكن قضيبا رطيبا ولكان لم تكن شيئا جميلا عنه انما ثبت الذى لم تصله وكمولى الذى وصلت صليلد

(در هامش: وما الفصى الا لم تجد مر جد كما الغصن الا مرسوم وما السباب الا الجنون)

تو منعقد فی کل رکب　وتفرقت فی رده قفرا　تکللت الحجال علی حصی　یلوح به کمیل زمان سار

وتکونت من سواد الدم　شخصا کأنی ابا السواد　لا لان ان یعود کابر العلیم　الا من جمله الادنیا

ان کنت لا اعلم قدر الدنیا　سوی الذی تعلیم لا اعلم

دعوت لا اصل انسان مجهرا　فاعرض عنی جانبا وتجربا　ورد امر نادی منه نمله　لقیت منها جنسی ما اعطانا

ولکنت ادم الکلب الراس الا　فاصبحت مثل لعم الفرا　ولکنت اعیذ کلمنا یارب　فها انا اطلب لسانی للانا

در شورت　شاد صحبه لعلک　او ما ملک ما به　ولا دلائل کنت من آثار المشورات　فالعین سطر ما منها ما ازل ودول　ولا تری نفعها الذرات

اذا بلغ الرای المشوره فاستعن　بحزم نصیح او نصیحه حازم　ولا تجعل الشوری علیک غضاضه　فریش الخوافی تابع للقوادم

هر که با شور کند تدبیر　عاقبت سر بهر فرو نیاید تیر　سیح با مشورت چو بنشانند　نخورد بار جز پشیمانی

در اعراض از اهلهم　دع الناس ملاذ وهم اولادهم　لعل کنت من الاقدام لقدح　ولا تنفع من انظار هر حضر　صغار رفیقه فی الطباع حوائج

وشمایل معدودهان فی الارض　درهم حلال واخ فی الحقیقه ناصح

وسنت شیخ اوه بهر سر کش

در فن حسد　احبب عدواک کل یوم مره　واضربها قبل بعض طعام　وحفظ فیک ما نطقت فانه　ما یجوه رای فی الانام

فاننی

فاقسمت لو اصبحت فی قبضه الهوی　لاقصرت عن لومی واطنبت فی عذری　ولکن بلائی منک انک ناصحی　وانک لا تدری بانی لا ادری

ما دمت حیا فدار الناس کلهم　فانما انت فی دار المداراه　من یدر دارا ومن لم یدر سوف یری　عما قلیل ندیما للندامات

کم نادر وکم تطول طرطور　ما فیک شعره من میسم　فطال الضعیف دا قرطا لحظان الیاس　وامن رسید دال العظیم

لیس ذا وجه من الضعیف وتقری　ولا یرفع الاذی عن حرم

در وقار　لا تحسب الذل ان دام فهو منقصه　الحبه تفویه من الوزن العظیم　ولا تغرنک من ملک تبسمه　فالغیث لیس یخیر الا حین یبتسم

در جود　سالتک فی ام محدثه بنیله　علی انی ما جنت انک تفعل　والزمت نفس الشکر اشکر اداوه　علی الحر ان ادوی واتقل

وتعلمت ان الدهر بین لصرفه　الا ان اری فی الناس ملک تسید　لئن سری ما ملکت مسکنا فانه　لقد یمشی اذا ما سمح تری

در زبان　اذا کبر له ادب وفضل　ولکن لامره علی الزمان　سوء به اذا دامت لحی　فمن قول لصاحب الاضرار

ابو بکر خوارزمی در هجو صاحب ابن عباد گفته

لا تمدحن ابن عباد وان هطلت　کفاه بالجود حتی اخجل الدیما　فانها خطرات من وساوسه　یعطی ویمنع لا بخلا ولا کرما

صاحب در جواب او گفته

اقول لرکب من خراسان قافل　امات خوارزمیکم قالوا نعم　فقلت اکتبوا بالجص فوق قبره　الا لعن الرحمن من کفر النعم

عه قد فضل المرء بادبه خطوبه / یعرف عنه الصبر فیه نصیبه / ومن قل ما یشعه صاحبه / فقد قل ما یرجیه نصیبه

ابن عبادیه در هجو نظام الملک طوسی که در حالت هوس گوید گفته

لا غرو ان ملک ابن اسحق وساعده القدر / وصفت له الدنیا وخص ابا الغنائم بالکدر / فالدهر کالدولاب لیس یدور الا بالبقر

هر دل دهر چو موش شقوق لم

لولا الوزارة لم یاخذ بلحیته

در شعر گوید: تلقی رکائب فی اغلال / ودع انوار للمخدور / فما لقوا ادواتهم / شهابا کالا القمر

لولا التنفس ما ارتقت / درر البحور الی النحور

سافر اذا حاولت قدرا / سار الهلال فصار بدرا / والماء یکسب ما جری طیبا / ویخبث ما استقرا

ونقلة الدرر النفیسة / بدلت بالنحر بحرا / یا راحلا عن ایسر خبرا / ولم یعرفه خبرا

اقرأ بغرة وجهه صحف المنی / ان کنت تقرأ / والثم بنان یمینه / وقل السلام علیک بحرا

وتغلغلت فی شبهة البحر والالهام فغدا / اذ لیس تمت من اغنی / حجا ذلک مزاک فقرا

وعهدت منه الم یزل / مراد ذلک یعود جبرا

قد سر الک الشهر والعهد / فنق ودمت قبضه برقوی / من احب الامر ان الا امر [illegible]

ولم [illegible]

اح [illegible]

در شعر

وادالهم تغیرت عن حالها / فدع الدهر وارکع النجوم / لیس المقام علیک حتما واجبا / فی بلدة یدع العزیز ذلیلا

مروی مکن خراسان بحوث سر الخوف / [illegible] ادراک و [illegible] الحلاق

فی سعر انتی مضطرب / وفی وادی [illegible] / وفی الارض منار للکریم علی الادنی / وفیها لمن خاف القلی متحول

لعمرک ما الارض ضیق علی امری / سری راغبا او راهبا وهو یعقل

عجب الاناة وکل شی بارکه / ان لا تعود ولا تیس الفتی حجرا

کعبه [illegible] که از [illegible] بردیم / [illegible] / عمری که [illegible] / عمر دگر بباید تا [illegible] بردیم

هب الدهر ارضانی و [illegible] / وانحب الحر بحسن [illegible] / فمن لی بایام الصبی [illegible] / ومن لی بایام الشباب [illegible]

جانا کرمم کار در [illegible] / [illegible] / جوانی کلام [illegible] / [illegible]

شاه [illegible] فی الحجر [illegible] / [illegible] جمع [illegible] / فانه [illegible] / [illegible]

ان [illegible] اللامور / [illegible] منقبض / [illegible] / [illegible] لا یقبض

ادم

الصبر [illegible] / [illegible] عن غره [illegible]

فانک [illegible] / [illegible]

در ذم طمع

که قفیه الصیاد تهدی طعما [illegible] واک المطعم

شو آنکه دانه طمع است [illegible] زر دانه مرغ و دام بلاست

ره راست شناسی در غم بلا

در هر راست

ادا ما ازور الامر حاذرته کله [illegible] قبل التقدم [illegible]

الم تر ان [illegible] [illegible] طول [illegible]

در ذم [illegible]

چنان زی با جهان گرگ صفت [illegible] چنان زی در [illegible]

[illegible] الصدق [illegible] [illegible]

[illegible] خیرا [illegible]

[illegible]

[illegible] دل [illegible]

ادا ما [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در [illegible] شعر و شعرا

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اذا ضعن الناس عن اخفى لهم الثرى   [illegible] اخلاقهم عن الفطن

وانا من سار و لشعر ذكره

ولولا الشعر بالعلماء يزري

عدد اعداء الشعر ان الشعر منقصة   بزري العلماء فهاتو المجد بالحسب

[illegible] الا [illegible] نطق [illegible]   [illegible] تحسد [illegible]

الوقت كالنار والاعمال [illegible]   فبادر [illegible] ان [illegible] يحترق

زاكر و دي [illegible] بعمر كه [illegible]   بيك روز از عمر [illegible] بر [illegible]

[illegible] الناس [illegible]   [illegible] منها [illegible]

وانا [illegible] كرك [illegible]   نطق [illegible] وانا [illegible]

[illegible] له [illegible] رولل   [illegible] ما ر [illegible]

[illegible] كم كم   كاي [illegible] نهفت [illegible]

[illegible] في كل [illegible]   حركات كانها [illegible]

ونحت [illegible] الامال دهرا   فلم الظفر [illegible] ظافر [illegible]

[illegible]

[illegible] ثم [illegible]   [illegible] الى [illegible] منهم [illegible]

[illegible] الى [illegible] الى [illegible]   وانا الى [illegible] وارب

[illegible] كه [illegible] روزگار [illegible] عشق مروت [illegible]   [illegible] ستاره [illegible] بر [illegible]

[illegible] كرم از [illegible]   كه [illegible] كرم [illegible]

فلقوا [illegible]   [illegible] فلقوا [illegible]   [illegible] رزقوا [illegible]   [illegible] رزقوا [illegible]

نقش [illegible]   ام [illegible] الربيع [illegible]

[illegible] ان [illegible]   ولقيت [illegible] الادب

[illegible] بر [illegible] عالم [illegible]   بر [illegible] كشته [illegible]   [illegible]

ولقد [illegible] من الهار [illegible]   [illegible] الا [illegible]

كرده كاه [illegible]   كه [illegible] كرده [illegible] جگر [illegible]

[illegible]   [illegible] الصباح   [illegible]   [illegible] صبا

[illegible] الزمان [illegible]   [illegible]

[illegible]

نزلهم بادمانا والعیب فیها / وانطلق الزمان بما یجها

ان الموت لفناء دار / حل الزمان باهله للطعم

دفع الزمان حین تعب جاء / الا الذی یهم الزمان ملوم

اشکر النوائب ثم اشکر فعلها / لعطفها الذی من انتقل / ما دامت ادنی الزمان [illegible] / الا [illegible] الله

ومن هذه الدنیا فی الجران ای / [illegible] صدر [illegible]

[illegible] ان معترض / لکم چشم [illegible] خوبان

کلی [illegible] که [illegible] راه / [illegible] فلک [illegible] راه

کل [illegible] طرق / قال طرق [illegible] فاخطاه [illegible]

وبعض [illegible] / وداء [illegible]

کل [illegible] اهلها / الا [illegible] ذاک [illegible]

[illegible] فال [illegible] / [illegible] ان لم [illegible]

واذا [illegible] / طرق [illegible]

دوم [illegible]

ولولا [illegible]

متفرقه

ولولا اشتغال ان [illegible] / ماکان یعرف طیب عرف العود

[illegible] ولاذت [illegible] / کلا اذا طلق الزمان [illegible]

وقد [illegible] فی البلاد [illegible] / [illegible] الشمس [illegible]

[illegible] / [illegible]

ولا عرو ان [illegible] کان / فهم [illegible] الشمس

وقد [illegible] / کانه الفلک [illegible] القمر

[illegible] / [illegible]

[illegible] / لانهم لا یعلمون [illegible] / [illegible] ان [illegible] / [illegible]

[illegible] / الی [illegible] / وقد [illegible] / [illegible] والایام [illegible]

واذا الاله [illegible] / [illegible] الاخرین [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] الا [illegible] / [illegible] الا [illegible]

[illegible] / [illegible]

من لم یعش الا عفیفا دهره   لا عیش الا عیش من لا یعلم

گر هر شب گهی گرمست تنور   کو هر جهت در تنور   نفحه خود بسوز هرآت   جان بستی که از اسرار

زان جو تیمم را که قبله من جهد جولان کنم اظهار   کی گهر انصاف کال   ار ز ریح ام وادد

گوهر ازکی   از الهامی کار

گرم من بو بیت تو

لذی لقیته الا رحی او لمحاکم الیمانی الذکر   رب نفعه فی الرجال   اتاک من اداد البحر

دلبری منزه اللاعبون   آمیس تا به بیضی با خبر

شکوت وما الشکوی لمثلی عادة   ولکن تفیض الکأس عند امتلائها   زاشک بیار جگر او کند   از بس ز ام ز ام [illegible]

ای عالم دجای قدت الفرا   که لان کشید عذار الاسمه جهار

ولکن اقدر ان احوال شفت من نفع غنیمه

لکن لاح عارض ملکت عذاره ملولا

العذر لدی الکرام مقبول   عفا الله عنه   العذر لدی العذر   غفر له عفی الله عنه

[illegible]

الا لحبیب [illegible]

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران
تأسیس ۱۳۰۲ هجری شمسی

الا لکمیش اقم کمیشا   فحدای ذوق جدای الاحیا

بجود دعا نمود دعا با هرجا   تیغ کج ز ابنای کج با هر جا

اذا غنوج ملکین   فنج قراها

شیرین خرد تمو ار بود   سنگ برهنه مجوالی بود

هر که را اکبر شمردی بیش   در جهای ملکی از تو بیش   واگر بینی تواضع از تو بیش   هر عالم ز او کوته

عظموا اقدارکم بالتواضع   واذا ظلمهم طول جالوا سلکا

دع منع العده   اذا انقضت المده

اذا جاء القضا   ضاق الفضا

فلا تأمن ألقضی لقدم فانه   یعود قمیصا بعد ما کان یهدم

زو شمسال اکمش دو چشمان تو کردن   رت دو شوخی بلا گردکن   زحمه بهره شرا ملکی ز دلیکی برت   دشمال گیس تو کیلانی گیری

اذا دیر امرا فاصبر حرارته

من رزان الترک لم یکفهر بعینها

ان الهوی ولان ابدی سالمه   اذا زان زینک تو با فرصه دنیا

وردم کیفیه دیگر اوان

دردم نیز

دو چیز را اگر مس در آتش کنی   گر زر از او در نیاید روان

ان العیون لتبدی فی تقلبها   ما فی الضمائر من ود و من حنق

بروح او رسد آواز هر که   که دل پر ز غصه و کینه هاست

من عیشه رحمة اراها   نزل ما بالضعفاء والمجهود

وما کثیر الف خل لصاحب   وان عدوا واحدا لکثیر

در اقتصاد و میانه روی

الحسنة بین السیئتین

علیک باوساط الامور فانها   نجاة ولا ترکب ذلولا ولا صعبا

توسط کسی کو میانه گزید   تن خویش را از فرمی گسترید

ولا تغل فی شیء من الامر واقتصد   کلا طرفی قصد الامور ذمیم

میانه گزین تا بمانی بجای   بتن هر که بگذشت [illegible] راه هوا

در اصلاح خوب

لولا علاج الناس اخلاقهم   اذا لفاح الحمار للازب

اهل دل آرا

متفرقه

مهی رو رقیب است ای جهان جوی خویش   خنی بر بر دشمن کینه کش

زخمی بر این همه روزی   نگر تا سوی خویش بر بنگری

اقبح شیء النفس اذا استقبلها [illegible]   فانت بالنفس لا بالجسم انسان

قیمت تو ز اندازه علم است   که در خود [illegible]   منت در حقیقت بنفراید   چون تو در علم خود [illegible]

گیاه سبز و زمرد یک رنگند   ولیکن از این یکی دل تشنه از آن بحوال

الناس لولا عرفهم فهم الثری   والمسک لولا عرفه فهو الدم

میان عنبر و خاکستر اندر روی فرق است   دکر جنبش [illegible]   زر و سرب و دو گهر [illegible]   تز زر کلاه شاهی کند [illegible]

[illegible]

با نعامه وطی [illegible]   غذای ان اشکر الدغذای ان اکثر

والحسن فی وجه الفتی شرف له   اذا لم یکن فی فعله والخلائق

بهتت از روی نکو نام نکو   تو ان [illegible] لد مرغام نکو

لا تظلمن اذا ما کنت مقتدرا   فالظلم آخره یاتیک بالندم

تنام عینک والمظلوم منتبه   یدعو علیک و عین الله لم تنم

چو بینی ستم الا از رسم کار   مکن تو نیز هرگز به رسم کار

روزی که درین دیار برآید اور کار   در قیامت گو کس داد گه داد دارد

دست ستم ای سالار با شهر ای ... الا   کاین بود و بابت مظلوم در است

الا و ان دعوة المظلوم لا تقع الا بعد رهم

اتقوا دعوة المظلومین

[illegible]

چنان زی که گر رهرو کوی کار   ایمن سرای شوم روز شمار

از روز که در گه الاهی کن   رعیت عدل داد گر شه کن

فلا تامن الدهر الخؤون فانه   فما لك مظلوم کریم بانم

ستاره دهد نعمت و رای شاه

چنین گفت نوشین روان سوقباد   که حال شه از دل بپیچید ز داد

که نه خوی نشود از داد ماه

ستم را مده عدل شاهان نبود   چو در دل بابکان حال بود

و لم من ذنب لا عرف العفو

در عفو

اذا اتت من صاحب لک زلة   فکن انت محتالا لزلته عذرا

تنح عن القبیح و صن عنها   و احذر الحادثات لا تامنها

سوف یلقی الدهر بعد کربها   ای اصدقة تحب منها

ای توان راه شناس بیر که منکر بری را بو حرص سیر   تا خوب باید اسب سکال که بود تا دادی بهر گلی

در صفت عدل

در شبانه چو نیکی نو کلیم   داد هم مهر شی اله کریم

عدل کن زانکه در ولایت دل   در پیغمبر زند عادل

شه که عادل بود ز قحط منال   عدل سلطان به از فراخی سال

اجمع الناس الی الالطاف   والعدل القصد من الاسراف

دادگری را که اندر آثار آورد خبر   سایه حق بر پادشاه دادگر خواهد فکند

آب روی داد خواهد داد آن ساعت که خاک   هر چه اندر زیر دارد بر زبر خواهد فکند

النظمی ادوارد

هر آنکس که پوزش کند بر گناه — تو بپذیر و کینه کهنه مخواه — اگر گشت بیگانه از نفس — [illegible]

فالحلم أحسن ما ازدان اللبیب به — والأخذ بالعفو أحلی ما جنی جانِ

عفو کن ای آنکه هر که عفو کند — روز محشر ز خشم خالق رست

بنماید که کرده نیکوئی — دگر به سرانجام کس نشود

آه صبحگاهی رنگ بهار تو نشر — تا ذکر فیض خوب نوازد تو کار

ترا ام باید که ماند قرار — تماشا همی کار چنین میساز

ولا خیر فی طول الحیوة اذا امرء — مضی ثم لم یذکر بخیر عواقبه

لیس العروف مع حال ما بیان

احسن اذا احسن الزمان ومع منکر الضمان — او در جانب الیالی فلیس من غیره الا الاول

دو روز کار مدرکن رکود کار ترسی اگر به بهانه دل دریش — [illegible] — زوال نعمت تو در [illegible] نفس

نه کرد کار به بر چنین کار کند — نه روز کار [illegible]

بارالهم

من یفعل الخیر لم یعدم جوازیه — لا یذهب العرف بین الله والناس

بد و نیکی ماند ز ما یادگار — تو تخم بدی تا توانی مکار

لا تغرس الشر عاری ابدا — الا اجتنیت من غصونه ثمرا

یک صحیفه ز نام نیک ترا — بهتر از صد خزینه گهر است

یا فاعل الخیر لا تطلب به بدلا — و [illegible] ذی نفع و [illegible] — من یفعل الخیر لا یعدم جوازیه — والله للظالم العادی بمرصاد

الخیر یبقی وان طال الزمان به — والشر اخبث ما اوعیت من زاد

تو تخم بدی تا توانی مکار — چو کاری [illegible] روزگار — که گیتی ستایش بر او بهتر است — [illegible] که بهر دیگر کس است

دو روز هفت کرم [illegible] داد کرم

وحیرة کالبحر موج سرابها — کالبحر لیس لمائها مطلب

ارید بها الحر [illegible] — للظهر الا انه لم یخطب

زاده لوم همی توحش [illegible] — [illegible]

بوقت آنکه بر بالای دار از تف خورشید   همی بسوخت نفس در دهان هر دو ال

يظل بها الحرباء للشمس ماثلا   على الجذل الا انه لا يكبر   اذا حول الظل العشي رأيته   حنيفا وحين الضحى يتنصر

غدا كالعصب الا انه مراقح كانه   من الضيق والتعداد الشمس اخضر

در تعریف شب

هال الليل الصدود حتى ابيض مفرق الصباح   كانه اذن غداف   تحجبن الارض اجناح

از سیاهی شب رنگ کلاغ بغیر از جسم منکسف از آن ریخته وهر قیر بچکاد   بچه خنج سرمه بر روز

وچرخ گرد آن چو خسروان بزرگ

درد گوهر شب درگردن

در قناعت

زدنیا بگنج قناعت بنه   نه جوی مالی نه در بند جاهی

من الناس من يرضى بميسور عيشه   فمركوبه رجلاه والثوب جلده

در مرثیت اهل

دعا جرالله

دعا جز الهی مضیاع لفرصته   حتی اذا فات امر عاتب القدرا

از آن مرد کاهی نمودار چمان   که دلها به خواهد بگردن زمان   گلستان که لمعه دل زود بار   تو خواهی کاهی نیاید بکار

در تعریف گرمی هوا

سراب از روی زمین کرده رنگ دوزخ   سموم روی هوا بسته در دم تیغ

ويوم هجير الحر كي نسه من الحر وحشي المها وهو الجبه   يظل سراب السعه فيه كانه   حواشي رداء نقضته بوالجبه

کنون زحوت گرما صعب دریا   چو ماهی زنیم شود دریا زبان نهنگ   اگر گرسنه بر سمندر ما اردو   زنفار تنش بیاید صبیبه اش چنگ

چو دل دلبر ابرو بر آتش تیز   بسنگ شسته پر از زاده مرتوسم آن   کهر لعل از جمال خوان خورشید   گداز گرد بر روی تالاب و در دل اینها

شود چو ماهی با بر اندر عنبر زرآل   چو برپر ده اکسر اکبر هلاک   نه فقط سموم آتش سموم هم شرر   چو تف شاه هم شاه صفت در جهان

صفت صبح

زکشید آفتاب رایت نور   که کند جرم خاک را زرین

وكأنما الشمس المنيرة اذ بدت   والبدر يجنح للمغيب وقد غرب   متحاربان لذا مجن صاغه   من فضة ولذا مجن من ذهب

منهزم گشت از بار سپید شرق / بر علم طاوسی زرین جند غرب

موج گیلاسی به آب اندر از سرخ

نور آل در کلاب اور بیرون شان زگره / هر لحظه عباس شب بر رق القلاب / همچو کل لال گشته اندرو در چشم آفتاب

زر گرد ون زر بسته گوی آفاق

یا نه گوئی سکه بهر رهای بنده دان / ارسال نوبه شب من آلاو رناب / شاه عالم صبحدم شمشیر مهتاب از قراب

در تعریف مهر ماه

ثم عاد بالمهر حال الحق معتدلا / طلق الظهائر والآصال والبکر / تضاحک الروض في حمر نضرة / وکان یختال في خضر من الازر

ان عجبت بس کرا از لاله روضه گر ابو رصنیا لیم و شاه

ثم عاود ادراکه الخضر جعفرا / تشارک بالرواح الغوالی / بکاد الادراق فیها [illegible] / تها فین من ریح صراف

چو لاله کش بر خلق دلایی در که بخته در دام / شاخ چمن شاه لوا گلبن شاهین صرد

در حفظ زبان و سخن

سخن مرمری را که نه تا صدار / سری را که نه هم زبان تاج دار

وقار که عمایقرع قفاک / یقتد الدهر بین کفیه

متفرقه

انخطان من ما استطعت فتتبع / ان البلاء موکل بالمنطق

تعریف آب

سیمین ز خیال دور خشتر گیتر / دو فش زر بکس خنده چشمه / دریای محیط پیش کاوش / محتاج ز گوه چشمه سارش

دانهارها، کالدلالی فجرت / لترضیع اولاد الریاحین والزهر

در صدق و راستی گوید

انتظار رشته [illegible] / چو بسی با تو لال سازش / اندر من رشته [illegible] / تا در آن رشته [illegible]

علیک بالصدق ولو انه / احرقک الصدق بنار الوعید / وابغ رضی الله فاغنی الوری / من اسخط المولی وارضی العبید

سخن ما از و بهر کار / سخن را جهی خوار مایه مدار / دلاش بیرون هر صد پا / جمیل الذکر فالدنیا حدیث

فما خاب من خیره داهی / ولا غاب من ذکره حاضر

در حفظ راز

دسر ک ما کان عند امرء / وسر الثلاثة غیر الخفی

سخن کان گذشت از میان دو تن — چو آگنده شد بر سر انجمن

اذا جاوز الاثنین سرّ فانه — بنثّ و تکثیر الوشاة قمین

در زوال دولت و آثار کامی روزگار

ان الامور اذا دنت لزوالها — فشواهد الادبار فیها ظاهر

چو بر از ره عجله، تفی سر — مو مرا در دامن گلها لادر — در جنگ [illegible] بالا — [illegible] بود اما رسید ای

و اذا اراد الله رحلة دولة — عن دار قوم اخطاوا التدبیرا

اذا دنی العصر الرطیب فحمی — ان قصاراه نفاذ و نوی

لا ادل الرهن حلاوته — نفی وجه شاهر فی الخبر

در مکافات عمل

من نرع الخیر یحصد بالسرّه — و زارع الشر منکوس علی الراس

بهنگام شاخی درخت مکار — که زهر آدید بار آورد روزگار

که هر کس که تخم جفا را کشت — نه خوش روز دید و نه خرم نشست

اذا مرعالیه نفقة الله ونضا!

فرّ اعظم الامر تاره ولعظم امر — ادارت عالیه لار المحصون نابغه

[illegible]

متفرقه

و کم العقی عمره الثانی و حاجته — ما فاته و فضول العیش اشغال

چو مرد سخنگوی فانی شود — سخن مرد را عمر ثانی شود

در صفت صبح

طوی الظلام العنقود منصرفا — حتی رای الفجر منشور البها — و الدمی فتکه الصباح به — کراهب شق جیبه طربا

در دوات شب ار خون گریست — دور خون الدواة لا تصور صبح — جام فرعون خبر داد که — کال موسی عیان نمود صبح

تا بلا او نوبتی از جاه شب — دلو نیامد ز لیلان نمود صبح

و کان الصبح المنیر دفتر را — باز اطراف الظلام غرابا

خطاب با شاب از حا کانی

از فیض ابر دو گاه کاره — دو بیند در طفلی بر سر حواره — دانو ز نور در روی آب — دانو ز نو جنبه زیبان باب

دیباچه روم را نور دیش — اطعه زنگ را زنور دیش — زرهایش در گشاده گنج — تب بلال ناکشته رنج

که در خفقان چو شاخ عرعر — کم در ز زال هوشیم عنبر

خور از کُه چو بفراخت زرین کلاه — شد از بیم او خنجر شب سیاه

فالشمس تنزع نصفها — والغرب محمر الجوانب

ماه را دلال که بی ستاره چرخ — تاخت بر [illegible] — از در شرق آتش افروختند — بی مهر روان آتش افروختند

در تعریف منزل

مع فتیة داروا الربا — بحضر موشی الحبیر — نفاح حیّ عارضها سحیرا — نسیم کاد یشرق بالعبیر

فنزلوا اذا خطر شمال — تجنبه شذی بسوط الحصیر — یسیل الماء حیّ جری سرا — فوق بالتلال الی الغدیر

یسوق الروح طاهره بجنة — ترحب خشو ممکنه الیقین

مرغان چو خوش نشسته در شاخ تنزل — میان سبزه شاخ در رگ ضمیران — در بر [illegible] عنبر باران دهان — در چشم ابر لولوی شهوار گریان

زلف بنفشه عنبران نفحه در آن — رخسار لاله لولوان گوهر درباران

نهاده کس چو درها لولو ز دیبای — زر ز فرق چو دیبا [illegible] — ز رخش چهال در خیل چو دانش — ز صعود ابر الوان در چو در

روان لعل رز ها بی سیم سیما — چراه نو لعل سپهر سنور

[illegible]

تطیر به دون الحضیض فان هوت — لها الشمس حمرته فوقه ذات عسجد

تبیت النجم الزهر فی حجراته — تواشی اللؤلؤ المتبدد — فاطمعن فی اشباحهن توابعا — علی الماء حتی کدن یلقطن بالید

صفت مرغزار

آه ان الخفر من الشیم الصبا — وبلای ان اصبح من شمر الماء

فانوارها شتی نظم الحلی — وانهارها شتی بعض القضب

دست شاخ از گل نقش چون دم طاوس زد — روی ابر از لاله بزلف کر چو پشت نوبهار

از نسیم باد دهم غنچه پر عنبر دهن — در سرشک ابر گشته لاله پر لولوی تر

ولنسیم علی الغدران زفرفة — ترد ها فلقا بالامواج — والغمام اهال ترکتها — اجابا بین ارسال و ادراج

والماء فضی بین زهر الروض فی — شطیه و فضلاد — کما طوی شی جرد ابری الصقیل — علیه نصلا

سهر بر تا آیران چو بگلد — شانه زده شاخ رود را — چو سایه قسر آتش کند — چو سینه دگه آینه روشن کند

جمدم تو من تم على القرات ... در براهب صفوه راحصاة ... دتعین العرض اطای حصه ... دکلوا علا من القراه

دتیمح حوله لسدی زبیه ... دلحته ارضه ذرسی النبات ... حوی اطی الحجوه دطیب را ... ورق فقلته ذذب المهاة

یفوح کانه رقراق ال

رفع للنواظر فی القلدة

در صفت ش

چنان نمود از آفتاب دظلمت شب ... که از عمامه معقول چهره اعراب

هو اصغر وجه الشمس من خیفة النوی ... فما هی فی المشارق زهبا

بقیة ضوء توجب زاک الشفق ... وعود رمنه جانب الافق مزهبها

وهم تمت الظلما بعض قعود ... وقد علم حبش اللیل للهجر فاطهر ... دولت بنجم الثریا کانها ... خواتم تبدو فی بنان تجفر

وترى الثریا فی السماء ... کصاحب بوکمت خیله خلف ... دافلت الشعری العبور مبة ... من فهما المقصود تحنبه بطرفه

وترى قرمها اجهامی ورائها ... تنحرف من الشرق مجرتها ... تحف زهر الشیب فی شرته ... دریدی الفطار بنیهانیها

کمان الثنا کمان الاحر لطلابها ... مع لبه نیه فیها ان له جنفا ... فراء ام تهوی الیه کیاته ... دذاد عزل فی مصص اثا

کمان بنی نقش نقشا سطاهر ... توجرا فراصلس فی مهمة مشتعا ... کمان سهیلا مطالع شهد ... مفارق الفر لم یکد یعده الغ

کمان بها عاشق مس عود ... خاویة تبه ورواده تحنی ... کمان معلا قطبها ذارس له ... لواوان مرکبوان قرکره الزحف

کمان قرام الشهر والشهر دافع ... صبیب فلم تسمو لحوادث ضعفا ... کمان ناجی حروم طار ... الی اول الصف البهر فاخطف المصحف

کمان الهریع الانوبی سوبها ... سری هالنسیع المحروالی تعفا ... کمان ظلام اللیل ارمال سلکه ... صدیم سهام تاب تیسر اصحابها

شبی کبود درو شسته مرا من ... بابی جامه دبیر شی گران ... بکوار زدی تک کهر اش ... شاه فرزند روی نقیر ان زن

کنون نوش تمود کش قر تونت ... فراز قرار زان شیر شیر دل ... شب چون چاه بر آن اش ستاره ... چو بیژن در میان چاه ارمن

زبا جوان تشیره بر آن چاه ... دوچشم من درو حیلان چشم بیژن ... همی گرداد گرد قطب جبلی ... چو گردان زان گرم سهیمن

دم عقرب تابیده از سر کوه ... چنان چون آتشم بیژن ز آتشمی ... سان تعیش گرد او سرگشت ... چو لشکر بی سر مو چپ قلاخ

یا بیت آتش هنر مجره ... زده گردش نقطه از آب روشن ... نعام نعش او چون جاه خاطب ... بر شی جار خاطب جار بودن

در تعریف شهر دهور اسلام درلان

بنیاد دل تعریف تیر و محکم ... بنیان صلات لرزه ویران ... از هر صفتی تو در آن عالم ... در هر ده تو مغفر قرآن

هر کی مشتق جو یکن از صحبی ... در دمی نی در آب نعمان

بعض الحلم عند الجهل للذلة اذعان — وفي الشر نجاة حين لا ينجيك احسان

که گذر به بود رستی — چو رها نه ز ملوکانی

ولا خير في جهل اذا لم يكن له — حليم اذا ما اورد الامر اصدرا — ولا خير في حلم اذا لم يكن له — بوادر تحمي صفوه ان يكدرا

در فصل خریف

آمد المهرجان ... [illegible] — تقدم رائرا لوحود ... — کسیم الله ... [illegible]

گر عروس باغ ... [illegible] — ... [illegible]

بر رزه کشته ... [illegible] — زر فشان کشته ... [illegible]

در غفلت

همه خرگوش خفته بیدار — همه مصروع ... [illegible] — خوش ... [illegible]

شرب الخمر دائما لا يبالي — اصاب اذا تنمر ام اصابا

[illegible]

در خبط روزگار

ممرضت کرد ... [illegible] — شأنهم ... [illegible]

هر آنکس که از نوش و نیش زاد — زمانه مراد و را خوش نداد

در وضع هنر نهاد

ولله رحيق حيث ... وجنة — الكنه في جنبه خنساء اجلب

در جلب احوال

احسن الى الناس تستعبد قلوبهم — فطالما استعبد الانسان احسان

گرت ... [illegible] سروران جهان سرافکنده

... [illegible]

واحسن الى الاحرار تملك رقابهم — فخير تجارات الكرام اكتسابها

كن ظلا طود لا يزول ولا تكن — ظل الغمام ... [illegible]

[illegible]

شکیبا بدیش ولی چند   هر ز ربایی را ابرام آید

در مکافات

فمن یلق خیراً یحمد الناس امره   ومن یغو لا یعدم علی الغی لائما

تو تخم بدی تا توانی مکار   چو کاری کلا بر دهد روزگار

حصادک یوماً ما زرعت وانما   یدان الفتی یوماً بما هو دائن

چو بد کرده باشی بدا کیفره آن   ازان بهره یابد به هر دو سرای

فلیس یخفی علی الرحمن خافیة   ان اخفی العبد فی الطاعات اودا

بسنج از حد کعم را اش بهی   نگاری تو آن را ز دادار کمی

اگر بنه بار ازاش کار بنه   همه بار بنه کلاه بت منبه

لقد نزلت لکم نصحی بلا ثمن   فاستعطفوا ان خیر العلم ما نفعا

در قناعت

ملکت نفسی فذاک ملک   ما مثله للانام ملک
فصرت حراً بملک نفسی   فما لمخلوق علی ملک

الا یا نفس ان ترضی بقوت   فانت عزیزة ابداً غنیة
دعی عنک المطامع والامانی   فکم امنیة جلبت منیة

نصف رغیف

نصف رغیف یشبع المساکین   ونیل کأس من القراح یحمید

افادتنی القناعة کل عز   وای عز اعز من القناعة

فصیرها لنفسک رأس مال   وصیر بعدها التقوی بضاعة

ولیس الغنی والفقر من حیلة الفتی   ولکن احاظ قسمت وجدود

انفق علی الدرهم والغنی   تلم من العیشة والدین

هزة الغنی ما لا نهایة   وفترة الانسان بالغنی

نظر بخشم کرم کن بهر که شد ارادت   قضا بخشم رضا شکیبد بوی لوکاه

بر یار نخست زکوش و طلیعه ارید   در دیر کرده ز بهوش و دیگی در ربال

در ذم منجم و اعمال نجم

خوفنی منجم اخو خبل   تراجع المریخ فی برج الحمل
فقلت دعنی عن اباطیل الحیل   فالمشتری عندی سواء وزحل

ادفع عن نفسی آفات الدول   بکاتبی در ازقی عروض

در شب یلدا که باشد گفته ای در دست   این ماه یک شب لذات برخوانت

ای کی کلاب کفش کاهر کشش   نای ای اردوی در تبهه ایت

در مرض و عیادت ممدوح

ولکن تعلل الزمان شاهد   وانت لعلة الزمان طبیب   ولکن ترضی الکمال برار   وانت المستنات لا تموت

گر تیغ تو گیرم زبانی زخمه   محکمه پس از زوال و جاه برخیزد   از تیر تو گر جان برخیزد جواهر   بر خیز برنگ ورنه جهان برخیزد

در عذر از عروض مرض تب

وما الکلف مجموبا وان طال عمره   الا انما الحمی علی الاکسیه الورد   چون شیر بیشه تب رخ

والشفا فاها علی الکرم الا صیبی

من ورثة علی المجد المرحی

از اسم تو مسر جهان بس رنه   در لفظ ملاک زبان بس رنه   در غایت جهان لو دو بیر دانی   ره پای بوجه تو از جهان بس رنه

[illegible]

ولکیف تقر نفس فی صنوع   و قدر حقیقت لعله السلادو

در وصف طبیب

ای که عرض نفس جوهر برد   فضل تو از چشم عهد برد   کمال تو اگر مسیحا قصه گو   از ماه برحمن جو در دین از جو برد

کانه من لطف الهواء   یحول بین الدم واللحم   الا غضبت روح علی جسمها   اصلح بین الروح والجسم

من طب لم حب   ولکمال علم از چهره برض   وار هکو جدا شبه ز حال برون

فکانه عیسی ابن مریم ملقیا   یهب الحیوة بالبراء لاد اهاف   یهدو له الداء الخفی کانما   یلقیه زرقاق الغدیر الصافی

شاه شرق از نهر آن حلال تعلیل ترسی   تا شود صاحب و بابرو قالش مانند روح

ای کلکهاء چه حاجت حل نر بحشه ده   قالب حل حال عیسی تی جهان علوم

لم یصف الدواء جسمک الا   عن صفاء کالکحول الصفاء

فلا عندا اهل انشاء مثله   ولکن النفع دونهم والشفاء

شکر ایزد را که مهر این ایزد   بر چشم جهانیان شه داری

شکر ایزد را که روضه دولت   از آب جلال باهر زندگانی

شکر ایزد را در دو جهان شه   یکباره نقش نقش داداری

حضرت اقدس

ای کرم از حق رتبتی   شمس شرف از سحاب ماهی

صحت او سپهر در رهار   رونق گرفت از رهائی

واد امر فالزمان صحیح   واد اعقبی فالزمان هی

ای ملک از حق ... شد   روز کار جهان ... شد

اختر سعد بخت کرد طلوع   طالع روزگار ... شد   چشم دولت ز ... کرد ...   روی ... کلکلان شد

حزن ... مونس کشت   در غم ... کار ... شد

المجد عوض اذ ... الکرم   ... الیٰ ... القدم   صحت ... دار ... الاکرام   ... بها ... القوم

... شمس ... ان اها   ... تم   ... فی ... بنیه   اذا ... الکی ... سموا

[illegible]

[illegible]

سالم النفس واحر الانس

در تعزیت اهل علم   ... التقوی الذی ... العلم ... العمل

تحل ... اهل العلوم   ... ادحب الله ... ها

علم ... جهان ... دریا   ... علم ... فی ... فی الحد ... حال

من کان فی العلم ... ما ... فاعلمه   العلم ... الا ... کلهم ...

عرف العواقب فاستعاد ... ها   فی الزمان ... فی عقبه

[illegible]

در تعزیت ...

دلوازش ... من ... طالع ...

همی سفینه از ... جلال ... دلان   همی کیر ... از ... شال ... اسکندر

کشیده ... در ... جامه دیبا   فلک ... در ... تخته مرمر

متفرقه

ز روشنائی صبح دیگر اوروز بهر نهفته اسرار غیب بوشیده

فیها ما تشتهی الانفس وتلذ الاعین

تبارک ذو العرش ذو اری من الحسن فی جانب المسجد

از بس که پیش پی جهان صحن ادکه دلم رنگ کار لعیط جهان کان آمد

سینه دل دانا برآمدم برهال چو دیگر ز نهیب ان تهمه بر زبان آمد

دهان غنچه خواهم بشنود زرخ که گاه دگر دلم غنچه درد هان آمد

بان خورق که چرخ کس نخست ره ان الیوم

اد که دلتنه اهر نمه ابابکر

عهد عیب بجام عشرت بهر حسب راه اکه

عمری ره ده نشستم عشق دل چو ده برای بستم عشق

در چشم تو هر بر کسان عشق ادا نه

ز بر کلاه رود کس آمد ز بر نغمه گاه رنجش آمد

مراثی

جری العدامع بالدم المهراق خطب اقام قیامة الافاق

ال جمال بیت قسمت من دکره حرص عام الیاس باق

ابوبکر ابن ابی بکر محمد ابن ابی داود باری لدی روی نام راشت وحمه الله در رکن یمنی مرد میداد

روزی در وفات یاش حماجی از اد برد رکعاب او حاضر بغداد کشته هر یک بابه در حق او سخنی گوئیم

مبادا که تقصیر کرده باشیم وهمکه حیان اویه ان شعر اهرا بر خواندیم

واو لین گفت

الیوم مات نظام الملک واللسن ومات من کان یستعدی علی الزمن واظلمت سبل الاداب اذ حجبت شمس المکارم فی غیم من الکفن

دوم می گفت

ترکی المنابر والسریر تواضعا وله منابر لوشا وسریر ولغیره یجبی الخراج وانما یجبی الیه محامد واجور

سیم گفت

ولیس فتیق الملک اسی خونه ولکنه ذاک الشهاب المنیف ولیس صریر النعش ما تسمعونه ولکنه اصلاب قوم تقصفوا

بثینه صاحبه جمیل در مرثیه جمیل ابن معمر گوید

وان سلوی عن جمیل لساعة من الدهر ما حانت ولا حان حینها سواء علینا یا جمیل ابن معمر اذا مت باساء الحیاة ولینها

در مرثیه آل برمک گفته اند

رقاشی گوید

هی الایام من شجوی فناموا و عینی لا یلائمها منام و ما سهرت لانی مستهام اذا ارق المحب المستهام

اصبت بسادة کانوا نجوما بهم نسقی اذا انقطع الغمام علی المعروف والدنیا جمیعا لدولة آل برمک السلام

فلم ار قبلک یابن یحیی حساما فله السیف الحسام اما والله لولا خوف واش وعین للخلیفة لا تنام

لطفنا حول جذعک واستلمنا کما للناس بالحجر استلام

ونیز در مرثیه جعفر و فضل کلثوم عتابی گوید

الا ان سیفا برمکیا مهندا اصیب بسیف هاشمی مهند فقل للمطایا قد امنت من السری وطی الفیافی فدفدا بعد فدفد

صالح ابن ظریف گوید

یا بنی برمک واها لکم ولایامکم المقتبله کانت الدنیا عروسا بکم وهی الیوم ثکول ارمله

بعد از کشتن

بعد از کشته شدن جعفر ابن فلاح روز گاری او نوشته بودند

یا سائل عن ابن فلاح فانه مات کان لا یجمع اینما مضی بعدهم بکره کان الزمان بهم نضر و نقع

شبل الدولة در مرثیه خواجه نظام الملک گوید

کان الوزیر نظام الملک لؤلؤة نفیسة صاغها الرحمن من شرف عزت فلم تعرف الایام قیمتها فردها غیرة منه الی الصدف

قد استوی الناس و مات الکمال وقال صرف الدهر این الرجال هذا ابو القاسم فی نعشه قوموا انظروا کیف تزول الجبال

این الجلود لا اعظم ولا اهز بالبریة من محمودها قدر لو کان یبکی علی من لا تهابها لم تکسف الشمس هل تنخسف القمر

من صحان الذی اسی علی صدر من الحمام مهیر ردیفها الحذر یا عین شیمته الا السلام اذا اخلقت یا دمع فی لیلها المطر

لئن طرقها المنایا تحت اخمصها فعلمه الجم فی الآفاق منتشر تعن بک شاعر الدین کل ضحی صوب الغمام ثلث الاوصاف منهمر

جبرا دجرا یطلق الوجه مبتسم والبشر احسن ما یعنی به البشر

ابو الفضل القاسم

یا غانم الدار اکل مرابع وقبرک معمور الجوانب محکم وما ینفع المقبور عمران قبره اذا کان فیه جسمه یتهدم

ع لسانی [illegible] بحوال امر [illegible] الشهداء ابنه [illegible]

[illegible] الکائنة [illegible] فلقه اناه بنو امیة [illegible] قبره [illegible]

[illegible] ال لا کونوا شارکوا في قتله [illegible]

عبد الله ابن المقفع در مرثیه ابی عمرو بن العلا گوید

رزئنا ابا عمرو ولا حي مثله فلله ریب الحادثات بمن وقع فان تک قد فارقتنا وترکتنا ذوي خلة ما في انسداد لها طمع

فقد جر نفعا فقدنا لک اننا امنا على کل الرزایا من الجزع

ابو الوفا در مرثیه ابو القسم [illegible] ابن سلطان [illegible] ملک عزیز [illegible] صالح گوید

[illegible] الخطب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وتحيض ذاك البحر [illegible] قلمت [illegible] الخطب [illegible]

ان حسن العيش [illegible] العيش [illegible]

[illegible] الاشق [illegible]

[illegible]

[illegible] الملك [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ایا راکب الحی العدو من لی … متی سائر ابه قمت الاعجبه … تعت فرک اعز العوادی وده … من تغیث سارته المشکو ما ربه

فان یک نوراً من شهاب وجناب … فیا طالما قتا دجی الشهاب ثاقبه … فدلاح بالسلک اعز رمحه … صباح سر کن زمال راقبه

فمن لم القنه من ابیه وجده … ابا رمح غالبا من تعالیه … ومن کان فی المعراوه و لیلیه … تدالی له اثر وانی هو طالبه

و الصالح التبع صلکلع عتبته … لها منه ان لیس للقطع راتبه … فخب الوری من احمد و حمد … فلهان من عادا ما دوال جانبه

ها احمد را علیا رغارین العو … و ما ضیعی المعه ای بوکاسبه … فانی الوری لولاه کالظلمت … مسارته من نعمة و مغاربه

تسحی غارغم الیالی ح حماها … عوالی فاردی الاکوی عالبه … فکم من ملم ماری موقع خطبه … فدات مباد به وحرت عوانیه

فی قمری سعد اطلاع علم الدجی … فولا و الواقع الارض ها ربه … اکنت فی الشهاب رعبه ابتکا … و ما وجه ام تستقی ذنکا به

فان شفها الغیاث اشتبهتا … مصاب بهام دو فهما مصاعبه … کان لم اشقت صعود القهار امه … و سکت فی وجه الاعادی مواکبه

فهنیتها ما لمتا و تعتبتا … لاعلا عالک ستارت مراتبه

در الرمه مو بادورد اشت که او نه و دیگری معهود اول او نه مرد و له ارقال در الرمه
معهود در حق ان حوکادارد گفت

بالرغم انا

تعزیت عن اوفی نبیلان بعید … غزار و حتی الحفض ملال تسرع … ولم نشبی اوفی المصیبات بعده … ولکن الکار القوم العرض ادجع

تا سم ابن فقره در نفر بام خان گفته

لعرف شیا فی السمار الظهر … اوادار سار الناس حیث یسیر … بحیض علی التعوی و کره قرابا … و یتفق منها النفس و هو یسیر

فیلقاه من کوار لمقاه راکبا … و کل الهم تعلیمه اسیر … ولم نشیر زعمی الخطبه فی زیاده … ولکن علی رغم المفرد زیر

متنبی در مرثیه خالد معهد

حتی ام نخن نساوی النجم فی الظلم … و ما سراه علی خف ولا قدم … لا کاک احبر فی نقص منتقصه … ولاله خلف فی الاکس کلهم

من لا ثمن یهب الاجسان زو نسیم … امسی بهبه الدهور فی الرحم … عد منه دکانی تبر اطلبه … عما تعریه فی الحساب علی العدم

الحزن یعلق والتجمل دع … والدمع منهما عصی تطبیع … انی لاحسی من فراق احبتی … و یحسن نفس بالفراق فاتجع

و یزید فی غضب الاعادی قسوة … و یلم بی عتب الصدیق فاجزع … تصفو الحیوه لجاهل او غافل … عما مضی منها و ما یتوقع

ولمن یغالط فی الحقائق نفسه … و یسومها طلب المحال فتطمع … این الذی الهرمان من بنیانه … ما قومه ما یومه ما المصرع

تکلف الاشارع اصطبارها حنینا فیه رکة انفاس تتبع

ابونواس در تعزیت هرون مأمون و تهنیت بولایت عهد امین گفته

تعزّ ابا العباس عن خیر هالک باکرم حیّ کان او هو کائن حوادث ایام تدور صروفها لهن مساوٍ مرّة و محاسن

وفی الحی بالمیت الذی غیب الثری

فلا انت مغبون ولا الموت غابن

احمد بن یوسف دختری داشت در طفلی وفات یافته و حصه بعد بمادری دایه که شیر [illegible] اولاد او

انت تبقی و نحن طرّا فداکا احسن الله ذو الجلال عزاکا فلقد جلّ خطب دهر اتاکا بمقادیر اتلفت [illegible]

عجب للمنون کیف اتتها و تخطت عبد الحمید اخاکا کان عبد الحمید اصلح للموت من البنت [illegible]

شملتنا المصیبتان جمیعا فقدنا هذه و رؤیة ذاکا

فضل ابن سهل پسری داشت عباس نام فوت شد ابراهیم ابن موسی ابن جعفر علیه السلام او را دلداری [illegible]

این شعر بر خواند [illegible]

خیر من العباس اجرک بعده والله خیر منک للعباس

اشجع سلمی در مرثیه گفته

مضی ابن سعید حین لم یبق مشرق ولا مغرب الا له فیه مادح وما کنت ادری ما فواضل کفه علی الناس حتی غیبته الصفائح

واصبح فی لحد من الارض ضیق وکانت به حیا تضیق الصحاصح سابکیک ما فاضت دموعی فان تغض فحسبک منی ما تجن الجوانح

فما انا من رزء وان جل جازع ولا بسرور بعد موتک فارح کان لم یمت حی سواک ولم تقم علی احد الا علیک النوائح

لئن حسنت فیک المراثی وذکرها

لقد حسنت من قبل فیک المدائح

مطلع ابن ایاس در مرثیه [illegible]

یا خیر من یحسن البکاء له الیوم ومن کان امس للمدح

[illegible]

ابو نعامه قطری از شجعان قوم بود و [illegible] در مقامات [illegible]
در خطاب بنفس خود گفته

أقول لها وقد طارت شعاعا من الأبطال ويحك لا تراعي فإنك لو طلبت بقاء يوم على الأجل الذي لك لم تطاعي

فصبرا في مجال الموت صبرا فما نيل الخلود بمستطاع ولا ثوب الحياة بثوب عز فيطوى عن أخي الخنع اليراع

سبيل الموت غاية كل حي وداعيه لأهل الأرض داعي وما للمرء خير في حياة إذا ما عد من سقط المتاع

ومن لا يعتبط يسأم ويهرم وتسلمه المنون إلى انقطاع

شمس الدین ابن نفیس در مرثیه گوید

أيا ابن الكرام لو يدري الملا ما بأي حد عصر لم تصبك كفى الإسلام رزءا فقد شخص عليه بكى الثقلان جمع

محمد رعى الملك مسجى

ألا هي ساعة قلب تطوى وفاة قد لم تبق للهوى بها صبرا وقد أثرى مرادة فعليه أيم الاسترداد

فيا ليتني للموت قد سبقت قبلها وإلا فليت الموت أذهبنا معا

ألا يا لقومي للنوائب والردى ودهر ملح بالكرام عنيف وللموت لا زال متلها بغره وللمنزل القفر الإلى المنزل الآلف

هم مصحفی گوید

[illegible]

خطب يعيي له الحجا ويلوي عنه البزار ويظهر المكتوم خطب يقيم من الصدور حلولها ويقعد بها ره ويقيم

يا دهر هل أبقيت في مجالها بالآدمي أو قمت كلوم يا دهر هل أبقيت على الذي منه شفق التراب كريم

ولكنت تعلن حربه أبد من رضيت عطاء منه وبعد منهم ولكنت أخرى إن لم يجد البعيد أو يعبر من الزمان هموم

لا يرتجي منها إيابهم وهل رجى للكاس القبور إياب فرمات بعدك في البرية فأنما بات الإسلام معروفا

ع ابن سهل اسکندری در رثا یکی از اکابر گفته در رثا [illegible]

أعجب له إذ زال معتبرا عهد الزمان عجايبها عهدي بهاد الملوك زاهية في مطلع النور جوانبها

يا لك حبه لن يبها أو حش الدار بعد صاحبها

صاحب ابن عباد بعد از کشته شدن ابن العمید در رثا او گفته کسی که نه هیچ کفش

أيها الرب لم علل كالسحاب أين ذاك الحجاب والحجاب أين كان في الدهر منه فهو العبد في التراب تراب

من بلاد بيته وغير احتشام مات مولاي فاعتراني الكتاب

إن المنية حبلى أرك شرك إن لم أمت منها فلان

وضعن الناس [illegible] رحلوا عنها وخلوها [illegible] وتركنها [illegible]

وإن الحفصة

ولكن العراق [illegible] مصيبة [illegible] وكان الناس كلهم [illegible]

للناس في الدنيا أحاديث تبقى ولا تبقى المواريث

سطوال

أيتها النفس أجملي جزعا إن الذي تحذرين قد وقعا

إن الذي جمع السماحة والنجدة والبر والتقى جمعا الألمعي الذي يظن بك الظن كأن قد رأى وقد سمعا

أودى فلا تنفع الإشاحة من أمر لمن قد يحاول البدعا نفسه الله أعطاها [illegible] ليحبسها [illegible] طعمة الملوك

[illegible] فما [illegible] وقد [illegible]

[illegible] من الأرض [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

١١ محرم ١٢٦

مراثي

وأعددته ذخراً لكل ملمة وسهم الرزايا بالذخائر مولع ولو شئت أن أبكي دماً لبكيته عليه ولكن ساحة الصبر أوسع

وإني لأصبار على ما ينوبني وحسبك أن الله أثنى على الصبر وما الناس إلا كالديار وأهلها بها يوم حلوها وغدواً بلاقع

وما المال والأهلون إلا ودائع ولا بد يوماً أن ترد الودائع

وإذا المنية أنشبت أظفارها ألفيت كل تميمة لا تنفع

كأن السحاب الغر غيبن تحتها حبيباً فما ترقا لهن مدامع

ثوى في الثرى من كان يحيا به الورى ويغمر صرف الدهر نائله الغمر وقد كانت البيض القواضب في الوغى بواتر فهي الآن من بعده بتر

لعمري لقد كان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

فتى كان شرب العفاة ومرتعاً فأصبح للهندية البيض مرتعا

لعمرك [illegible] إذا ما تعدت المنية [illegible]

هيهات لا يأتي الزمان بمثله إن الزمان بمثله لبخيل

والصبر يحمد في المواطن كلها إلا عليك فإنه مذموم

اين الامير فعلى الهرر واين الحاجب والوزير

وان فتاة لم ترتج لعولها وان حسام لم تصلبه قتول وان هلال لم تشبه عمرة وان شباب لم تخنه افول

وله

الف ادم وعنف الدهر فعينان عيناني تقتحان

آه من نوره بغير ايات آه من حسره على الاحباب

لاادردر ذا دفن ملكا لا انه يبقى ولا الدر في الفلك

الا ليس هذا الموت كيف ارتقى الى حمى قصره العالي المنيع الحجاب فمر على الحجاب والقنا وجاز على الحراس القواضب القضا

فلا عجب دار الموت كل طبيب

گر مرد او در شمع نبوم ابهم که شمع مرد و لکن بلسوخته

الم تر دولات الفضائل عطلت لفقد ابنه اقلامه دفتره كنعز مضى ... بواه دكا الكهر الذي عز جابره

لكنه على خطاه دبانه فدامت واشهد دوامات ساحره

بهر تا بجهانی انگشتری جهان ... دیگری شد داوری

دوام ... نعم ...

در مرثيه خواجه شمس الدين صاحب ديوان

ارى فلك شمس ارى في حضن ... همه روز ... كيوبه برم ... شب جابه ... كه ... برزوغ ... سرود ... ابيات

تصول بهام الى ابن ... وصل ابن ... خطوط ... فتى فيها ... التفح راد

سلام الى يوم المعاد ومعاده

الى من براه للمعاد ومعاد

وان نعيم لا تكدره الدهر

عطفا محسنا ... عظام المباني للعظام البوال ... كما ... الرمس الطاهر الجوارا

دقق ... الربوع ... وكل ... العزام عنوان ولى ... وللم النطق عن ... عن ... الجوارا

لاادر ... الاحراث نقلت عشيتها الى الاتراب فقدت ناس ... مقابر ... ابنا ... احاد ... مراثي

العيش توم والمنيه يقظه والمرء بينهما خيال سار

فاقضوا ... على ... اعمار ... سفر ... الاسفار ... ان تسرق ... عوار

لیس الزمان وان حرصت مسالما ... خلق الزمان عداوة الاحرار

یا دهر انک ان حال بصیر ... فلذاک ما تحتاجهم تدبیر

ملک بی برگ تفضت ... دکان حوق الیار یکله ... فاعتبروا اولی الطرد او لوا ... سعادت للازول علیه

هب کنت فی الدهر خوا ... ان علیه ... الیس ... فی ترکه ... معنی الاذی او القول ... کلاما ...

لوکان تبقی ترکه ادما لکلم ... فلیس لنفسی الیها توبة الملک

ذهب الذین تعودت الیومی بعده ... وعش الفضول کلیلة الاطراف

بلا ... معه فراک له ...

بس ... طرب ... بکشاد کامی ... دره ... نال ... بکشاد ... ان ... در معانی ... در کوشه ... فتح ... کشاد

با زشه ... در ... غم ... در ... عشق ... هرام ... او ...

من ... در ... ماه ... در ... نهاد ... مهر ... در ... و ...

سعادت انکس که ... ازبانه ... هر ... ازبرکه ...

انما الدنیا ابو دلف ... بین ... ومحتضره ... فاذا ولی ابو دلف ... ولت الدنیا علی اثره

تا ذخر

قالب ... و ... نفس ... بار ... در ... ام ... الکاشی ... نوشته ... در ... کس ... ادم ... الو ...

افسوس عیش ... و ...

آه ازان ... دیدار ... عمر

المنیة ... عن الامنیه

آن ... دانشها ... کمان ... شود ... دل ... کوکب ... راکوئی ... شود ... شر ... کرم ... از ... در ... شود

ان ... من الموت ... یوم لم یقدر ام یوم قدر

... در ... روزی ... روزی ... زان ... در ... که کسی ... روزی ... در ... کار ...

قال علیه الصلوة والسلام

ان المنایا قاطعات للآمال ... واللیالی ... للآجال

... عمر ... دوران ... زوال ... در ... ایم ... هی ... عشق ... زر ... غم ... مشکل ... در ... الهی ... دل ... الله

چون مهر برون تخت نبودیم همه گاهی جمعیم و گاه پراکنده همه سرگشته چرخ لاجوردیم همه آخر روزی ز درد بنهادیم همه

لا دهر الی المرء [illegible] ولا لک الی المرء [illegible] فلا العلم [illegible] ولا [illegible] ولا المال [illegible] الملک [illegible]

مدار علی جمع الکلام [illegible] ولکن علی الاشکال [illegible] فواحسرتا [illegible] شمس [illegible] التحصیل [illegible]

مفض [illegible] الخادل [illegible] قرواقفص [illegible] الارض [illegible] [illegible] وکان [illegible]

ای [illegible] [illegible] الاوراق [illegible] الارحم [illegible] [illegible]

بعض [illegible] [illegible] لم تظهر له [illegible] بعض [illegible] العلم [illegible] جمیعا [illegible]

وحقت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

قرح [illegible] [illegible] دارانه در [illegible] [illegible] مجروح [illegible] [illegible]

چنبر [illegible] وصل [illegible] طرب [illegible] دلدار [illegible] [illegible] [illegible]

وقالوا [illegible] تجنبه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ولکنه [illegible]

ای کوکه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] در جهان [illegible]

هر خاک [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] سلطانی است

[illegible]

ترا ار دورکار [illegible] داد [illegible] [illegible]

[illegible] لا [illegible] ولا [illegible] فی حجاب الافق [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] انما الملک [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

هر مرگ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] کلاه [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

چنین مهر ایشان تخت نهادیم همه / کاری جمعیم و کار قسمتیم همه / سرگشته چرخ لاجوردیم همه / آخر روزیم و در نوردیم همه

لا دهر الی المرء [illegible] / دلا [illegible] الی المرء [illegible] / فلا العلم [illegible] / ولا الا [illegible] الملک [illegible]

[illegible] اللام [illegible] / [illegible] الاشال دلک اوجع / فواحسرتا الی [illegible] / شمس [illegible] الشمس تطلع

مغنی [illegible] الخادل [illegible] / [illegible] الارض [illegible] / [illegible] / دکان [illegible]

[illegible] / [illegible] الاوراق [illegible] / الارحم [illegible] / [illegible] تقطع

[illegible] / [illegible] / [illegible] جمعا [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] الاعلام [illegible]

وحقت [illegible] / [illegible] الاحلال / [illegible] مقصود

[illegible] / [illegible] داراته در [illegible] / [illegible] مجروح [illegible]

[illegible] / [illegible] / دلدار [illegible] / [illegible]

وقالوا [illegible] تجنبه / [illegible] / [illegible] / [illegible]

ای [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] دل در [illegible]

هر [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] سلطانی [illegible]

[illegible]

ترا از در کار [illegible] داد / [illegible] کمی [illegible]

[illegible] لا [illegible] / [illegible] فی حجاب الا [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / انا الملک [illegible]

اذا [illegible] / [illegible] لک [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

هر [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] کلاه [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

ایضاً بهمه عادت صفی کبود حسن بیمهر بدرود زوال الدوله

به جهان اگر کام بینی همه جهان بکام بینی — وی آنچه از آن کلاه بگو خوش بینی اگر نه مرگ بر بینی

ای دریغ عمر بی‌تقوی ایشان چند — چون جهت همه روز های ایشان چند — از غم نصیب خویشتن تا گلبانگ — همه ادراک که ایام ایشان چند

جهان بی زنهار گاهی است — دگر بی زنهار نگاهی است — چو گشادی کان دیر بسته ز تو — فرو بندی فرو بسته ز تو

بیا تا جهان را به بد نسپریم — بکوشش همه دست نیکی بریم — بنام نکو گر بمیرم رواست — مرا نام باید که تن مرگ راست

جهانت هر زمان که درد دل از من نهال — تو چون نه تن خویش از همه کار نالی — چه زاری عشق ما یاری کرد و بهال اش که کند

چه جای صبر بر مهری کرده عشق شهر دلارا — تن همی گران سیاه بگو که ناشنفت — چه زار بیا بروی آن همی آن از حرکت سها

امروز جهان چو گشت باید خود — فرود همی خواهی دگر را خود — چو گل گشته عشق خرم — در شاهی دل از عمر عجم کرده‌ام

بشنو در بهار زردگران منتقل — گل مستی تو ناک و ما نمیریم

فیا میته زر الحجره و منیه — زنعش صبر الان بدیر کا ازل

ابوالفرج ابن عمیر در مرثیه عمیدالدوله دیلمی گوید

خود جبان لعمر الکمال غیر — ولایدی المصابر عن الجلادی ولکن المغول الیشعیل — لکمر بی طلابه الاشعاد نفد ... صنعت فارس بر غلک

اذا قرت خاطر الورد — همه غصّت برقد لکاد

ابوالفتح بستی در مرثیه صاحب ابن عباد گوید

مضی صاحب الدنیا فلم یوجد بعده — کریم یروّی الارض فیض غمامه

فقدناه لما تمّ واعتمّ بالعلی — کذلک خسوف البدر عند تمامه

ابو منصور ثعالبی گوید

الا یا صاحب الدنیا الا یا غیاث العفاة — و شمس الارض فی الدهر غیر الجود اما سحر الخیر لقبض العالم الکبری — لئن شمس من الدنیا فقد جمع الاکرام

قلوب الناس المه تقطعا — ونفس المجد والهمة تقیمه — وما عجبت من الدنیا ولکن — ترکت لفقدک الدنیا یتیمه

شیخ ابوالفتح بستی در مرثیه ناصر الدین گوید

الم تر اذ مات ناصر الدین والدوله حیاه ربه بکرامه — فتراعت جموعه بافتراق — هکذا یکون القوم القمه

ابو تمام طائی گوید

فتی مات بین الطعن والضرب میتة — تقوم مقام النصر اذ فاته النصر — وما مات حتی مات مضرب سیفه — من الضرب واعتلّت علیه القنا السمر

واثبت فی مستنقع الموت رجله — وقال لها من تحت اخمصک الحشر — غدا غدوة والحمد نسج ردائه — فلم ینصرف الا واکفانه الاجر

مضی طاهر الاثواب لم تبق روضة — غداة ثوی الا اشتهت انها قبر

در مراثی و ما یشبهه

فما کان قیس هلکه هلک واحد / ولکنه بنیان قوم تهدما

علیک تحیة الرحمن تتری / برحمات غوادٍ رائحات

خاقانی

کعبه بود از زمین سبزه [illegible] / به عزم [illegible] هر لحظه [illegible] / تا [illegible] / [illegible]

ان الطبیب له علم و دوائه لا یستطیع دفاع محذور اتی / ما للطبیب یموت بالداء الذی قد کان یبرئ مثله فیما مضی

هلک المداوی والمداوی والذی / جلب الدواء وباعه ومن اشتری

لغیره در الم تب

وزائرتی کأن بها حیاءً / فلیس تزور الا فی الظلام

بذلت لها المطارف والحشایا / فعافتها وباتت فی عظامی

یضیق الجلد عن نفسی وعنها / فتوسعه بانواع السقام

اذا ما فارقتنی غسلتنی / کأنا عاکفان علی حرام

کأن الصبح یطردها فتجری / مدامعها باربعة سجام

اراقب وقتها من غیر شوق / مراقبة المشوق المستهام

ویصدق وعدها والصدق شر / اذا القاک فی الکرب العظام

ابنت الدهر عندی کل بنت / فکیف وصلت انت من الزحام

الی آخره

در ناخوشی و لاغری جسم

جرحت مجرحاً لم یبق فیه / مکان للسیوف ولا السهام

از ضعف چنان شدم که از تن / در دل من به بینی اسرارم

[illegible] خفاً حتی [illegible] / [illegible]

ضعیف گشتم چنانکه [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

اگر مدعی سخن [illegible] / [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

الحق انا السقم حتی النفقه　　دبی طبیبی جابر دالعوله

ملوا نا القیت من حقیقی زور　　وانعی لم یمنع من الاد بصنام

روح تردد فی مثل الخلال اذا　　اطارت الریح عنه الثوب لم یبن

کفی بجسمی نحولا اننی رجل　　لولا مخاطبتی ایاک لم ترنی

ز رنج و ضعف بدانسان که زهیده تنم　　درست یار اگر در خطاب گویم

که گر درشهم در تکلف قلم　　نگوایم از خط ... دبیر

ولو قلم القیت فی شق راسه　　من السقم ما غیرت من خط کاتبه

بس منحنه انشری ور اشتم　　کعدل نمود مثالی ... گنه گمرا

و کان فی قیاس فاتم　　فالان لو شئت منقطعه

و ذبت حتی صرت لوزج بی　　فی ناظر الوصال لم ینتبه

چو گشت لاغر ... کلک راه پیدا ... زوالی　　یقین که کس ... آن　　کلاکلان ... از روال آن

ادانم از دی نقطه　　فوقع ... ادا ... تم

کمال کار جهان نقش دال ... جهان　　نرگس ... چشم ما ...

مر...

فی الهلال

من للفتی نایب الزهری واق

ام ای لوم جام الموت من راق

واد المنیه اثبت اظفارها　　الفیت کل تمیمه لا تنفع

چه جای ... زره ... قضا　　چه منفعت ... الکر ان ... حصن ... چو ... قضا ...

کان الوداد الاقی ... بالیل ... کال

تربت الاجداد ... متودا

کان نجوم الجو فی وسط السما　　عیون الاحباب ترقب موعدا

در ... تفرع

دو جز عشق زلو لوش ... پدید　　بس زاد جزل نقطه ... شنه

کتاب ... انجانه　　... ... انه　　بجز ... یطلب من ... رضوانه

... الدمع عنه ... ه　　تا ... السرور ... انه

... دادگستر ... بنا ... وبها ... ارب

در ... شاه ... ه کو ...

جهه عالم ... سر ... گرفت　　رفت ... علی ... الرکید

جابت منسبتر دانعی اجته بلا آیة المنایا [illegible] بلا آیة اعادیه [illegible] الحرب تسعر ولا الطال تحتلبه

[illegible] الحاره الجمول حوزته والکهل [illegible] ارصاد الشعر رحمة واهم الکل [illegible] له لیث صرعاء [illegible] حوله النقعه

[illegible] السیاف من لا [illegible] ولیس [illegible] الا الواحه الاجه

فهذا [illegible] واعتهم بالبیع له ال خوف البهر [illegible] تامه

[illegible] ملک بزرگوار [illegible] ار حره [illegible] سرور [illegible] بر [illegible]

از قبار ملک [illegible] خوفا [illegible] عمر [illegible] عقد [illegible]

[illegible] طول [illegible] علی [illegible] زیاده فی الجسم نقص حیاته لیس علی [illegible]

ای [illegible] در خطبه [illegible]

ای [illegible] ار [illegible] در [illegible]

فیا [illegible] ان [illegible] علم [illegible] کوکب الارجم

[illegible] الاشبات لا [illegible] فیح [illegible] لا یبقی [illegible] علی الهجم

اعادل

اعادل ان [illegible] فواحمد [illegible] بالسیف [illegible] الدم [illegible]

[illegible] العوالی [illegible] الوراد من [illegible] له شبه فی یوم حرب ولا سلم

ولا صاح [illegible] ولا [illegible] النعم

ولا [illegible] الغرم

[illegible] جرح [illegible] گلد

گر [illegible] جرح اول [illegible]

[illegible] عطارد [illegible]

کف [illegible] جبل الجبال [illegible] الارکان

[illegible] عشر الزمان [illegible] بان

لم [illegible] اصل الصول [illegible] الاکفان

[illegible] الاحزان

[illegible] [illegible]

فمن [illegible] ومن [illegible]

فما کان قیس هلکه هلک واحد / ولکنه بنیان قوم تهدما

او کوه حلم بود که بر رفت از جهان / [illegible] کوه کم مقدار ز بنیاد فلک / کو رای او که بود فضل بخش [illegible] / کو لعطا او که بود کوه [illegible] فلک

سقى الغيث غيثا وارت الارض شخصه / وان لم يكن فيه سحاب ولا قطر / وكيف احتمال للسحاب صنيعة / باسقائها قبرا وفي لحده البحر

مضى طاهر الاثواب لم تبق روضة / غداة ثوى الا اشتهت انها قبر / ثوى في الثرى من كان يحيى به الورى / ويغمر صرف الدهر نائله الغمر

عليك سلام الله وقفا فانني / رايت الكريم الحر ليس له عمر

افلاک را بلندی [illegible] گشت / هر آن راه و فایه [illegible] / تا سرای کی سپهر چهار [illegible] / روح القدس [illegible]

از بهر آنکه [illegible] / شام [illegible] / [illegible] / [illegible]

طار النوم [illegible] يوم [illegible] / [illegible] لموافق ومنافق / [illegible] / [illegible] مع التراب [illegible]

[illegible] / [illegible] / لا جاب [illegible] / [illegible] الدهر لا [illegible]

جبل [illegible] / [illegible] في بحر [illegible] / [illegible] / ان امر [illegible]

بنيت مع الاطار سالمة / من الاقواء والاكفاء والاصراف / [illegible] البراة [illegible] / [illegible]

والطير [illegible] / [illegible] البراة [illegible] / [illegible] / [illegible] قلادة [illegible]

[illegible]

منها [illegible] / لا شي [illegible] / [illegible] / [illegible]

ان زاره المحتاج [illegible] / الكفار [illegible] كرم الاخلاف / [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

از بهر [illegible] نامه زایام روزگار / الا نباید حادثه محکم [illegible]

والدهر لا يبقى على حدثانه / [illegible] له [illegible] اربع

[illegible] / [illegible]

الدهر [illegible] ما اعطى [illegible] / [illegible]

فلا تغترن [illegible] دهر [illegible]

فليس تارك ما اعطى على احد

داده خویش دهر بستاند / نقش الله جاودان ماند

ای چرخ گردان [illegible] را داده [illegible]

تو نه [illegible] مجلس سور

شکوت من الایام تبدیل عادة [illegible] فقلن من دالاهم [illegible] جاعلا لطرفی [illegible]

فقلن لنا هاج من نفار [illegible] [illegible] قیدم مرید

بری گردت کید کمند [illegible] جنبان آهی چرخ بلند

[illegible] در هر جهان چون [illegible] دوار در دهر بود [illegible] بس [illegible] [illegible]

[illegible] جهان [illegible] [illegible] در [illegible] خراب فلک [illegible] [illegible]

[illegible] تورع الانس من [illegible] [illegible] [illegible]

کنت [illegible] [illegible] ان [illegible] [illegible] زفرات [illegible] یوم [illegible] الطور

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] طیب [illegible]

گر گوه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آرد

گردون [illegible] که فلک [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

در تعریف قرص الشمس بعد غروبها

مقعر از شفق [illegible] تا نور او گردد [illegible] الکاه قرص الشمس [illegible] کاینه شب [illegible]

فالشمس لا تبدو فضیلتها حتی تغشی الارض بالظلم

چون مرا [illegible] الا انکه زیر خاک گرد چرخ [illegible]

فسح له دهر ساورتی همومه و ثلث بی الایام کم تتقلب

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] فالمصبات [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

والشمس [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

والعین تنزف ماءها حرق الجوی والوجه [illegible] [illegible]

در صبر و تحمل مصیبت

خلقنا رجالا للتصبر والاسی وتلک الغوانی للبکا والمآتم

[illegible] که جگر بر جگر خسته [illegible] — [illegible]

علینا لک الاسعاد ان کان نافعا — بشق قلوب لا بشق جیوب
فرب کئیب لیس تندی جفونه — ورب کثیر الدمع غیر کئیب

ولو انه الملک [illegible] من زمانه — سکون عزاء او سکون لغوب

والصبر فی [illegible] کل رزیه — نقص الجوانح عن [illegible]

[illegible] سپهر [illegible] که از شفق — هر شام [illegible] دامن [illegible] — [illegible] محمد [illegible] عالم [illegible] — [illegible]

باغ جهان [illegible] — [illegible] در آن [illegible]

قصر الهم الی [illegible] والذی فی الدنیا [illegible] — ام ای قوم فی اجتماع لم [illegible] — تشتت منه اجتماعه

ام ای شعب ذی التیام لم [illegible] — ام ای منتفع [illegible]

وقیل فی [illegible] — [illegible]

فلا [illegible] الدنیا ان [illegible] — اذا [illegible] النبع [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] که [illegible]

دل که علم و حلمی [illegible] — هر که [illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible]

در [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الموت [illegible] — من المنزل [illegible] الی المنزل [illegible]

[illegible] فی الدنیا [illegible] — [illegible]

دوام [illegible] — [illegible] دوام

برداشت ز خاک عالمی را | در خاک نهاد روزگارش

ای دهر هلک طول وعرض ترا | رحمی بحال ما رضا وجمها | ای دهر لیک والکرام اولی | ای نفس که تو ترک گرما

فلک جهانم از اشک نمی‌بود | که گنج خانه عمروش کنه نما | بکشی با سحر که چنگال ای اشک | که دلم بحر عرش ای خانه پر کالا

فغان ز آتش امروز هاله نغمی | همه الم کرار از فلج وجور | سرور ای بر چهره ل زارد دل | ز زخم سرز از صرع وبر روز

که ام قصر پر الله بر زه کاه فلک | که ان سر با زلف بار گرد زیر وزبر | چه کل بی سر خوابگاه هر خوار | عزیز جهان بجمله کرا

مجوی خیره ز هر جهان گر روز گر جهان | که سر بسر گذر رد جملها ای بصر | چه ابای این کاسه نخبر کنند ز | ستنبه بر این شهر کام عمر گر

ز خوش که در این مرغزار گردون است | چنان که خوابگاه گوش که بپا بر گرز | برادری که انشا شاهی سخنه نسب به چهره دل

بهش که بر تو کو دمی انه زنده گان | که گر تیشش چون از زهر کان در | از در کلان گشته جهان لاک | که تو زادی گیش از ان گهوار زاده

بزن آتش همه در سینه واله نجش | در سخت وفرحش جان شر بر زه زر | با که قسمت ازین دو جهش دولاب | جوانست ابر است

رهی که در این اکول اب است | ز گرمی داور داخوانی یا نهدش شر

نزار ابی

هر الهوینا نحول بلار فیها | منار صرار من لطف وشغ | ولا تعرار کم حسن آبنا نی فقوای تصحک والفعل بیع

مشتری را زلف بر سیر باد | ای جهی گلزار رارها بستی | روی سیع نجوا ابم | رهی فرغ ابجوه تار بستی

ای الشکال ها تم او | آب آب ای ار بستی | سبل عهد زهره را ای تنغم | حول دل در کنار بستی

توقیه بحول هر آن او | عطار وقار بستی | ای در عقل ذیر ز نخول | خسته و کردار بستی

فاضحت علیه الحجاء | دلیت السماحه تقری الفنا | ودع کمال مر نفض السرر | والعهو میلاد بالعهاد

دوان ایصیب بر آی الرجیم | ولکن صعب الاعراف | یقول الناس از عبیث | عن اله اسلیه والوداد

بو المعار ه والمبیت | فقصه وجهلات الهوا | ودع کمال لو زرد غرب الحام | شهر توق طوی احتمار

معرسه وظلال الهوی | وشر بها سخع الرار | فدی المنبر الصعب من فرشه | ونار الهوی نار للصلاد

ومن لبوس بودی الغیات | تر دق شد شموس الاصفار | فهی کمال که کار جهی مصیص | حمیدا که غیر ار الهوار

صبح در راعه چاک کو زخم | شب گرسوار تاب بعه | فلک خرقه توشی جلیش | نیجه رسبار که تو آب زره

ابو دبا به بهار گراد | خاک در چشم اقتاب زده | گره از قبای گفتیش | برای البحر کلاب زده

ایوان در غمش ز سینه کرم | شعله در باد مشکی تاب زده

در مرثیه بیجا

فالیوم قد لکل وحش نافر ومه ولکل تانع یتطلع ولصاحت شر البساط خلیه واوت الیها تهاو الادرع

وعفا الطلاد فلیهان راعف فوق الصفاه ولا حمام تمع وکان امرء عارض طعنه فرساوکن ان المنیه اسرع

لا قمت ابی الفوارس بعده رمحا ولا حملت جواد اربع

ای بعد دار بهم فرد ای که ابر خبت امروز روز قد ول ای ابر یار شت

ایها النفس احملی جزعا ان الذی تحذرین قد وقعا

دنوی اسحق نقب زن گدر کار عمر ای بهره فات ادخم بنا نه ردت در حامیم مو ملک بسر زر کس ای ان کامل خط خرابه انم ساکت

المرء نصب مصائب لا تنقضی حتی یواری جسمه فی رمسه فموجل یلقی الردی فی اهله ومعجل یلقی الردی فی نفسه

سر ز نعش فوق الرقاب وطالما سری جوفوق الرکاب ونائله یمر علی الوادی فتثنی رماله علیه وبالنادی فتثنی اراملیه

ره ای دل بی اثر جهان گذار دادا ره ای دل بو خانه بهر انطار دار وشم جرکس که این اعلای ان نه کد نعیب ارد رالا لی

گردون دو ات شنادر را مه که ام کاه جمیع کار دش که کرد که خیاط روزگار بر اندام ایچ کس سوا ابی رو خرکه که از دل کو

زخنت انا مله ای جگر دم وخسته ابطار ده ام سعید فرحوا به البطل ذکی حوله جنعات موس یهم دکی الطهور

ذره دل چشمی چشمه جهانی [illegible] [illegible] رخ جانان [illegible] جمع [illegible]

داغ نه [illegible] سر [illegible] تیغ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] پناه [illegible] [illegible] [illegible] ولایت [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در همه کار [illegible] کار [illegible] تیغ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

بجهی چشم [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در غنچه دل [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

زبان خود مسرور شی اولا گفته دانش حکمت بود در کیش ... نقدی نگاید که از دانشیار نصیحت بود

نصیحت ... [illegible] ... از دردی ... بود

حدیث السخاء شجرة فی الجنة

مایه دوش کرم کردن آ گنج ... کردن گنج روان بود که ... نیست ... سخی ...

صرف ... شد ... بسته ... است

... دانسته ... نصرت ... عان ...

... اجر ... است ... است

... که ... چون ... ای

القناعة کنز لا یفنی

... دنیا ... که ... وفا کرد ... مغرور ... بود ... نیست ... لال

... هر کس ... سخن ...

... خلق الله ... خوان کرد

از خصم دوست ... چون ... آتش ...

... که ... شست ... در ... که ... زراه ... بر ...

... گروه ... گروه ...

زانتهای ... آدم ... از ... شاه

لطف از ... رسم ... عادت ...

از آنکه ... لطف ... نواز ... ره ...

... گشته ... از ... روز ... کشته ... روزی ... کشته

زاعز روش ... از ... بر ...

... است ... روی ... در کنه ... او ... دیوان ... داد

... در کوی ... فارغ ... اطراف ... گردد

... کتاب علم ... وابسته ... است

... نوکل ... سر ... باش

یاد ... کنج عزلت ... عالم ... دارم

بگیر دامن ... ودل ... که ... در ...

خوش ... کبوتر ... بجز ... چاره ...

چمن از ... که بهرام ... آن ...

چون ... است ... هر ... پسر ... کی

چون بهار نجولان در ادمی رکنی   هر جنبه چنبه [illegible] در کس [illegible]

هر کس [illegible] شود   از عین کمال نور هر ذره شود   یک ذره [illegible]   هر ذره که گشته مقام [illegible] شود

نصیحت [illegible]   بگوش هم [illegible] در غزل

[illegible]   [illegible]   [illegible] رکنی   خوش [illegible] در رکنی

درویش را که [illegible] قناعت محکم است   درویش [illegible] سلطان عالم است

[illegible] که از غیب [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

هر که را [illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible] عشق [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]

یار را گر [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

هر که [illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]

هر که را [illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]   [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

کتابخانه مجلس شورای اسلامی ... تأسیس ۱۳۰۲

عشرت دیگر که [illegible] محنت دیگری

این نوبهار مبارک [illegible] کهن [illegible] تا رنگ [illegible] و شکوفه [illegible]

[illegible] دمبدم [illegible] معیبت [illegible]

[illegible] الله [illegible] [illegible] قلب [illegible] بمشتاقت

[illegible] در دست [illegible] [illegible] ماشه [illegible] [illegible] [illegible]

حال [illegible] خورده ام خورده ام [illegible] [illegible]

جز [illegible] [illegible] دل [illegible] طامع [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] چشم [illegible] [illegible]

ای [illegible] [illegible] هر [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] دل [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

هر کس [illegible] بسیار [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در صفت [illegible]

همه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] نقش [illegible] کرده

[illegible] [illegible]

هر که در کار [illegible] ... [illegible] ... میوه [illegible]

علم [illegible] ... [illegible] ... خاص [illegible] شعر

شیخ [illegible] ... مطلبی [illegible]

[illegible] ... [illegible]

هر که [illegible] ... ترک [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

گر [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... کار [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

اگر [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

هر که [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible]

حال [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

حال [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

قطع صحبت [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

صحبت اهل جهان حوصله‌ای تنگ است [illegible] که [illegible]

[illegible] از غم حال [illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اگر [illegible] هزار [illegible]

[illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible] آمد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هر که در کار است که ... خانه عشق ... [illegible]

دل ... [illegible]

آن ... [illegible]

خوشم ... [illegible]

[illegible]

از ... علم ... [illegible]

از ... عشق ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هر که ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تأسیس ۱۳۰۲ هجری شمسی

حکیم سنائی

روغن مصری بنگ تیتر را در دو قرص

هم مزکی سیر باشی ام معرف که تا

اشاره به روغن لسان است که اشتعال حالی

صحبت ان بیمار نیست دلگشا را

با آنامی الدانه به چراغ منبر [illegible]

روشن می‌شود و هر انتهای [illegible]

این است که رشته الملک [illegible]

دار تسیر [illegible] اصلا [illegible]

اتمام می‌شود [illegible] جمعه [illegible]

[illegible] که [illegible]

در حضور [illegible] الملک [illegible]

[illegible] اعظم [illegible] ملک [illegible]